

**Preventing Honour Related Violence by Education and Dialogue
through Minority NGOs
(FATIMA)**

JUST/2013/DAP/AG/5823

En tvärsnittsstudie över medvetandegörande
aktiviteter

Spridning: Begränsad
Författare: Sofia Strid, Örebro Universitet, Sverige
Datum: 2015-09-25
Input: Hannana Siddiqui och Umme Imam, the Angelou Centre, Storbritannien

Med stöd av Europeiska Unionens Daphne-programmet

UPPHOVSRÄTT

© Copyright 2015 FATIMA-konsortiet

Vilket består av:

- Folkuniversitetet
- Länsstyrelsen i Örebro län
- DIMITRA Ekpaideutikos Organismos
- Kerigma, Innovation and Social Development
- The Angelou Centre
- Örebro Universitet

Det här dokumentet får inte kopieras, mångfaldigas eller modifieras, varken delvis eller i sin helhet utan skriftligt medgivande från FATIMA-konsortiet. Dessutom måste ett erkännande av författarna till dokumentet och alla gällande delar av copyright tydligt refereras.

"Projektet genomförs med ekonomiskt stöd från Europeiska kommissionen. För publikationen ansvarar endast författaren och kommissionen kan inte hållas ansvarig för någon användning som kan göras av informationen däri."

Med upphovsrätt.

Detta dokument kan ändras utan förvarning.

Versionskontroll

Version	Datum	Kommentar
01	2015-05-10	Utkast till forskningsrapport av ORU och Angelou Centre
02	2015-07-07	Infogat rapporter för nationella workshoppar
03	2015-08-18	Infogat feedback från partners på nationell nivå
04	2015-09-14	Infogat revideringar från experter på nationell nivå
05	2015-09-25	Kvalitetskontroll av projektets teamledare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. SAMMANFATTNING	10
2. INTRODUKTION	17
2.1 BESKRIVNING AV FATIMA-PROJEKTET	17
2.1.1 Projektets inverkan	18
2.2 FATIMA-PROJEKTETS STÖDMOTTAGARE:	18
2.3 ENKÄTEN OM MINORITETS-NGO:ER INOM FATIMA-PROJEKTET	19
2.3.1 Enkätens omfattning	19
1. BAKGRUND: DET CIVILA SAMHÄLLET STRUKTUR OCH MIGRATIONS MÖNSTER	20
3.1 DET CIVILA SAMHÄLLET STRUKTUR.....	20
3.1.1 Den grekiska modellen	20
3.1.2 Den portugisiska modellen	21
3.1.3 Den svenska modellen	22
3.1.4 Den brittiska modellen	22
3.2 MIGRATIONS MÖNSTER I GREKLAND, PORTUGAL, SVERIGE OCH STORBRIANNIEN.....	23
3.2.1 Migrationsmönster i Grekland	23
3.2.2 Migrationsmönster i Portugal	24
3.2.3 Migrationsmönster i Sverige	24
3.2.4 Migrationsmönster i Storbritannien	25
4. METODIK	28
4.1 DEFINITION AV FORSKNINGSMÅLEN	28
4.2 ANALYTISKT TILLVÄGÅGÅNGSSÄTT	28
4.2.1 Teknik som använts	29
4.2.2 Handlingsplan.....	29
4.3 UTFORMNING AV ENKÄTEN	30
4.3.1 Fälttestning och slutförande av enkäten	30
5. FORSKNINGSOVERSIKT: VÅLD OCH HEDER	34
5.1 VÅLD OCH SÅ KALLAT HEDERSBASERAT VÅLD	34
5.2 DEFINITION AV VÅLD.....	34
5.3 HEDER.....	35
6. TEMATISK ANALYS AV ENKÄTEN	38
6.1 DELTAGARNAS/ORGANISATIONERNAS BAKGRUND	38
6.1.1 Organisatorisk struktur	38
6.1.1.1 Organisatorisk struktur i Grekland	41
6.1.1.2 Organisatorisk struktur i Portugal.....	41
6.1.1.3 Organisatorisk struktur i Sverige	41
6.1.1.4 Organisatorisk struktur i Storbritannien.....	41
6.1.2 Finansiering	42
6.1.2.1 Finansiering i Grekland.....	43

6.1.2.2	Finansiering i Portugal.....	43
6.1.2.3	Finansiering i Sverige.....	44
6.1.3	Stödmottagare och räckvidd	45
6.1.3.1	Stödmottagarnas ålder	46
6.1.3.2	Stödmottagarnas etnicitet och lokal befolkning Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien	47
6.1.3.3	Stödmottagarnas religion Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien	49
6.1.4	Typer av arbeten som genomförs av NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien	49
6.1.5	Partnerskap	50
6.1.5.1	Partnerskap med lokala NGO:er.....	51
6.1.5.2	Partnerskap med nationella NGO:er	52
6.1.5.3	Partnerskap med lokala regeringsorgan	52
6.1.5.4	Partnerskap med nationella regeringsorgan.....	53
6.1.5.5	Partnerskap med den privata sektorn	53
6.1.6	Nätverkssamarbete	54
6.1.6.1	Nätverkssamarbete med lokala NGO:er.....	55
6.1.6.2	Nätverkssamarbete med nationella NGO:er	55
6.1.6.3	Nätverkssamarbete med lokala regeringsorgan	55
6.1.6.4	Nätverkssamarbete med nationella regeringsorgan.....	56
6.2	ÅSIKTER, ATTITYDER OCH ARBETE OM OCH MED MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	57
6.2.1	Kunskap om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter.....	57
6.2.1.1	Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i grekiska NGO:er.....	57
6.2.1.2	Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i portugisiska NGO:er.....	58
6.2.1.3	Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i svenska NGO:er.....	59
6.2.1.4	Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i brittiska NGO:er.....	59
6.2.1.5	Sammanfattande jämförelse av organisationernas förståelse för mänskliga rättigheter	60
6.2.2	Arbete med frågor rörande mänskliga rättigheter.....	60
6.3	VÅLD MOT KVINNOR OCH FLICKOR I GEMENSKAPERNA	61
6.3.1	Attityder gentemot samt definitioner av hedersrelaterat våld	61
6.3.1.1	Hedersrelaterat våld som ett kulturspecifikt fenomen (ibland ett kulturspecifikt brott)	62
6.3.1.2	Hedersrelaterat våld som en form av diskriminering eller brott mot mänskliga rättigheter	63
6.3.1.3	Hedersrelaterat våld som ett brott.....	64
6.3.1.4	Hedersrelaterat våld som en könsrelaterad fråga, eller relaterat till jämlikhet mellan könen	64
6.3.1.5	Hedersrelaterat våld som en form av våld i hemmet eller andra typer av våld	65
6.3.1.6	Hedersrelaterat våld distansierat från religion, etnicitet, kultur.....	65
6.3.1.7	Organisationer som är obekanta med hedersrelaterat våld	65
6.3.2	Typer av övergrepp och våld som organisationerna hanterar	65
6.3.3	Arbete med hedersrelaterat våld	67
6.3.4	Reaktioner på våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld	68
6.3.4.1	Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland	68
6.3.4.2	Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal.....	69

6.3.4.3	Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige	69
6.3.4.4	Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien.....	70
6.3.4.5	Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland.....	71
6.3.4.6	Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal.....	72
6.3.4.7	Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige.....	72
6.3.4.8	Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien	73
6.3.4.9	Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland.....	74
6.3.4.10	Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal.....	74
6.3.4.1.1	Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige.....	75
6.3.4.1.2	Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien	75
6.3.4.1.3	Identifierade luckor i lösningar för tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och våld i hemmet	76
6.4	KAPACITET OCH RESURSER	77
6.4.1	Utbildning av personal och volontärer	77
6.4.1.1	Befintlig utbildning i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien: typer och nivåer	77
6.4.1.2	Utbildningsbehov i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien	78
6.4.2	Utbildning i hedersrelaterat våld.....	80
6.4.2.1	Innehåll i erhållen utbildning	81
6.4.2.2	Utbildningsbehov.....	82
6.4.2.2.1	Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Grekland	83
6.4.2.2.2	Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Portugal	83
6.4.2.2.3	Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Sverige	84
6.4.2.2.4	Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Storbritannien.....	84
6.4.3	Undervisningsmetoder: hur och för vem	84
6.4.4	Språk i undervisningsmetoderna för samhället i övrigt.....	85
6.6	POLITISKA REKOMMENDATIONER	87
6.5.1	Politiska rekommendationer för Grekland	87
6.5.2	Politiska rekommendationer för Portugal	87
6.5.3	Politiska rekommendationer för Sverige	88
6.5.4	Politiska rekommendationer för Storbritannien.....	88
7.	REKOMMENDATIONER	91
8.	REFERENSER.....	93

9. BILAGOR	97
<i>Bilaga 1: Online-enkät.....</i>	<i>97</i>
<i>Bilaga 2: Deltagande NGO:er .....</i>	<i>105</i>

Lista över tabeller, grafer och figurer

Tabeller

Tabell 1: Sammanfattad översikt över NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Tabell 6.1: Granskade organisationer: namn, personal, finansiering och räckvidd

Tabell 6.2: Organisatorisk struktur (grupperad) för samplade organisationer

Tabell 6.5: Finansiering i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Tabell 6.4: Översikt av NGO:ernas stödmottagare

Tabell 6.5: Stödmottagarnas ålder

Tabell 6.6: Stödmottagarnas etnicitet

Tabell 6.7: Lokalbefolkningens etnicitet

Tabell 6.8: Stödmottagarnas religion

Tabell 6.9: Mönster för NGO:ernas arbete med hedersrelaterat våld

Tabell 6.10: Det grekiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Tabell 6.11: Det portugisiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Tabell 6.12: Det svenska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Tabell 6.13: Det brittiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Tabell 6.14: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Grekland

Tabell 6.15: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Portugal

Tabell 6.16: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Sverige

Tabell 6.17: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Storbritannien

Tabell 6.18: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Grekland

Tabell 6.19: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Portugal

Tabell 6.20: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Sverige

Tabell 6.21: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Storbritannien

Tabell 6.22: Identifierade luckor och brister inom politik om hedersrelaterat våld

Tabell 6.23: Utbildning i projektledning

Tabell 6.24: Utbildningsbehov för att fungera mer effektivt

Tabell 6.25: Utbildningsbehov rörande hedersrelaterat våld

Tabell 6.26: De språk som behövs för att sprida utbildningen till samhället i övrigt

Grafer

Graf 6.1: Finansieringskällor för minoritets-NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Graf 6.2: Typer av arbeten som NGO:erna tar sig an

Graf 6.3: Partnerskap

Graf 6.4: Nätverk

Graf 6.5: Arbete med frågor rörande mänskliga rättigheter

Graf 6.6: Typer av hot och våld som tas upp

Graf 6.7: Formellt arbete med att förebygga hedersrelaterat våld

Graf 6.8: Innehåll i de fördefinierade utbildningsbehoven

Graf 6.9: Undervisningsmetoder

Graf 6.10: Grupper/organ som minoritets-NGO:er ska undervisa om mänskliga rättigheter och/eller hedersrelaterat våld

Figurer

Figur 6.1: Definitioner av hedersrelaterat våld

Figur 6.2: Utbildningsbehov

Figur 6.3: Innehåll i erhållen utbildning

Lista över förkortningar

BME	Black and minority ethnic – <i>Mörkhyade och etniska minoriteter</i>
CJS	Criminal justice system – <i>Straffrättsligt system</i>
DV	Domestic violence - <i>Våld i hemmet</i>
EC	European Commission – <i>Europeiska kommissionen</i>
EEC	European Economic Cooperation – <i>Europeiska ekonomiska samarbetsområdet</i>
EP	European Parliament - <i>Europaparlamentet</i>
EU	European Union – <i>Europeiska unionen</i>
FGM	Female genital mutilation – <i>Kvinnlig könsstympning</i>
FM	Forced marriage – <i>Tvångsäktenskap</i>
FMPO	Forced Marriage Protection Order – <i>Beslut som fattas av domstol om skyddande av dem som gifts bort mot sin vilja</i>
FMU	Forced Marriage Unit – <i>Nationellt kompetensteam i Storbritannien som assisterar och skyddar offer som förts utomlands</i>
HBV	Honour based violence – <i>Hedersbaserat våld</i>
HO	Home Office - <i>Hemmakontor</i>
HRV	Honour related violence – <i>Hedersrelaterat våld</i>
MS	Member State - <i>Medlemsstat</i>
NGO	Non-governmental organisation – <i>Icke statlig organisation</i>
PA	Project application - <i>Projektansökan</i>
SA	Sexual Assault – <i>Sexuellt våld</i>
UN	United Nations – <i>Förenta nationerna</i>
UNICEF	United Nations International Children's Fund – <i>FN:s barnfond</i>
VAW	Violence against women – <i>Våld mot kvinnor</i>
VAWG	Violence against women and girls – <i>Våld mot kvinnor och flickor</i>

Sam man fatt ning

1. Sammanfattning

1. SAMMANFATTNING

Den här forskningsrapporten förbereddes som del av projektet FATIMA: Preventing Honour Related Violence by Education and Dialogue Through Immigrant NGOs (FATIMA), vilket är en projektåtgärd som finansieras av Europeiska kommissionen JUST/2013/Action Grant.

FATIMAs övergripande mål är ambitiöst: att förebygga hedersrelaterat våld genom att möjliggöra och stärka kunskapsproduktionen (förvärvandet av kunskap eller erfarenhet) och processer för kunskapsöverföring (även kallat "utbilda") hos NGO:er (icke statliga organisationer) för etniska minoriteter, i synnerhet om de typer av våld som kallas kvinnlig könsstympning (FGM), tvångs- eller tidiga äktenskap (FM) och påtvingade sexuella relationer mot kvinnor, unga människor och barn.¹ Metoden omfattar undervisning och medvetandegörande för att motivera till attityds- och beteendemässiga förändringar hos minoritetsgrupper och marginaliserade grupper. Metoden är innovativ i och med att den aktivt engagerar minoritets-NGO:er som *både* är aktiva och inaktiva på området våld mot kvinnor. Den här metodiska strategin är därför övergripande; den engagerar vissa NGO:er som övervägande hanterar andra frågor än våld mot kvinnor och mänskliga rättigheter, och den engagerar minoritets-NGO:er som är aktiva på de områdena; metoden räknar med och ger röst till många NGO:er. Båda dessa typer av NGO:er har kapacitet att påverka och ha inflytande på nivåerna av kunskap och medvetenhet i sitt medlemskap. Metodens andra steg är baserad på att stärka minoritets-NGO:er på deras egna villkor. FATIMA-projektet undersöker dessa organisationers egna uttryckta behov och analyserar deras förmågor på ett jämförande sätt. För att detta ska vara möjligt har målet med den här studien varit att undersöka och synliggöra organisatoriska och resursorienterade behov, styrkor och restriktioner hos minoritets-NGO:er i fyra EU-medlemsstater (MS): Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien. Den här forskningen resulterar i utvecklingen av verktyg och utbildningsmaterial för att vidare stärka kapaciteten för kunskapsproduktion och kunskapsöverföring hos minoritets-NGO:er inom EU. De framtagna verktygen och utbildningsmaterialen kommer att överföra kunskap om Europakonventionen för mänskliga rättigheter, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter samt Kvinnokonventionen.

Den här rapporten är ett resultat av arbetspaket 1: "En tvärsnittsstudie över medvetandegörande aktiviteter". Arbetspaket 1 består av sex viktiga milstolpar:

- 1) Utvecklandet av en enkät;
- 2) Distribution av enkäten;
- 3) Djupintervjuer;
- 4) Analys av data;
- 5) Slutlig utvärderingsrapport;
- 6) Workshoprapporter.

Den här rapporten består av milstolpe nummer fem. Dess syfte är att identifiera den organisatoriska strukturen hos minoritets-NGO:er, deras nivåer av utbildning och utbildningsbehov för samt deras attityder gentemot så kallat

---

¹I den här rapporten används termerna 'hedersrelaterat våld' (HRV), 'hedersbaserat våld' (HBV) och 'hedersvåld' omväxlande.

hedersbaserat våld och mänskliga rättigheter. Målet är att identifiera och analysera kunskapsproduktion och processer för kunskapsöverföring. Forskningen baseras på fyra viktiga källor: a) litteraturstudier, b) en utarbetad semistrukturerad enkät med förvalda alternativ kombinerad med öppna frågor skickade till 25 minoritets-NGO:er i fyra länder c) rapporter från nationella workshoppar med NGO:er och praktiker inom de relevanta områdena och d) input och kommentarer från experter på nationell nivå i de fyra länderna.

Strategin och målet med enkäten var att identifiera nivån av kunskap och processen för kunskapsproduktion hos minoritets-NGO:er beträffande mänskliga rättigheter, kvinnors (mänskliga) rättigheter och barns (mänskliga) rättigheter och hedersrelaterat våld; att kartlägga processen för kunskapsöverföring genom att undersöka de befintliga nätverken, metoderna och verktygen för kunskapsproduktion och kunskapsöverföring och för att kartlägga minoritets-NGO:ernas attityder gentemot så kallat hedersbaserat våld. Målet är inte att förklara de befintliga attityderna utan att kartlägga dem för varje deltagande land.

Resultaten från den här rapporten kommer att användas för att utveckla innehållet och formen på NGO:ernas profiler och deras behov av utbildningsmaterial och verktyg. Resultaten kommer att spridas och diskuteras i nationella workshoppar, anordnad av varje deltagande partner, med inbjudna gäster från minoritets-NGO:er och relevanta intressenter från myndigheter och civila sektorn. Under dessa workshoppar kommer innehållsmaterialet och NGO-profilerna att diskuteras.

En transnationell analys, som täcker länder från olika områden inom EU – norr, söder, öst och väst – ger oss möjligheten att observera likheter och skillnader och att kartlägga möjliga gemensamma mönster och behov hos länder med olika kulturella, politiska och sociala system. Skillnader och likheter i finansiering, organisatorisk struktur, inklusive personal, medlemskap, räckvidd (antal stödmottagare) och 'sammanhängandehet' (medlemskap i lokalt, nationellt regeringsorgan och NGO-medlemskap i nätverk och partnerskap) formar grunden för förmågan att producera och överföra kunskap. Resultaten från den transkulturella studien om kapacitet och resurser hos minoritets-NGO:er visar omfattande skillnader mellan länderna och även mellan organisationerna. En allmän upptäckt är att NGO:erna i allmänhet saknar metoder och kapacitet att producera och överföra kunskap; de saknar metoder och verktyg för att "utbilda". FATIMA-projektet har här en lucka att fylla.

Den här enkäten visar stora variationer mellan Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien. Det är viktigt att notera att 1) modellen eller strukturen hos det civila samhället är olika i de fyra länderna (se Bakgrund) och 2) organisationerna valdes ut genom att använda olika kriterier: stickprovssyftet är inte detsamma i de fyra länderna.

I Grekland är majoriteten av de deltagande NGO:erna i enkäten välfinansierade och har mycket personal. Dock, mer generellt, var många NGO:er för etnisk minoritet svåra att nå eftersom NGO-sektorn har drabbats av konsekvenserna av den ekonomiska krisen och många NGO:er skapas nu enbart för att bekämpa fattigdom. Greklands civila samhällssektor och många grekiska NGO:er står inför ett existentiellt hot i och med att den finansiella krisen djupnar och många organisationer har stängts.

I Portugal använde sig den nationella forskaren av internet för att hitta organisationer som var 1) relaterade till hedersrelaterat våld och 2) utspridda över hela Portugal. De portugisiska organisationerna är aktiva inom olika sociala områden och var och en täcker en lång rad samhällstjänster och inte specifikt tjänster för kvinnliga

överlevare av hedersrelaterat våld inom etniska minoriteter; därför är antalet stödmottagare för varje organisation relativt högt.

I Storbritannien tillämpades striktare kriterier: man riktade avsiktligt in sig på minoritets-NGO:er för kvinnor, aktiva inom området våld. Organisationerna valdes också ut för geografisk representation och några mindre minoritets-NGO:er med intresse för hedersrelaterat våld intervjuades också. I de andra tre länderna riktade stickprovet inte in sig på minoritetsorganisationer som specifikt arbetade med hedersbaserat våld.

I Sverige riktade man in sig på organisationer som var 1) små studiecirklar, 2) drevs för och av minoritetsgrupper och 3) aktiva inom områdena integration och sociala frågor, det vill säga att det svenska stickprovet inte består av organisationer som redan arbetar med våld eller mänskliga rättigheter utan av organisationer där FATIMA har förmågan att bygga kunskap och kompetens om våld och mänskliga rättigheter. Detta betyder att det finns stora skillnader mellan organisationerna redan i urvalskriterierna, de mest framträdande är nog nivåerna av kunskap om våld mot kvinnor, heder, mänskliga rättigheter samt projektledning och fundraising.

De kvantitativa fynden visar avsevärda variationer mellan minoritets-NGO:erna i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien. Likväl identifierar de kvalitativa fynden påfallande skillnader inom utbildning, utbildningsbehov, undervisningsmetoder och kapacitet. Fynden sammanfattas i tabell 1 nedan:

Tabell 1: Sammanfattad översikt av NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Genomsnitt
Antal org.	28	25	25	27	105/4
År	Före 2000-2010	2000-2010	2000-2010	Före 2000	2000-2010
Personal					
<i>Median</i>	1-5	1-15	1-5	6-10	1-5
<i>Betald (medel)</i>	44	116	2	15	19
<i>Volontärer (medel)</i>	121	7	26	15	42
<i>Org. utan personal</i>	0	0	8	2	10
Finansiering (€)					
<i>Ingen finansiering</i>	0	7	0	0	
<i>Median</i>	+250K	6-20K, +250K	0-5K	+250K	+250K
<i>Summa</i>	19 303 965	3 966 029	12 918	10 266 893	33 549 805
<i>Medel</i>	689 427	75 146	5 148	410 675	295 099
<i>Resurs</i>	Lokal	Lokal	Lokal	Lokal	
Räckvidd					
<i>Antal</i>	2 602 654	129 318	4 002	33 174	2 769 148
<i>Ålder</i>	25-60	25-60	25-60	25-60	25-60
<i>Etnicitet</i>	Afrikansk Östeuropeisk	Afrikansk Brasiliansk	Afrikansk Kurdisk	Pakistansk Afrikansk	Afrikansk 30 % Östeuropeisk 24 %
<i>Religion</i>	Islam	Kristendom	Islam	Islam	Islam 31 %

	Kristendom	Islam	Kristendom	Kristendom	Kristendom 24 %
Nätverk					
<i>Lokalt</i>	2	4	1	22	7.25
<i>Nationellt</i>	1	4	0	20	6.25
<i>Statligt</i>	1	1	2	6	2.5
Mänskliga rättigheter					
<i>Org.medvetna om</i>	22	15	0/18 ²	18	14/18
<i>Självuppskattad kunskap</i>	Hög	Hög	Hög	Hög	Hög
<i>Uppfattning</i>	Lagar Konventioner Medfödda värderingar	Lagar Konventioner Medfödda värderingar	-	Lagar Konventioner Skapade institutioner	
HRV					
<i>Definition</i>	Kultur Diskriminering	Kultur Diskriminering	Kultur Diskriminering	Kultur Diskriminering	
<i>FM reaktioner: -Civila samhället -Samhället i övrigt -Politik</i>	Tystnad/ ogillande Lagstiftning	Delaktighet/ samverkan/underlåtlise Lagstiftning		Stöd Omedveten/tystnad/delaktighet Kriminalisering	
Utbildning					
<i>Erhållen</i>	Ledningsnivå	Ledningsnivå		Ledningsnivå	
<i>Identifierade behov</i>	Projektledn. Fundraising Verktyg HBV	Projektledn. Fundraising HR HBV	Innehåll/tematisk Projektledn. Fundraising HBV	Styrelsemedlemmar Projektledn. Fundraising/ekonomi HBV	
<i>Undervisning</i>	Presentationer Enkel	Presentationer Medium/Enkel	Presentationer Enkel	Interstatlig Hög	
<i>Vill utbilda andra</i>	Ja	Ja	Ja	Ja	
<i>Metod</i>	Medium	Medium	Enkel	Hög	

Den här rapporten identifierar följande kvalitativa skillnader och likheter mellan länderna:

- 1) Nivån av kunskap hos minoritets-NGO:er beträffande mänskliga rättigheter och relationen till kvinnors och barns rättigheter är relativt låg. Det finns en generell kunskap om att mänskliga rättigheter

² 18 organisationer svarade "ja" på frågan: "Känner du till att Europakonventionen finns?", men ingen kunde ge exempel på vad den omfattade.

existerar men det finns en brist på kunskap om det specifika innehållet i lagstiftningen för mänskliga rättigheter. Den här bristen är mer påfallande bland minoritets-NGO:erna i Grekland, Portugal och Sverige än i Storbritannien, där kunskapsnivån beträffande lagstiftningen om mänskliga rättigheter är relativt hög.

- 2) Det finns en vid utbredning av åsikter, attityder och kunskap om så kallat hedersbaserat våld.
- 3) Några av de samplade organisationerna, t.ex. i Portugal och Grekland, arbetar inte med hedersrelaterat våld alls. Majoriteten av organisationerna tror att våld mot kvinnor och flickor sker i de samhällen där de verkar, men vissa gör det inte.
- 4) Majoriteten av organisationerna är engagerade i att nå ut på lokal nivå och är samtidigt till största delen finansierade av lokal nivå: detta antyder att de verktyg och material som ska utvecklas bör beakta lokala kontexter och variationer.
- 5) Majoriteten av organisationerna är sammanlänkande till lokal nivå och än mindre på nationell nivå (Storbritannien är undantaget)
- 6) Det råder brist på undervisning av minoritets-NGO:er för att utbilda deras medlemmar i mänskliga rättigheter och hedersbaserat våld. Majoriteten av den utbildning som erhålls är projektledning. Detta är också en av de två mest eftersökta utbildningarna. Den andra är fundraising.
- 7) Det finns vida skillnader i nivåerna av utbildning och behov mellan organisationerna och mellan länderna. Majoriteten av de undersökta NGO:erna saknar utbildning om hedersbaserat våld, 64 % säger att deras personal/volontärer inte har fått någon sådan utbildning. FATIMA-projektet har en lucka att fylla.
- 8) Det finns skillnader i vilka sätt organisationerna har blivit samplade/utvalda på, vilket har en effekt på nivåerna av kunskap, organisation och räckvidd.

Mot bakgrund av dessa resultat bör **de viktigaste rekommendationerna för att utforma profilen** för relevanta minoritets-NGO:er för att bekämpa så kallat hedersrelaterat våld och skadliga sedvänjor vara att beakta:

- Syftet för att välja en särskild NGO – dessa varierar bland länderna
- Storleken på NGO:erna och nationella variationer
- Variationer i resurserna för NGO:er i varje land
- Den jämförande/relativa sammankopplingen av NGO:er i varje land, inklusive
  - Stödmottagare
  - Nätverk
  - Partnerskap

Dessutom bör **de rekommendationer** som baseras på resultaten för att bekämpa hedersrelaterat våld och skadliga sedvänjor utveckla:

- Utbildningsmaterial som tar lokala och nationella variationer i beaktande samt behov av olika publikationer
- Utbildningsmaterial för minoritets-NGO:erna bör omfatta mer än grundläggande kunskap om mänskliga rättigheter, FN-konventioner och nationell politik om mänskliga rättigheter
- Utbildning i ledning och fundraising
- Öga-mot-öga-utbildning med hjälp av diskussion, presentationer och fallstudier
- Medvetandegörande och kunskapsproducerande aktiviteter bör anordnas i Grekland, Portugal och Sverige, speciellt om hedersrelaterat våld.

- Interstatligt lärande bör tillhandahållas av fler erfarna partners i Storbritannien

Den övergripande slutsatsen av enkäten om processer för kunskapsproduktion och kunskapsöverföring är att nivån av medvetenhet för att det existerar en lagstiftning om mänskliga rättigheter är hög, likaså kunskapen om mänskliga rättigheters ställning. Men det finns många förbättringar som kan göras när det gäller kunskapsnivåerna om innehållet av mänskliga rättigheter – och dessa varierar mellan länderna. Majoriteten av de undersökta organisationerna kan inte beskriva lagstiftningen om mänskliga rättigheter i sitt land, speciellt kunde inte de portugisiska och svenska organisationerna beskriva innehållet i lagstiftningen för mänskliga rättigheter. Utbildningsmaterialet som ska utbilda NGO:erna måste ta med dessa fynd i beräkningarna. FATIMA-projektet har stor potential för inverkan här.

Int rod ukt ion

2. Introduktion

2. INTRODUKTION

Den nuvarande forskningen härrör från det DAPHNE-finansierade projektet *FATIMA: Preventing Honour Related Violence by Education and Dialogue Through Immigrant NGOs* (2014-2016), som är en projektåtgärd med stöd från Europeiska kommissionen JUST/2013/Action Grant. Ledande partner är Folkuniversitetet, Uppsala, Sverige. Rapporten producerades av Örebro Universitet, Sverige, och med särskilda skriftliga bidrag och kommentarer av the Angelou Centre, Storbritannien. Alla projektpartners har bidragit med direkt skriftlig input till sektionerna om det civila samhället och migrationsmönster.

2.1 BESKRIVNING AV FATIMA-PROJEKTET

FATIMAs mål vänder sig till DAPHNE 2.2.2. *Violence linked to harmful practices (VHP)*. FATIMA har ett högt ställt långsiktigt mål, det vill säga att förebygga våld som är kopplat till hedersrelaterat våld, i synnerhet kvinnlig könsstympning, påtvingade eller tidiga äktenskap eller påtvingade sexuella relationer mot kvinnor, unga människor och barn genom kapacitetspåbyggnad hos minoritets-NGO:er och genom att tillhandahålla utbildningsprogram. Genom att utbilda personer från relevanta minoritets-NGO:er och att utrusta dem med utbildningsmaterial om mänskliga rättigheter samt kvinnors och barns rättigheter främjar projektet en social dialog bland minoritetsgrupper som ofta tros ha patriarkala attityder och kulturer. Dialogen kommer att innefatta direkt deltagande från grupperna, inklusive målinriktat medvetandegörande, utbildning, specialiserad utbildning av nyckelpersoner såväl som främjande dialog inom praktiserande grupper. Vidare fokuserar projektet på medvetandegörande och förståelse för så kallat hedersrelaterat våld och dess konsekvenser för både offer och förövare.

Metoden är utbildning och medvetandegörande inom de europeiska konventionerna om mänskliga rättigheter, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, FN:s Barnkonvention samt Kvinnokonventionen, vilket kommer att motivera beteendeförändringar.

För att uppfylla syftet och det långsiktiga målet kommer koalitionen av projektpartners från det civila samhället, den akademiska världen och offentliga myndigheter att:

- Ta fram yrkesprofiler för minoritets-NGO:er och individer relevanta för att bekämpa hedersrelaterat våld.
- Ta fram utbildningsmaterial baserat på konventionerna för mänskliga rättigheter och barnets rättigheter, vilket kan användas som ett lärorikt initiativ för grupper av människor som bor och arbetar med och i patriarkala samhällen och kulturer.
- Ta fram riktlinjer för sektorsövergripande samarbete och nätverkande mellan minoritets-NGO:er och andra intressenter (myndigheter, skolor, polis och socialtjänst) beträffande hedersrelaterat våld.
- Utbilda minoritets-NGO:er i fundraising, projektledning och hållbarhet rörande arbete mot hedersrelaterat våld.

Projektets primära målgrupp är minoritets-NGO:er relevanta för arbete mot hedersrelaterat våld. Den sekundära målgruppen är individer som är utsatta, eller potentiellt utsatta för hedersrelaterat våld. Och slutligen, nationella,

regionala och lokala intressenter som måste samarbeta med minoritets-NGO:er beträffande hedersrelaterat våld är projektets tertiära målgrupp.

2.1.1 Projektets inverkan

Projektet syftar till att uppnå en inverkan på familjer med patriarkala attityder och värderingar som potentiellt skulle kunna utöva eller begå hedersrelaterat våld. Svårigheterna i att nå sådana grupper är flera; de bor i segregerade områden och de saknar vanligtvis tillräcklig kunskap i värdlandets språk. Vidare har de befintliga debatterna om hedersrelaterat våld, som kopplar problemen till specifika samhällen, kulturer och grupper, en negativ inverkan på de initiativ som vidtagits. Den här typen av strategi har skapat en situation där målgrupperna – till största delen män men även kvinnor – känner att de är utpekade, anklagade och stigmatiserade. Föräldrar med patriarkala attityder undviker att delta i sådana åtgärder eftersom de uppfattar att värdlandet försöker att rubricera deras värderingar och traditioner som "fel". Detta ger att de initiativ som vidtas samt projekten inte når (de potentiella) förövarna utan bara offren, det vill säga kvinnor och barn. Politik och åtgärder mot hedersrelaterat våld är ofta kontraproduktiva och skapar en känsla av "oss" och "dem".

Det föreslagna projektet kommer med hjälp av kapacitetssuppbbyggande hos minoritets-NGO:er att nå målgruppen i segregerade boendeområden. Vidare kommer informationen och utbildningsmaterialet att produceras på målgruppens språk och i samarbete med minoritets-NGO:er kommer det att anpassas till speciella gruppers behov. Den här strategin kommer att underlätta en social dialog baserad på konventionerna för mänskliga rättigheter och kvinnors och barns rättigheter i relation till hedersrelaterat våld och därmed medvetenhet om konsekvenserna av att utöva hedersrelaterat våld. Eftersom en viktig aspekt av hedersrelaterat våld är gruppträck kommer projektet att stötta minoritets-NGO:erna i att lyfta den sociala dialogen och medvetenheten hos deras landsmän på nationell nivå i medlemsstaterna.

Den önskade effekten som det föreslagna projektet kommer att sträva efter är att skapa en debatt och dialog inom målgrupperna för att bryta tabun och därigenom lyfta problemet med hedersrelaterat våld från individnivå till gruppnivå. Detta kommer att motverka gruppträck eftersom många förövare av hedersrelaterat våld refererar till kultur, religion och/eller tradition. Många uttrycker att de måste hålla hedern högt i sina samhällen. Vidare: eftersom utbildning och social dialog kommer att utföras av minoritets-NGO:er som inkluderar hela familjen kommer detta att uppmuntra till debatt och dialog inom familjen, mellan make och maka och även mellan föräldrar och barn om traditionen om hedersrelaterat våld och deras faktiska liv i värdlandet (PA 2013: 6f).

2.2 FATIMA-PROJEKTETS PROJEKTSTÖDMOTTAGARE:

P1 – Länsstyrelsen i Örebro län, SVERIGE

P2 – DIMITRA: Institute for Training and Development, GREKLAND

P3 – KERIGMA: Innovation and Development, PORTUGAL

P4 – the Angelou Centre, STORBRIANNIEN

P5 – Örebro Universitet, SVERIGE

2.3 ENKÄTEN OM MINORITETS-NGO:ER INOM FATIMA-PROJEKTET

Enkäten som utgör grunden till den här rapporten skapar en del av arbetspaket 1: "En tvärsnittsstudie över medvetandegörande aktiviteter". Målen med studien är att identifiera och kartlägga attityder, kunskapsnivåer, kunskapsproduktion och processer för kunskapsöverföring i minoritets-NGO:er rörande hedersbaserat våld och mänskliga rättigheter. Enkäten genomfördes samtidigt i de fyra deltagande EU-länderna: Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien med 25 tilltänkta deltagare/analyserenheter i varje land/fall.

Strategin och målen är att kartlägga kunskapsnivåer, identifiera minoritets-NGO:ernas kunskapsproduktionsprocess beträffande mänskliga rättigheter, kvinnors (mänskliga) rättigheter och barns (mänskliga) rättigheter; att kartlägga processen för kunskapsöverföring genom att undersöka de befintliga metoderna och verktygen för kunskapsproduktion och kunskapsöverföring (även kallat "utbildning"); och att kartlägga minoritets-NGO:ers attityder gentemot hedersvåld snarare än att förklara befintliga attityder. Landsöverskridande analyser, som täcker länder från olika europeiska områden ger oss möjligheten att observera likheter och skillnader och kartlägga existensen av möjliga gemensamma beteendemönster i länder med olika kulturella, politiska eller sociala policysystem.

Mer specifikt är enkäten en kartläggningsövning som:

- Granskar attityderna hos minoritets-NGO:er beträffande hedersrelaterat våld;
- Identifierar kunskapsnivån hos minoritets-NGO:er rörande mänskliga rättigheter, kvinnans rättigheter och barnets rättigheter (process för kunskapsproduktion);
- Identifierar viktiga faktorer för att skapa en profil för relevanta minoritets-NGO:er för att bekämpa hedersrelaterat våld (processer för kunskapsöverföring).

Den här forskningen ger den nödvändiga startpunkten och information för att skapa målinriktade verktyg inom projektets andra arbetspaket. Mer specifikt ger det här arbetspaketet en behovsanalys för kapacitetsuppbyggande, verktyg, metoder och utbildning för att minska hedersrelaterat våld. Dessutom möjliggör bakgrundsvariablerna för enkäten en unik kartläggning av organisationen, resurserna och uppsökande minoritets-NGO:erna i de fyra deltagande länderna: Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien.

2.3.1 Enkätens omfattning

Enkäten behandlar identifiering av attityder och kunskapsproduktion och överföringsprocesser i utvalda minoritets-NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien. Den största frågan som uppstår ur den specifika rapporten är att undersöka ovanstående frågor för att kunna möjliggöra utvecklingen av utbildningsmaterial för minoritets-NGO:er om mänskliga rättigheter och hedersbaserat våld.

Rapporten omfattar:

- Metodik för hur enkäten genomfördes;
- State of the art: stävja heder och våld mot kvinnor

- Enkätverktyg: frågeformulär
- Svartsanalys
- Rapport: En forskningsrapport på 106 sidor tillgänglig på engelska och i elektronisk version

1. BAKGRUND: DET CIVILA SAMHÄLLETS STRUKTUR OCH MIGRATIONSMÖNSTER

Den här sektionen tar upp 1) bakgrunden till det civila samhällets struktur och 2) migrationsmönster i de fyra länderna. Den här bakgrunden är väsentlig för att man ska kunna förstå och kunna se logiken i de nationella variationerna hos civila samhällsorganisationer. Det är en kort bakgrund som syftar till att utgöra en översikt och, i viss mån förklara, varför resultaten av den tematiska analysen skiljer sig så pass mellan de fyra länderna. Sektionen om civila samhällen beskriver det civila samhällets och NGO:ernas roll och position i respektive land. Sektionen om migration beskriver migrationens historia och mönster i respektive Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien.

3.1 DET CIVILA SAMHÄLLETS STRUKTUR

Den här sektionen om det civila samhället tar upp dess roll och position i respektive land. Fyra teman är särskilt viktiga, det vill säga:

- 1) Relationen mellan staten och det civila samhället;
- 2) Finansiering av civila samhällsorganisationer (stat eller privata resurser);
- 3) Till vilken grad kvinnorörelsen är separatistisk och till vilken grad den arbetar inom staten eller utanför staten; och
- 4) Civila samhällsorganisationers positioner i policyskaparprocessen: konsulteras civila samhällsorganisationer när det gäller policyskapande, och finns det formella konsultationsmekanismer

Strukturen för NGO-sektorn i de fyra deltagande länderna skiljer sig stort; därför är det inte möjligt att dra jämförbara slutsatser om minoritets-NGO:ernas relativa positioner eller tillstånd i den här studien. Det är också viktigt att notera NGO-sektorns annorlunda struktur.

3.1.1 Den grekiska modellen

Den grekiska civila samhällssektorn och grekiska NGO:er är väldigt aktiva i en rad frågor: mänskliga rättigheter, att bekämpa fattigdom, miljö, etc. Det civila samhället omfattar yrkesföreningar, fackföreningar, välgörenhets- eller religiösa föreningar, NGO:er, sociala rörelser, informella gemenskapsgrupper och nätverk. I allmänhet är den civila sektorn i Grekland traditionellt karakteriserad av det starka inflytandet av staten och den ortodoxa kyrkan när det gäller sociala tjänster, ett svagt stöd för NGO:er och ett individualistsamhälle som är beroende av starka familjeband.

En studie som utfördes av Citizen in Deed (2008), den nationella förmedlingen för volontärer i Grekland, om det lagstiftande och finansiella ramverket för civila samhällsorganisationer i Grekland, listar fem typer av ideella enheter:

1. Föreningar (Somatio) som har ett ideellt mål och medlemmarna betalar avgifter;
2. Civila ideella företag (Astiki Mi Kerdoskopiki Eteria – AKME) vilket är en form av kollektiv åtgärd med ideellt syfte;
3. Stiftelser (Idrima): Stiftelser är en sammanlagd summa av mark/arv/donationer som är avsedda för ett särskilt mål;
4. Collection Committee (Eranos): åtminstone fem personer (juridiska eller fysiska personer) vars syfte är att samla in medel eller objekt; och
5. The Legal Entity of Public Right (Nomiko Prosopo Dimosiou Dikaiou - Ν.Π.Δ.Δ.), så som kyrka, handelskammare etc.

I Grekland har kvinnor kämpat för jämlikhet och jämställdhet vilket resulterat i total omformulering av lagar och policyer baserade på jämlikhetsprincipen. Kvinnorörelsen är inte separerad från de andra sociala rörelserna och arbetar nu för att kämpa för kvinnors rättigheter inom andra områden.

På grund av den ekonomiska krisen har den sociala situationen i Grekland försämrats, vilket påverkar både migranter och greker. Sedan 2010 har skatteundantag annullerats för NGO:er och finansieringen har varit väldigt låg. Dock försöker NGO:er och informella nätverk fortfarande att erbjuda social assistans till de fattiga, arbetslösa och hemlösa.

3.1.2 Den portugisiska modellen

För att förstå den portugisiska modellen och NGO:ns roll och funktion måste man förstå historien. De solidariska organisationerna som grundades i Portugal under medeltiden var kopplade till kyrkor och/eller tungt inspirerade av kristna värderingar. Kristna välgörenhetsinrättningar och värderingar stöttade skapandet av institutioner, så som brödraskap som var ansvariga för att grunda sjukhus, vårdhem och härbärgen. Med växande städer i medeltiden och utvecklingen av hantverk började hantverkskrån att uppstå. Den tjänst som de flesta organisationer erbjöd var inte av lysande kvalitet; missförhållanden, korruption och dålig administrering var vanligt. Den här situationen ledde till en omstrukturering av bistånd, liknande den som genomfördes runtom i Europa.

I den moderna eran "hör" välfärdsrollen till välgörenhetsinrättningar men stötts av staten; de har alltid haft någon form av statligt stöd, som i det här fallet försökte att kontrollera hälsoaktiviteterna. Från D. Josés regeringstid ökade kronans inflytande på dessa institutioner, inte bara kungligt beskydd som välgörenhetsinrättningar och sjukhus, men även inom brödraskap och tertiärordern som inspirerades av kampen mot regimen. Universitetets autonoma försvar och oppositionen till kolonikrig var de största inriktningarna i studenternas fordringar. Från och med 70-talet tog studentrörelsen i med hårdare tag mot regimen och fann i Portugal en process av stark politisering av den akademiska världen och dess anspråk, till vilka den bidrog till att extrema vänstergrupper kom in i universitetsmiljön. Motståndsrörelsen mot kriget hade då blivit ett av studentrörelsernas huvudteman. På 90-talet lade studentrörelserna fokus på att bekämpa utbildningsavgifter. Med tanke på fredsrörelsen från mitten av 1800-talet, med befästheten av liberala stater, såg man en spridning av pacifistiska och antimilitära föreningar där kvinnor tog en framträdande roll. När första världskriget startade hade fredsrörelsen inte längre något uttrycks sätt i Portugal. De ekologiska rörelserna och utvecklandet av portugisiska miljöföreningar bör ses i ljuset av en rad sociala trender som fortsatte att känneteckna landet under 1900-talet. På 1990-talet, trots att ett antal strukturer

som uppstod i förra decenniet försvunnit, lyckades några portugisiska NGO:er (Quercus, League for Nature Protection, GEOTA) att påverka den nationella miljöagendan, mycket tack vare nivån av utbildning och förberedelser av kontorskraft, till största del rekryterad i stadseliten.

I en form av avslutning, när 1900-talet anlände spirade portugisiska associativa ramverket. Men med Nejlíkerevolutionen (25 april-revolutionen) 1974 stärktes medborgarnas civila deltagande och det blev mer dynamiskt, vilket resulterade i att de i större utsträckning var involverade i fackföreningar, arbetsgivare, solidaritets-, humanitära, kulturella, sportmässiga och fritidsorganisationer. Organisationernas mål varierar: från kampen för arbetsrätt och miljöskydd till främjandet av kulturella aktiviteter och solidaritetsåtgärder. Med Portugals inträde till dåvarande Europeiska ekonomiska gemenskapen, ökade antalet organisationer inklusive föreningar och kooperativ.

3.1.3 Den svenska modellen

Utvecklingen av NGO-sektorn i Sverige är parallell med utvecklingen av den svenska välfärdsstaten. Dagens svenska NGO-sektormodell kan kopplas historiskt till det tidiga 1900-talet när engagemanget och inverkan av både arbetskraft och kvinnorörelser i samhället ökade. Den tidigare modellen av civilt samhälle som kan karaktäriseras som dominerad av välgörenhetsverksamhet och kyrkan, byttes ut mot introduktionen av en statsmodell som omfattade organisationer inom den civila sektorn. Det statliga välfärdssystemet introducerades och dominerar fortfarande i Sverige. Civila samhällsorganisationer finansierades huvudsakligen av staten och skattepengar, de flesta av dem – inklusive kommundelar – är det än idag.

NGO-systemet i Sverige är tätt kopplat till landets demokrati: 'en man, en röst'. För att grunda en organisation i Sverige måste man först registrera den hos myndigheterna och bli godkänd. När den är registrerad kan organisationen ansöka om lokal, regional och statlig finansiering. Detta är den största delen av registrerad finansiering. Förutom den sortens finansiering består en väldigt liten del av välgörenhetsfinansiering som även ställer krav på att organisationerna är korrekt registrerade. Organisationerna måste visa upp korrekt dokumentation, inval och lagar för att uppfylla kraven för en demokratisk organisation.

Sedan 1980-talet har kvinnorörelsen i Sverige dominerats av separatistik; kvinnorna är i majoritet i arbetet att bekämpa och förebygga mäns våld mot kvinnor. Kvinnoorganisationer inom kvinnorörelsen, snarare än organisationer för etnisk minoritet, utför den största delen av civila samhällsarbetet i att förebygga våld mot kvinnor. För att dessa organisationer ska få statligt stöd måste de bestå av 75 % kvinnor, en policy som införts för att bekämpa ojämlikhet mellan könen när det gäller statlig finansiering av det civila samhället.

3.1.4 Den brittiska modellen

I Storbritannien växte den statliga finansieringen för NGO:er på 80-talet men började minska på 2000-talet, och följdes av början på den ekonomiska krisen runt 2008. Storbritannien har haft en aktiv feministrörelse i ungefär femtio år med särskilt fokus på våld mot kvinnor och flickor, särskilt våld i hemmet som ledde till att NGO-kvinnojurer för endast självständiga kvinnor/fristäder och stödtjänster utvecklades. De utvecklade även kriscenter för våldtäktsoffer men dessa stöttades inte fullt ut av staten. Den svarta feministrörelsen blev också aktiv under det

sena 70-talet och utvecklade autonoma specialisttjänster för kvinnor och barn - svarta och etniska minoriteter – som även de fick mindre stöd av staten. Deras kampanjer fokuserade i början på våld i hemmet inom minoritetssamhällen, särskilt i sydasiatiska samhällen, men sedan slutet på 90-talet har de utvidgats till att omfatta skadligt våld som tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, hedersrelaterat våld, och expanderat till att även omfatta minoritetsgrupper från Mellanöstern, Afrika och andra länder. Vissa afrikansk-karibiska kvinnogrupper har också varit aktiva inom våldtäkt och sexuellt våld. Under sent 2000-tal erkände slutligen staten behovet av att ta itu med våldet mot kvinnor och flickor i helhet, men den ekonomiska krisen har lett till att den statliga finansieringen minskat, stängts eller reducerats för kvinnotjänster eller tjänster för minoritetskvinnor, särskilt för dem som erbjuder specialisttjänster för kvinnor från en minoritet.

Medan NGO:er för kvinnor från en minoritet fokuserade kampen på kvinnor och flickor från en minoritet, växte allmänna minoritets- och migrant-NGO:er på 70-talet och arbetade med att bekämpa rasdiskriminering, och mer nyligen religiös diskriminering och islamofobi. De har i allmänhet inte tagit itu med några jämställdhetsfrågor, även om många NGO:er för kvinnor från en minoritet även är aktiva i att bekämpa rasojämlighet. Tillväxten av trosbaserade grupper, bland annat några NGO:er för kvinnor från en minoritet, har skapat konflikt med sekulära svarta feminister som anser att fastän de motsätter sig religiös diskriminering så diskriminerar religiös fundamentalism kvinnor. Dock har statligt stöd ökat för trosbaserade – i synnerhet muslimska grupper – för att förebygga terrorism och muslimsk extremism, vilket gör det svårare för progressiva sekulära NGO:er att få finansiering.

3.2 MIGRATIONS MÖNSTER I GREKLAND, PORTUGAL, SVERIGE OCH STORBRIANNIEN

3.2.1 Migrationsmönster i Grekland

Grekland är ett land med både emigration och migration i sin historia. Sedan landets självständighet 1832 har grekerna huvudsakligen emigrerat på grund av ekonomiska anledningar. Den första emigrantvågen ägde rum efter grekisk-turkiska kriget 1919-1922 och "befolkningsbytet" när över två miljoner människor tvångsförflyttades. I senare historia kom den första stora migrantvågen till Grekland på tidiga 90-talet, huvudsakligen från Albanien. Efter 1995 anlände många migranter från andra balkanstater, forna Sovjetunionen, Pakistan och Indien. Enligt The 2001 Census kom den största gruppen migranter från balkanländerna Albanien, Bulgarien och Rumänien. Migranter från forna Sovjetunionen (Georgien, Ryssland, Ukraina, Moldavien, etc.) utgör 10 % av totalantalet.

The 2001 Census dokumenterade en total befolkning på 10,96 miljoner, av vilka 762 000 (ungefär 7 %) inte hade grekiskt medborgarskap, och där albanerna var den största nationella gruppen (56 %). The 2011 Census dokumenterade en mindre total befolkning på 10,82 miljoner, av vilka 911 929 (ungefär 8,4 %) inte hade grekiskt medborgarskap. Mellan dessa två folkräkningar är den totala migrantpopulationen tämligen lika både kvalitativt och kvantitativt. Den största skillnaden är en tripling av det pakistanska samhället, men det ligger fortfarande på 34 000 (Baldwin-Edwards 2014).

Under de senaste månaderna på år 2015 har Grekland blivit en destination för flyktingar och asylsökande som flyr från Syrien och Libyen vilket har resulterat i friktion eftersom den grekiska staten just nu saknar resurser.

3.2.2 Migrationsmönster i Portugal

Vid slutet av 1900-talet var Portugal ett emigrationsland. Portugal uppvisade en negativ migrationsbalans fram till mitten på 70-talet, samt igen mellan 1982 och 1992 och ytterligare en gång 2011.

Immigrationsfenomenet i Portugal visade sig i perioden som direkt följde revolutionen den 25 april 1974. Den associerades med avkoloniseringsprocessen, förändringen i medborgarskapslagstiftningen och den portugisiska återvändningsvågen från forna kolonier. På 1990-talet uppvisade Portugal nettoflyttning. Den efterföljande fasen för ekonomisk tillväxt ökade behoven för arbete inom den offentliga sektorn, andra arbetsbehov, bevästheten av demokrati. När Portugal gick med i EU (dåvarande EEG) 1986 konsoliderade dessa strukturella faktorer och ökade migrationen till Portugal. På sent 90-tal hade Portugal blivit ett land med intensiv migrationsprofil och välkomnade ett stort antal arbetsmigranter. Det migrationsmönstret fortsatte fram till 2010.

Som tidigare kolonial makt har Portugals migrationshistoria dominerats specifikt av nationaliteter från forna kolonier. Migranter från Kap Verde, Angola, Brasilien, Mocambique, Sao Tome and Principe och Guinea-Bissau dominerade de första immigrationsvågorna. Från och med sent 90-tal bevittnade Portugal variationen av immigrationsvågor och gick in i en ny fas med immigrationserfarenhet med medborgare som anlände från Östeuropa (t.ex. ukrainier, moldaver, ryssar och rumäner) och Asien (kineser) – som hade få kulturella och lingvistiska släktskap med Portugal. Vid slutet av seklet började en andra våg med migranter (mindre kvalificerade och fler kvinnor) som hade distinkta särdrag från den första vågen från 80-talet (mer kvalificerade).

När det gäller de största nationella grupperna var den sydamerikanska den mest representativa, som huvudsakligen bestod av medborgare av brasiliansk nationalitet. Därefter kommer de afrikansk-portugisisktalande länderna och EUs medlemsstater. Den utländska befolkningen är inte jämnt fördelad i Portugal. Den höga andelen utlänningar i Lissabonområdet är i hög grad en konsekvens av de första immigrationsvågorna från de afrikansk-portugisisktalande länderna. Brazilianerna är i en mellanliggande position eftersom de har mer än hälften av sina egna i Lissabonområdet. Kineserna återfinns övervägande i Lissabon och norra Portugal.

3.2.3 Migrationsmönster i Sverige

Sverige karaktäriseras av en relativt homogen befolkning. År 2014 var 16 % (1,6 miljoner) av den svenska befolkningen (9,5 miljoner) födda utomlands. Hälften av dem har migrerat inom EU. De vanligaste medborgarskapen bland dessa 16 % var svenskar (återvändande svenskar), finnar, irakier, polacker och syrier (flyktingar som flyr krig) (SCB, 2015; SCBs databas). Sverige är ett land av nettoimmigration vilket betyder att fler människor kommer in i landet än som lämnar landet. År 2014 immigrerade 120 000 personer medan 51 000 emigrerade (SCB 2015). De vanligaste destinationsländerna är Norge, Danmark, Storbritannien, USA och Finland (SCBs databas, datum saknas).

Under de senaste 150 åren har Sverige förvandlats från ett emigrationsland till ett immigrationsland, även om migrationsmönstren har fluktuerat under historiens gång. Efter den stora hungersnöden och emigrationen (1850-1930) när ungefär 1,2 miljoner svenskar emigrerade till USA kan den svenska migrationen delas upp i tre faser.

- Fas 1 (1945-1960): Europeiska krigsflyktingar – karaktäriseras av immigration av till största del flyktingar från länder som drabbats av första världskriget (WW1), särskilt från baltstaterna och Östeuropa.
- Fas 2 (1960-1980): Europeisk arbetskraftsinvandring – migranter från de nordiska länderna och Sydeuropa.
- Fas 3 (1990-2015): Asylsökande från hela världen – män och kvinnor som flyr hungersnöd, krig och politisk förföljelse. Migration från Iran, Chile, Libanon, forna Jugoslavien, Somalia, Syrien.

Fram till WW1 var Sverige ett land av nettoemigration och emigration – förlust av arbetskraft – var ett socioekonomiskt problem. Kriget och immigrationsbegränsningarna i USA saktade ner vågen med människor som lämnade Sverige och i slutet av andra världskriget (WW2), huvudsakligen tack vare den intakta svenska industrin (Sverige deltog inte i WW2 och var officiellt politiskt neutralt) arbetsmigranter från Tyskland, de närliggande nordiska länderna och baltländerna var Sverige ett immigrationsland. 1943 avskaffade Sverige behovet av arbetstillstånd för medborgare av de nordiska länderna, vilket kraftigt ökade arbetsmigrationen till den svenska industrin. The Common Nordic Employment Market grundades 1954, och 50- och 60-talen var en period av arbetsmigration från först och främst de nordiska länderna, men även från Italien, Grekland och Jugoslavien. I det senare fallet kan arbetsmarknadens rekrytering karaktäriseras av relativt aktiva (offensiva) rekryteringsstrategier (Andersson Jona och Wadensjö 2011).

Det totala antalet utlandsfödda personer i Sverige har ökat med ungefär en miljon sedan WW2. Runt en tredjedel kommer från nordiska länder, en tredjedel från Europa och en tredjedel utifrån Europa. En majoritet av dem har bott i Sverige i mer än 10 år och 40 % har bott i Sverige i mer än 20 år (SCB 2008).

3.2.4 Migrationsmönster i Storbritannien

Det har alltid funnits migrationsepisoder till Storbritannien men de har varit små och demografiskt oväsentliga fram till WW2. Officiella folkräkningsdokument från 1851 fram till nutiden visar att antalet utlandsfödda som bor i Storbritannien var väldigt lågt tills mitten på 1900-talet och att tillväxten av den här befolkningen mellan folkräkningarna (varje decennium) var relativt långsam. På de 80 år som gick mellan 1851 och 1931 ökade det utlandsfödda antalet bara med runt en miljon. På 1800-talet var det huvudsakligen judar från Östeuropa som immigrerade till Storbritannien i ansevärt antal, medan immigrationen av människor från Kina, indiska subkontinenten och Afrika var väldigt liten och obetydlig.

Efter WW2 ökade immigrationen långsamt med att växa med mindre än två miljoner på de 40 åren mellan 1951 och 1991. The British Nationality Act 1948 gav undersåtar av det brittiska imperiet rätt att bo och arbeta i Storbritannien. Medborgare i samväldet hade inte den rätten och därför blev de utsatta för immigrationskontroll. Detta resulterade i att migrantarbetare kom från indiska subkontinenten, Afrika och Karibien samt flyktingar från Östafrika. Kvinnor och barn följde senare med manliga arbetare och dessa och andra migrantsamhällen började snart att slå sig ner i Storbritannien, speciellt i tätorter. Dock, från och med 1962 och framåt infördes successivt en

hårdare immigrationskontroll på immigranter från samväldet. I och med regeringar som följer på varandra har ökande rasism och den ekonomiska krisen lett till hårdare kontroller och policyer för att begränsa migration från icke-EU-länder, men öka arbetsrelaterad migration från länder inom EU och EES. Asylsökande från utanför EU fortsätter att i högre antal göra anspråk än de som antror Storbritannien av andra skäl, och omfattar folk från Mellanöstern, Pakistan och Afrika. Detta har dock även på senare tid fått ett bakslag från högervidna anti-europeiska grupper.

Under det sena 1990-talet ökade tempot och skalan för migration till en nivå utan historiskt motstycke. Den utlandsfödda befolkningen i England och Wales mer än fördubblades, och ökade med nästan fyra miljoner på de 20 år som gick mellan folkräkningarna år 1991 och 2011. Nu har den nått 13,4 % av den totala befolkningen.

Meto dik

4. METODIK

4. METODIK

Det här kapitlet beskriver forskningens metodik. Det börjar med forskningsmålen följt av sektioner om den analytiska och praktiska/tekniska strategi som använts. Sektionen om analytisk strategi beskrivs i kronologisk ordning. De efterföljande sektionerna presenterar, också i kronologisk ordning, en steg-för-steg-handlingsplan och beskriver hur enkäten togs fram, utformades, testades, genomfördes och användes.

4.1 DEFINITION AV FORSKNINGSMÅLEN

Målen med den aktuella studien är att:

- Identifiera kunskapsnivån samt processen för kunskapsproduktion (förvärvandet av kunskap eller erfarenhet) hos minoritets-NGO:er rörande mänskliga rättigheter, kvinnors (mänskliga) rättigheter och barns (mänskliga) rättigheter och hedersrelaterat våld;
- Kartlägga processen för kunskapsöverföring genom att undersöka de befintliga nätverken, metoderna och verktygen för kunskapsproduktion och kunskapsöverföring (även kallat "utbildning"); och
- Kartlägga minoritets-NGO:ers attityder gentemot hedersrelaterat våld.

4.2 ANALYTISKT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Skrivbordsforskning: litteraturstudier, akademiska rapporter, EU-meddelanden, FN-konventioner och rapporter, aktivitetsrapporter från minoritets-NGO:er.
- Definition av metoden och målen för enkäten.
- Definition av målen och forskningsfrågor för enkäten baserade på resultaten av skrivbordsforskningen och de informationsluckor som hittats i den här forskningen. Baserat på målen och forskningsfrågorna kommer de specifika verktygen att tas fram.
- Utarbetande av frågorna och utformning av onlineenkäten: definition av frågorna som ska ställas i onlineenkäten. Ett onlineverktyg och mjukvara, NetiGate, för enkäter användes för att spara informationen.
- Analys av enkätresultaten: baserat på resultaten i de områden där mer information eller en djupare insikt till en specifik fråga eller subjekt identifierades gjordes en addering till onlineenkäten.
- Utarbetande av rapporten och rekommendationerna/slutsatserna.
- Presentation av rekommendationerna och slutsatserna till en utvald del av målgruppen för feedback och ytterligare input.
- Utarbetande av den slutliga rapporten och rekommendationer och slutsatser.
- Urval av stickprov: typen av NGO, medlemskap och aktivitetsfaktorer beaktades för att kunna få en representativ sampel av minoritets-NGO:er med det ultimata syftet att genomföra en omfattande kartläggning över kunskapsnivån hos minoritets-NGO:er för EU- och FN-konventioner om mänskliga rättigheter, kvinnors och barns rättigheter och deras syn på så kallat hedersrelaterat våld.

4.2.1 Teknik som använts

- Online serviceverktyg (NetiGate)
- Telefonintervjuer med minoritets-NGO:er och utvalda intressenter (Skype)
- Telefonmöten mellan projektpartners (Skype)
- Excel och ordbehandlare

4.2.2 Handlingsplan

Fas 1: Forskningsöversikt

- Definition av forskningsmålen
- Val av enkätmetod
- Sampeldesign
- Målgrupp/val av deltagare
- Sampelmångfald
- Utformning av frågeformulär
- Utvärdera begränsningar
- Tekniska krav
- Utkast av frågeformuläret

Fas 2: Pilot och slutförande av frågeformuläret

- Testfas: kommentarer från projektpartners
- Pilottesta frågeformuläret
- Revidera frågeformuläret
- Efterjusteringar: slutförande av frågeformuläret
- Översättning till de deltagande ländernas språk
- Förberedelse för online enkätsystem

Fas 3: Genomför onlineenkäten på EU-nivå

- Genomför onlineenkäten (online frågeformulär)
- Revision av tidsplan/deadline
- Avsluta enkäten (sista feedback)

Fas 4: Analys och sammanställning av enkätsvaren

- Kontrollera att den insamlade datan stämmer
- Identifiering av saknad data
- Beskrivning av data: rapport
- Preliminär analys av data
- Analys tillgänglig för kommentarer och input från projektpartners
- Slutlig analys och sammanställning av enkäten (rapport)
- Identifiering av nyckelrekommendationer

4.3 UTFORMNING AV ENKÄTEN

Enkäten utformades så att man skulle kunna kartlägga attityder gentemot hedersrelaterat våld och identifiera behoven av minoritets-NGO:er för att kunna utveckla kunskap om, attityder gentemot och verktyg att arbeta med mänskliga rättigheter och hedersrelaterat våld och att kunna utveckla verktyg och utbildningsmaterial. Enkäten är en utarbetad semistrukturerad enkät med fördefinierade alternativ kombinerat med öppna frågor.

Frågorna fokuserade på attityder, medvetenhet om mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor samt infrastruktur som möjliggör kunskapsproduktion och kunskapsöverföring. En sådan infrastruktur omfattar NGO:ns struktur och resurser, d.v.s. personal, finansiering, nätverk, partnerskap och storlek samt gemenskapens räckvidd (stödmottagare).

Alla deltagare ställdes identiska frågor. Enkäten har utvecklats genom att följa tre breda teman, var och en uppdelad i undersektioner:

- **BAKGRUNDSINFORMATION OM NGO:n**
Organisatorisk struktur, finansiering, stödmottagare, arbete, nätverk och partnerskap
- **ÅSIKTER OCH ATTITYDER GENTEMOT MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER**
Arbete om frågor rörande mänskliga rättigheter, våld, hedersrelaterat våld, kunskapsproduktion, reaktioner, typer av våld, gemenskapsreaktioner, barriärer
- **KAPACITET OCH RESURSER**
Utbildning av personal: befintlig, behov, önskemål, undervisning, språk
Policy och riktlinjer

Metoden och användningen av mjukvara visade sig vara utmanande av olika anledningar. De mest uppenbara begränsningar forskarna hade att göra med var följande:

- Brist på tillgänglighet av experter som skulle möta forskare
- Brist på kapacitet och tid för deltagarna att engagera sig – upprepad kontakt från forskarnas sida för att sätta upp nya intervjuer som skulle passa in i åtagandena
- Mångfald och geografisk spridning av minoritets-NGO:er
- Begränsningar i personalens tid och resurser att slutföra intervjuerna
- Brist på kunskap hos deltagarna om lokala befolkningsprofiler
- Data på engelska infogades när intervjuerna hade genomförts på det egna språket

4.3.1 Fälttestning och slutförande av enkäten

Testfas

Den ansvarige för arbetsflödet skickade ett utkast till ett frågeformulär till resten av parterna (januari 2015). Alla partners kom med feedback/kommentarer till formuläret och skickade tillbaka dem inom två arbetsveckor.

Efterjusteringar – slutförande av frågeformuläret

Baserat på parternas kommentarer justerade den ansvarige partnern frågeformuläret för att slutföra det.

Översättning till medlemsstaternas språk

Parterna översatte frågeformuläret till sitt eget språk.

Förberedelse för online-enkätssystem

Den slutliga versionen av frågeformuläret laddades upp av den ansvariga partnern (projektadmin /Folkuniversitetet) med hjälp av ett online-enkätverktyg. Respektive länkar skickades till parterna så att de kunde fortsätta med enkäten.

Genomföra online-enkäten (online-frågeformulär)

Genom att följa metoden som beskrevs ovan fick varje partner uppgiften att säkerställa att 25 minoritets-NGO:er/organisationer deltog i online-enkäten. Efter att ha kontaktat forskaren verifierade denne att varje deltagare uppfyllde de kriterier som projektteamet satt upp.

Enkäten/frågeformuläret genomfördes samtidigt i de fyra deltagande EU-länderna: Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien och avsåg 25 deltagare/analysenheter i varje land/fall. Varje enhet är en NGO. Det verkliga antalet uppladdade frågeformulär är 105 och inte de förväntade 100. Här följer antalet enkäter per land:

Grekland: 28 frågeformulär, inget blankt men vissa frågor saknade svar.

Portugal: 25 frågeformulär, inget blankt men vissa frågor saknade svar.

Sverige: 25 frågeformulär, inget blankt men vissa frågor saknade svar samt att samma formulär uppstår två gånger.

Storbritannien: 27 frågeformulär, 1 blankt och vissa frågor saknade svar, ett formulär uppstod två gånger.

Frågeformuläret delades ut till de deltagande länderna med hjälp av en online-plattform. Formulären följdes upp för att tillägga saknad information och djupgående intervjuer bland NGO:erna.

Online-enkäten pågick mellan vecka 5 och 12, den första intervjun genomfördes den 27 januari 2015 och den sista 19 mars 2015.

Bortfallet, det vill säga procentandelen organisationer som inte besvarade en fråga, varierar mellan frågorna. Det finns områden med otillräcklig information: de svenska svaren om våld mot kvinnor (tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp) från det civila samhället, politik och samhället i övrigt saknas helt.

Analys och sammanställning av enkätsvaren

Den här fasen omfattade att checka/logga in data; kontrollera att datan var korrekt; skriva in datan i datorn; omvandla datan; och utveckla och dokumentera en databasstruktur som integrerade de olika åtgärderna. Databasen NetiGate användes.

Den ledande partnern integrerade resultaten från skrivbordsforskningen och enkäten. Analysen utarbetade den här rapporten med rekommendationer och slutsatser. Dessa rekommendationer och slutsatser presenterades för varje partner och för en utvald del av målgruppen för feedback och ytterligare input och därefter reviderades rapporten. Den presenterades sedan på en rad nationella workshoppar där intressenter och experter gav kommentarer och input. Rapporten reviderades baserat på a) fynd från de nationella workshopparna och b) kommentarer från intressenter och experter.

En slutlig rapport har utarbetats som innehåller all ovanstående information samt rekommendationer och slutsatser baserade på enkätens resultat. Den här rapporten kommer att vara en rapport på 106 sidor tillgänglig i elektroniskt format på engelska. Man bad om feedback från partnererna innan den slutliga versionen redigerades.

Mer exakt innehåller rapporten följande:

- I) Introduktion med forskningsmål;
- II) Ländernas bakgrund;
- III) Metoder (en sektion för stickprov och en för enkätförfarande);
- IV) Forskningsöversikt om våld och heder;
- V) Enkätanalys: rapporter mellan länderna och i viss utsträckning jämförelser mellan länderna;
- VI) Rekommendationer;
- VII) Referenssektion;
- VIII) Bilagor.

FORS KNIN GSÖ VERS IKT: VÅL D OCH HEDE R

5. FORSKNINGSOVERSIKT: VÅLD OCH HEDER

5. FORSKNINGSÖVERSIKT: VÅLD OCH HEDER

5.1 VÅLD OCH SÅ KALLAT HEDERSBASERAT VÅLD

“Våld spelar en roll för människor; det fördärvar liv och orsakar misär, smärta och lidande. Det förstör och avslutar liv, förstör hem och ekonomi och skapar onda cirklar av hämnd och förstörelse. Det genererar ojämlikhet och hotar demokratiseringen” (WHO 2014).

Det uppskattas att så många som en av tre kvinnor i världen har blivit slagen, våldtagen eller misshandlad på annat sätt under sin livstid (Watts och Zimmerman 2002; WHO 2013). Och den största källan till sådant (i hemmet, familj, nära relation) våld kommer enligt många nationella, internationella och transnationella studier (inklusive FN) från inom familjen. Bland de mest extrema formerna av den här sortens våld och misshandel är det som är känt som 'hedersmord'. "För att bevara familjens 'heder' skjuts, stenas, bränns, begravs levande, stryps, kvävs och knivhuggs flickor och kvinnor till döds skrämmande regelbundet" (UNHCR 2010.)

Enligt FN:s särskilde rapportör om våld: "De flesta av de 5 000 hedersmord som rapporteras i världen varje år kommer inte på nyheterna, inte heller de andra myriaderna av våldsbrott som kvinnor och flickor utsätts för av sina makar, fäder, söner, bröder, farbröder, morbröder och andra manliga – och ibland även kvinnliga – familjemedlemmar" (UNHCR 2010).

FN:s ordförande för mänskliga rättigheter pekar ut problemet som har förvärrats på grund av det faktum att ett antal länders interna rättsordningar – inklusive diskrimineringslagarna – fortfarande helt eller delvis förskonar individer som är skyldiga till hedersmord från straff. Förövarna kan även bli beundrade och få speciell status inom sina gemenskaper.

"Hedersmord är dock inget som enkelt kan avfärdas som någon bisarr och bakåtsträvande vidrighet som händer någon annanstans," tillägger hon. "De är ett extremt symptom på diskriminering mot kvinnor, som – liksom andra former av våld i hemmet – är en hemsökelse som påverkar varje land." (UNHCR 2010)

Mäns våld är ett av de största samtida och historiska globala problemen. Det är ett socialt, ekonomiskt, politiskt och folkhälsomässigt problem (WHO 2014a). Världshälsoorganisationen (WHO) uppskattar att globalt våld i grova drag kostar tio biljoner, det är tio tusen miljarder och 11 % av den globala BNP (WHO 2014). Den årliga kostnaden av könsbaserat våld mot kvinnor i EU28 uppskattas vara 228 miljarder EUR, 1,8 % av EU:s BNP (Walby och Towers 2015).

5.2 DEFINITION AV VÅLD

Våld mot kvinnor är fysiskt, psykiskt och emotionellt våld som riktas mot kvinnor och flickor (Bennett 1999; Watts och Zimmermann 2002). Utvecklingen av den här formuleringen av politikområdet erkänner att våld riktat mot en person formas av social position och könsordning (Koss o.a. 1994; Russo 2006; Russo och Pirlott 2006). Det baseras på en persons underordnade ekonomiska, sociala, kulturella eller politiska status och tjänar till att bibehålla ojämlikhet (Watts och Zimmermann 2002). Feministisk forskning har förändrat begreppsmässigheten och operationalisationen för våld mot kvinnor. Fokus har breddats bortom strategier och förklaringar som fokuserar på individuella offer, individuella förövares psykologiska eller patologiska egenskaper, och dysfunktionella familjer. Det omfattar och omformar manligt våld som en form av makt, ojämlikhet och kontroll (Brownmiller 1975; Dobash och Dobash 1977; Kelly 1988). Kopplingarna mellan våld, makt och ojämlikhet uttrycks dock inte alltid i politik

(Krizsán o.a. 2007) och det påstås att korsningspunkterna för multipel ojämlikhet ofta förblir osynliga (Nixon och Humphreys 2010; Hankivsky och Cormier 2011).

Våld mot kvinnor och flickor omfattar: fysiskt och sexuellt våld av och mot både kända och okända personer; emotionell och sexuell förnedring; våldtäkt och sexuella övergrepp; mord, kvinnomord och självmord. Mer ofta än sällan omfattar listan av olika typer av våld: våld i hemmet, sexuellt våld inklusive våldtäkt, trakasserier och stalking, hedersmord, tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, människohandel för syftet sexuell exploatering och tvångsprostitution. Mäns samtliga våldsbrott måste erkännas – namnges och synliggöras – däribland också våld mot kvinnor, barn, män (andra män, varandra, de själva), transpersoner, äldre, personer från en etnisk minoritet, urfolk och deras inbördes förhållanden och våldsbrott som begås i hederns namn. Våld, även hedersbaserat våld kommer i många former och alla kön (Hearn o.a. 2013: 11).

5.3 HEDER

Vissa former av våld, eller undergrupper av våld, samlas ofta under paraplytermen "skadliga sedvänjor", ibland "skadliga traditionella sedvänjor," och mer specifikt "hedersrelaterat våld".

Den här rapporten definierar så kallat hedersrelaterat våld som alla former eller beteenden av våld mot kvinnor och flickor, som motiveras av hederslagar. Det omfattar våld i hemmet, sexuellt våld och hot, tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning (FGM), hemgiftsmisshandel och mord (hedersmord). Hedersrelaterat våld är huvudsakligen manligt våld mot kvinnor med målet att kontrollera kvinnans sexualitet och autonomi där kvinnornas faktiska eller uppfattade beteende som bryter mot traditionella könsroller ses som skambringande eller vanärande för familjens eller gemenskapens rykte (Siddiqui 2005).

Hedersrelaterat våld motiveras ofta av konservativa tolkningar av religiösa och kulturella värderingssystem som i första hand söker kontrollera kvinnans beteende och autonomi, men kan också användas för att kontrollera eller straffa andra former av sexualitet och beteende som ger dåligt rykte där män, pojkar och transpersoner också kan utsättas för det. Eftersom hedersrelaterat våld vilar på kollektiva begrepp för heder, kan det i vissa patriarkala samhällen institutionalisera ojämlikhet mellan könen och våld mot kvinnor och flickor, till exempel genom att acceptera 'heders'mord som förmildrande omständigheter eller motiverade inom straffrättssystemen i länder som styrs av religion, stammar eller konservativa lagar och praxis. Dessutom är problemet extremt svårt att utrota eftersom sårbara grupper som kvinnor och barn är åsidosatta och maktlösa och står inför hemligt samförstånd eller våld från flera förövare i den utvidgade familjen och gemenskapen eller samhället i stort.

Begreppet, termen och konceptet 'hedersbaserat' våld är dock omstritt, särskilt som mycket vanärande våldsbrott definieras från förövaren/förövarnas synpunkt. Å ena sidan hjälper det till att väcka medvetenhet hos policyskapare och verksamma på fältet att namnge det som en specifik form av våld – till skillnad från våld i hemmet eller mord – och visar de risker som kvinnor och flickor som lever i specifika sociala sammanhang står inför, där begreppen skam och heder är extremt starka inom den utvidgade familjen och gemenskapens medlemmar. Det har lett till resurser för tjänster som räddat liv och har förändrat praxis inom polis och straffrättssystem.

Å andra sidan kan det dock underminera respons för rutinformerna av sexuellt våld och våld i hemmet inom minoritetsgemenskaper och etikettera alla former av våld mot kvinnor som hedersvåld (Siddiqui, 2005 och 2008; Dustin och Phillips 2008). Som sådant tenderar våld mot kvinnor i minoritetsgrupper att bli kulturaliserat, det vill

säga att deras förklaring och rötter söks i kulturen, en kultur som är annorlunda från majoritetskulturen, snarare än i den allmänna genusregimen, det vill säga patriarkatet.

Att ta våld mot minoritetsgrupper på allvar kräver att man synliggör alla former av våld och skärningspunkter mellan ojämlikheterna. Det omfattar att synliggöra former av våld som ibland – problematiskt nog – kallas kulturaliserade former av våld (Rolandsen Augustin 2011; Strid, Walby och Armstrong 2014). Dock, genom att positionera vissa former av våld mot kvinnor som kulturella, istället för i det större sammanhanget av jämställdhet och våld mot kvinnor, riskerar man att 'exotisera', marginalisera, göra dem till minoriteter och "andra" våldet (Siddiqui, 2005 och 2008; Sokoloff och Dupont 2005; Dustin och Phillips 2008; Strid o.a. 2014; Hellgren och Hobson 2008; Lombardo och Rolandsen Augustin 2012). Det blir ett minoritetsproblem och att erkänna speciella etniska minoritets- eller religiösa grupper kan begränsa den allmänna strävan efter jämlikhet (Skjeie 2006; Squires 2007). Visserligen har FN:s särskilde rapportör för våld mot kvinnor, Radhika Coomaraswamy, beskrivit hedersmord som en av många praxis som "består av en form av våld i hemmet men som har undvikit nationell och internationell granskning för att de ses som kulturella sedvänjor som förtjänar tolerans och respekt" (FN 2002).

Medan kulturell relativism, och allt mer 'religiös känslighet' leder till problemet att hedersrelaterat våld ignoreras, kan kulturella stereotyper i lika stor utsträckning ge näring åt offentliga uppfattningar av multikulturism som ett misstag. Tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och 'heders'mord refereras fortfarande i media som 'kulturella sedvänjor', som om dessa återspeglar normala och rekommenderade beteenden i minoritetsgemenskaper. Detta upprätthåller en bild av etnokulturella minoriteter som i synnerhet är förtryckande mot kvinnor, vilket kräver snabb assimilering till de mer 'civiliserade' europeiska eller västerländska normerna, vilket har använts för att motivera fler immigrationskontroller, särskilt i sammanhang när det gäller att bekämpa terrorism och muslimsk extremism (Siddiqui, 2005 och 2008; Patel och Siddiqui, 2010). Den här toleranta rasismen diskriminerar inte bara migrantgrupper utan har även misslyckats att skydda offer eller att främja jämlikhet inom minoritetsgemenskaper (Siddiqui, 2005 och 2008; jfr. Allen, Swan och Raghavan 2009 för 'benevolent sexism').

Det är därför viktigt att ifrågasätta hur man kan synliggöra våld mot kvinnor i minoritetsgrupper medan man samtidigt försöker hålla det allmänna jämlikhetsprojektet i gång utan att uppmuntra rasism och religiös diskriminering. Den här rapporten syftar till att ta itu med det här problemet genom att sätta hedersrelaterat våld i ett bredare ramverk av våld mot kvinnor och flickor, intersektionalitet³ (Crenshaw, 1989) och mänskliga rättigheter. Dessa ramverk placerar hedersvåld som en form av genusvåld som kvinnor i minoritetsgrupper står inför och utsätts för flera former av diskriminering, så som sådan baserad på överlappande problem av ras- och könsojämlikhet, vilket måste tacklas samtidigt för att kunna upprätthålla deras mänskliga rättigheter. Det här projektet engagerar också minoritetsgemenskaper och ger deras krav och behov en röst för att kunna förvandlas inifrån genom att utmana kulturella och religiösa värderingar och praxis som motiverar eller begår hedersrelaterat våld.

---

³ Den här feministiska sociologiska teorin namngavs först av Kimberlé Crenshaw år 1989, även om begreppet hade myntats mycket tidigare av svarta feministaktivister och några akademiker. (Hearn (2011) spårar begreppet som det betecknar ännu längre tillbaka, till amerikanska inbördeskriget.) Teorin föreslår att – och försöker undersöka hur – olika biologiska, sociala och kulturella kategorier så som kön, ras, klass, anlag, sexuell läggning, religion, kast, art och andra identitetsaxlar interagerar på multipla och ofta samtidiga nivåer, som bidrar till systematisk orättvisa och social ojämlikhet. Intersektionaliteten anser att de klassiska begreppen för förtryck inom samhället, så som rasism, sexism, bifobi, homofobi, transfobi och trosbaserad trångsynthet inte agerar oberoende av varandra. Istället samverkar dessa former av förtryck och skapar ett system för förtryck, som speglar "intersektionen" av flera former av diskriminering.

TE
MA
TIS
K
AN
AL
YS
AV
EN
KÄ
TE
N

6. TEMATISK ANALYS AV ENKÄTEN

6. TEMATISK ANALYS AV ENKÄTEN

Följande kapitel tar upp resultaten från enkäten med 105 NGO:er i Grekland (28), Portugal (25), Sverige (25) och Storbritannien (27). Det är uppdelat i tre huvudsektioner:

- Bakgrundsinformation
Organisatorisk struktur, stödmottagare, arbete, nätverk och partnerskap
- Åsikter och attityder
Arbete med frågor om mänskliga rättigheter, våld, hedersrelaterat våld, kunskapsproduktion, respons, former av våld, samhällets respons, luckor, barriärer
- Kapacitet och resurser
Utbildning av personal: befintlig, behov, önskemål, undervisningsätt, språk

Kapitlet rapporterar först om de allmänna sammanlagda resultaten för varje fråga, följt av en analys för varje land.

6.1 DELTAGARNAS/ORGANISATIONERNAS BAKGRUND

Den här sektionen börjar med en översikt av den organisatoriska strukturen, inklusive år för grundande, antal personal, antal volontärer, finansiering och antal stödmottagare – räckvidd – per organisation (sammanfattat i tabell 6.1 nedan). Den allmänna, sammanlagda, översikten av det fulla stickprovet följs av en analys uppdelat på land. Följande sektioner beskriver och jämför organisationens finansiering, inklusive budget, finansieringsnivå och resursnivå; stödmottagare och räckvidd, inklusive antalet årliga stödmottagare, deras ålder, etnicitet och religion samt de typer av arbete som NGO:erna utför.

6.1.1 Organisatorisk struktur

De samplade organisationerna är – genomsnittligt och totalt – unga, har personal (med Sverige som undantag) och finansierade via huvudsakligen lokala regeringsorgan (se tabell 6.2 nedan för summerande grupperingar).

Majoriteten, 58 organisationer, grundades på 2000-talet. 44 organisationer grundades före 2000 och 11 efter 2010. I genomsnitt är de svenska organisationerna nyast/youngst och organisationerna i Storbritannien är äldst. Den äldsta organisationen är grekisk, the Assyrian Union of Hellas, som grundades 1926. Den yngsta organisationen är den svenska Kurdiska Föreningen som grundades 2014. Att organisationen är gammal korrelerar inte nödvändigtvis med storlek. The Assyrian Union of Hellas är relativt liten i det grekiska stickprovet.

Nästan alla organisationer har personal; 10 har det inte. Ytterligare 8 svar saknas, om dessa 8 har personal eller inte kan man inte fastställa med online-mjukvaran. Majoriteten av de personlösa organisationerna är svenska och majoriteten av de med fler än 20 personal är grekiska. Det vanligaste antalet personal är mellan 1-5 (39 organisationer). 17 organisationer har fler än 20 personal, majoriteten av dessa är grekiska.

84 organisationer förlitar sig på volontärer. 14 av de portugisiska och 3 av de brittiska organisationerna saknar volontärer.

De flesta organisationerna har någon form av finansiering (se kapitel 6.2 nedan).

Tabell 6.1: Granskade organisationer: namn, betalad personal, obetalad personal (volontärer), årlig finansiering och räckvidd (antal stödmottagare)

Land	Grundades år	Bet.personal	Obet.personal	Finansiering(i euro)	Räckvidd
Grekland	2006	1	1	Ja	-
Grekland	2008	15	100	-	40
Grekland	1993	3	20	-	2 500
Grekland	2007	-	150	-	450

Grekland	2008	-	-	-	-
Grekland	1954	3	3	114 000	50
Grekland	2004	10	200	-	2 500-4 000
Grekland	2000	-	5	-	200
Grekland	1998	5	15	-	500-700
Grekland	1947	25	3	-	250-300
Grekland	2005	20	15	350 000	35
Grekland	1997	6	9	141 500	2 426
Grekland	2008	8	5	-	300
Grekland	1978	12	30	-	100
Grekland	1991	22	28	30 600	3432
Grekland	1998	3	30	-	70
Grekland	1997	5	23	-	600
Grekland	1997	31	3	-	400-500
Grekland	2007	15	7	2 500	5 000
Grekland	2000	2	5	-	200
Grekland	2010	180	25	4 000 000	2 233 091
Grekland	1926	8	20	-	300
Grekland	1989	49	30	1 350 000	5 500
Grekland	1996	430	1951	-	290 520
Grekland	2002	2	12	-	60
Grekland	2004	2	-	-	500
Grekland	1988	206	45	5 300 000	2300
Grekland	2004	180	650	7 965 366	50 000
<i>Saknas</i>		3	2	18	2

Land	Grundades år	Bet. personal	Obet. personal	Finansiering (i euro)	Räckvidd
Portugal	1996	67	2	724 424	400
Portugal	2005	1	0	0	10
Portugal	2001	3	0	0	710
Portugal	1993	80	50	2 000 000	1350
Portugal	2001	6	0	-	1400
Portugal	2009	7	3	8000	220
Portugal	2008	1	0	0	98
Portugal	1994	11	1	-	100
Portugal	199	60	10	720 000	1000
Portugal	1994	3	20	10 000	1300
Portugal	2003	1	0	-	625
Portugal	1940	36	0	-	1384
Portugal	2005	2	0	10 000	500
Portugal	2011	3	18	-	66
Portugal	2010	3	0	0	502
Portugal	2005	2	0	10 000	500
Portugal	2004	35	0	0	115 000
Portugal	1998	8	6	-	1500
Portugal	2007	1	0	-	153
Portugal	1978	25	2	-	1500
Portugal	1968	10	5	-	120
Portugal	2003	1	0	-	400
Portugal	1980	4	70	0	420
Portugal	2006	2	0	0	40
Portugal	1999	16	0	483 588	-
<i>Saknas</i>	0	0	0	10	1

Land	Grundades år	Bet. personal	Obet. personal	Finansiering (i euro)	Räckvidd
Sverige	2007	2	5	531	-

Sverige	2013	3	3	15 941	130
Sverige	2013	0	30	319	30
Sverige	2013	0	65	319	65
Sverige	2013	3	4	-	48
Sverige	2013	3	4	-	48
Sverige	2008	4	4	478	60
Sverige	1985	10	50	74 400-85 000	2000
Sverige	1988		75	15 941	75
Sverige	2007	2	5	531	120
Sverige	2002		110	1 807	110
Sverige	2001	9	50	-	1000
Sverige	2000	3	100	-	-
Sverige	2011	-	50	-	50
Sverige	2014		8	-	30
Sverige	2010	1	2	5 314	50
Sverige	1974	3	3	-	50
Sverige	2010	0	3	319	30
Sverige	2010	0	50	319	50
Sverige	2011	0	5	213	50
Sverige	2010	0	15	531	100
Sverige	1999	1	5	-	150
Sverige	2000	2	10	531	100
Sverige	2007	0	3	319	50
Sverige	2009	0	3	213	60
Saknas	0	4	0	8	2

Land	Grundades år	Bet. personal	Obet. personal	Finansiering (i euro)	Räckvidd
STORBRITANNIEN	2005	0	20	47 306	230
STORBRITANNIEN	2003	4	18	121 643	2500
STORBRITANNIEN	-	-	-	-	-
STORBRITANNIEN	2008	2	10	20 274	-
STORBRITANNIEN	1995	100	30	2 703 184	4613
STORBRITANNIEN	1982	11	9	435 751	4677
STORBRITANNIEN	1998	60	6	1 486 751	500
STORBRITANNIEN	2002	8	0	182 680	66
STORBRITANNIEN	1981	22	3	783 923	600
STORBRITANNIEN	1998	6	4	337 898	-
STORBRITANNIEN	-	-	-	-	-
STORBRITANNIEN	1998	6	4	337 898	40
STORBRITANNIEN	1994	8	6	229 771	340
STORBRITANNIEN	1990	6	15	182 465	1000
STORBRITANNIEN	1994	10	5	-	1000
STORBRITANNIEN	1984	7	0	489 078	792
STORBRITANNIEN	2008	3	8	-	200
STORBRITANNIEN	2000	8	15	177 059	500-900
STORBRITANNIEN	2011	5	6	81 096	80
STORBRITANNIEN	2013	0	7	15 543	82
STORBRITANNIEN	2001	10	100	702 828	2025
STORBRITANNIEN	1984	5	24	24 599	413-476
STORBRITANNIEN	1976	10	9	367 388	6085
STORBRITANNIEN	1979	8	1	516 703	81
STORBRITANNIEN	1992	12	30	405 478	2000
STORBRITANNIEN	1986	24	0	97 954	730
STORBRITANNIEN	1983	13	47	675 796	4157
Saknas	0	2	2	4	4

6.1.1.1 Organisatorisk struktur i Grekland

I **Grekland** grundades hälften av de granskade organisationerna före år 2000 och hälften efter år 2000. Inga organisationer grundades efter finanskrisen (efter 2010). Alla organisationer har personal och 8 har fler än 20 personal. Det vanligaste antalet personal är 1-5 (17 organisationer). Genomsnittet för antal personal per grekisk organisation är 44. Högsta antalet personal är 430 och lägsta är 1. Alla organisationer har volontärer, 12 organisationer har fler än 20 volontärer. Genomsnittet för antal volontärer per organisation är 121, det högsta är 1951 och lägsta 1. Personal-/volontärration är 0,36 för de grekiska organisationerna.

I jämförelse är de grekiska organisationerna störst när det gäller antalet betald personal och obetald personal (volontärer), men de förlitar sig mer på volontärer än organisationerna i Portugal och Storbritannien.

6.1.1.2 Organisatorisk struktur i Portugal

I **Portugal** grundades fler än hälften (14 av 25) organisationerna före år 2000 och 11 efter år 2000. En av organisationerna grundades efter finanskrisen.

Alla organisationer har personal och 6 stycken har fler än 20 personal. Det vanligaste antalet personal är 1-5 (13 organisationer). Genomsnittet för antal personal per portugisisk organisation är 16. Högsta antalet är 80 och lägsta är 1. De flesta organisationer (14 av 25) saknar volontärer. 6 organisationer har 1-5 volontärer och 3 har fler än 20 volontärer. Genomsnittet för antal volontärer per organisation är 7, det högsta är 70 och lägsta är 1.

Personal-/volontärration är 2,3 för de portugisiska organisationerna.

I jämförelse med de tre andra länderna förlitar sig de portugisiska organisationerna mer på betald personal än volontärer.

6.1.1.3 Organisatorisk struktur i Sverige

I **Sverige** grundades den största delen organisationer på 2000-talet, 21 av de 25 NGO:erna. De granskade organisationerna i Sverige är i genomsnitt yngre och har färre personal än organisationerna i de andra tre länderna.

De flesta organisationerna (13 av 25) har personal och 9 har fler än 20 personal. Det vanligaste antalet personal är 1-5 (12 organisationer). 1 organisation har 11-20 personal. Genomsnittet för antal personal per svensk organisation är 2. Högsta antalet är 10 och lägsta 0. Alla organisationer har volontärer. 13 organisationer har 1-5 volontärer och 9 har fler än 20 volontärer. Genomsnittet för antal volontärer per organisation är 26, det högsta är 110 och det lägsta 2. Personal-/volontärration är 0,08 för de svenska organisationerna.

I jämförelse med de tre andra länderna är de svenska organisationerna minst när det gäller betald personal och de förlitar sig mer på volontärer. De svenska organisationerna är yngre än organisationerna i de tre andra länderna.

6.1.1.4 Organisatorisk struktur i Storbritannien

I **Storbritannien** grundades de flesta organisationerna (16) före år 2000, vilket i jämförelse med de andra tre länderna gör de brittiska NGO:erna till de äldsta. 7 grundades mellan 2000-2010.

En organisation grundades efter finanskrisen, 2013. Den här organisationen och en till saknar personal. De flesta organisationerna, 11 st, har 6-10 personal och 3 organisationer har fler än 20 personal. Genomsnittet för antal personal per brittisk organisation är 15. Det högsta antalet är 100 och det lägsta är 0. Alla utom 2 organisationer har volontärer, 5 av dem har fler än 20 volontärer. Det vanligaste antalet volontärer per organisation är 6-10. Genomsnittet för volontärer per organisation är 15, det högsta är 100 och det lägsta är 0. Personal-/volontärration är 1 för de brittiska organisationerna.

I jämförelse med de andra tre länderna är organisationerna i Storbritannien äldst och har lika antal betald som obetald personal.

Tabell 6.2: Organisatorisk struktur (grupperad) av samplade NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien
(Antal organisationer per land som tillhör varje kategori)

	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt
Antal organisationer.	28	25	25	27	105
Grundade					
2011-	0	1	8	2	11
2000-2010	14	13	13	7	47
Före 2000	14	11	3	16	44
Saknar svar	-	-	1	2 (tom fråga)	3
Antal personal					
0	0	0	8	2	10
1-5	9	13	12	5	39
6-10	4	4	1	11	20
11-20	4	2	0	4	10
20+	8	6	0	3	17
Saknas	3 (tomma rader)		4 (tomma rader)	2 (tom fråga)	9
Medelvärde för personal	44	16	2	15	19
Högst/lägst antal personal	430/1	80/1	10/0	100/0	
Antal volontärer					
0	0	14	0	2	
0-5	7	6	13	6	38
6-10	2	1	2	8	13
11-20	5	1	1	4	11
20+	12	3	9	5	29
Saknas	2 (tom)			2 (tom fråga)	4
Medelvärde för volontärer	121	7	26	15	42
Högst/lägst antal volontärer	1951/1	70/0	110/2	100/0	

6.1.2 Finansiering

58 av organisationerna har någon form av finansiering. 7 har ingen finansiering. 37 organisationer har inte gett någon information om finansiering (och det finns ytterligare 3 blanka formulär). Det går inte att veta om detta betyder noll finansiering eller saknad data. Finansieringssumman varierar från €500 till €3 000 000. Majoriteten av de finansierade organisationerna, 71 %, i den här enkäten förlitar sig på lokal finansiering, 47 % på finansiering på nationell nivå och 26 % på finansiering från EU.

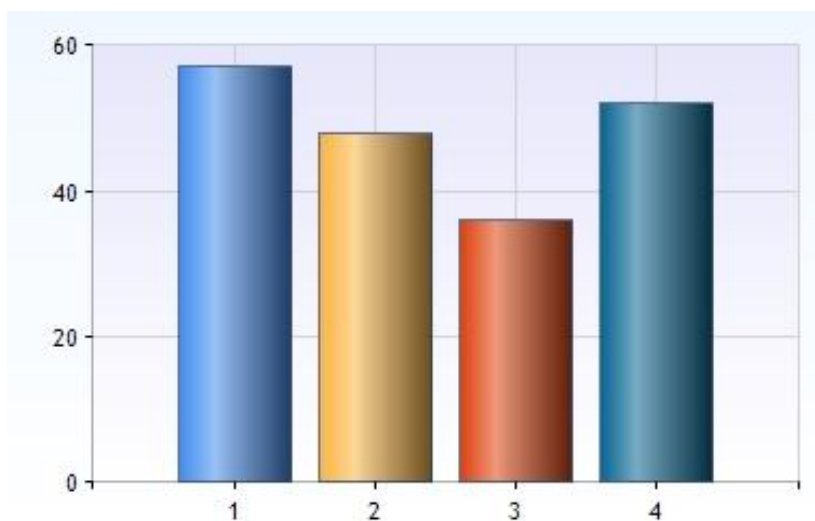
Det finns ett större antal finansierade organisationer i Storbritannien (23) och Sverige (17) än i Grekland (10) och Portugal (8). Samtidigt har de svenska organisationerna den lägsta summan finansiering per organisation (€5 000) och de grekiska har högst summa per organisation (€690 000). Motsvarande summa för Portugal är €75 000 och €411 000 för Storbritannien (se tabell 5.3 nedan).

Lokalt regeringsorgan är den största finansiären, den finansierar 55 av organisationerna. 50 organisationer får finansiering från privata finansiärer. Det nationella regeringsorganet finansierar 46 av organisationerna och 35 av organisationerna får finansiering från välgörenhet och fonder:

Graf 6.1: Finansieringskällor för minoritets-NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Finansieringsresurs. Kryssa i alla som gäller

1	Regeringsorgan (lokalt)	55 (57 %)
2	Regeringsorgan (nationellt)	46 (48 %)
3	Välgörenhet/Fond	35 (36 %)
4	Privat	50 (52 %)

6.1.2.1 Finansiering i Grekland

Av de 10 grekiska formulär som besvarar frågan om finansiering får alla någon form av finansiering. Majoriteten (5 organisationer) får finansiering för mer än €250 000/år. Den totala summan av årlig finansiering sträcker sig från nästan 8 miljoner euro (Programmes of Development, Social Support, och Medical Cooperation (PRAKSIS)) till 0. Om de 18 saknade svaren skulle tolkas som noll finansiering skulle den årliga genomsnittsfinsieringen vara närmare €700 000 per grekisk organisation. Sammanfattningsvis är finansieringen ojämnt utspridd bland de grekiska NGO:erna. De som är finansierade är extremt välfinsierade, men de allra flesta finansieras inte alls.

6.1.2.2 Finansiering i Portugal

Bland de 15 portugisiska formulär som besvarar frågan om finansiering säger 8 att de får finansiering. 7 organisationer saknar finansiering och det saknas 10 svar. Det finns en väsentlig spridning i finansieringens storlek: 4 organisationer får finansiering i området €6 000-20 000 och 4 organisationer får mer än €250 000 i årlig finansiering.

Den totala årliga finansieringen per organisation sträcker sig från €2 000 000 (Fundacao Bomfim) till 0 och den årliga genomsnittsfinsieringen bland de 15 organisationer som gav ett svar är €110 508. Om de 10 saknade svaren skulle tolkas som noll finansiering skulle den årliga genomsnittsfinsieringen vara närmare €75 146 per portugisisk organisation.

Som i fallet Grekland är finansieringen ojämn: de som får finansiering får mycket och många har ingen finansiering alls. Portugal visar en mindre spridning än Grekland och medelfinsieringen per organisation är €75 000.

6.1.2.3 Finansiering i Sverige

Bland de 17 svenska formulär som besvarar frågan om finansiering har alla finansiering. Majoriteten har relativt låg finansiering; 14 av de 17 organisationerna får mindre än € 5000 per år. Ingen organisation har angett noll finansiering, och om de 8 som saknas betyder noll är omöjligt att veta. 2 organisationer får €6 000-€20 000 och 1 organisation får €50 000-€250 000 i årlig finansiering. Ingen av de svenska organisationerna får mer än €250 000 i årlig finansiering. Den totala årliga finansieringen per organisation sträcker sig från €212-85 000 (eller från 0 om de saknade svaren ska vara 0). Medelfinsieringen för alla 25 organisationerna är €5 148 per år.

Det finns en mer jämn spridning av finansieringen i Sverige än i de andra tre länderna: de flesta organisationerna finansieras men har relativt låg årlig finansiering. Den svenska medelfinsieringen per organisation är lika med 0,7 % av det grekiska medelvärdet per organisation, 1,3 % av det brittiska och 6.9 % av det portugisiska.

6.1.2.4 Finansiering i Storbritannien

Bland de 23 brittiska formuläerna som besvarar frågan om finansiering har alla finansiering. Det saknas 2 svar och 2 blanka formulär. Majoriteten, 12 organisationer, har finansiering som överskrider €250 000. 7 organisationer får finansiering i spannet €50 000-€250 000. Inga organisationer svarar noll finansiering, och om de 2 saknade svaren betyder noll är omöjligt att veta.

Den totala årliga finansieringen per organisation spänner från €15 455-2 700 000 (eller från 0 om de saknade svaren ska vara 0). Organisationen med lägst årlig finansiering är den organisation som saknar personal (Straightforward Community). Den genomsnittliga finansieringen för alla 25 organisationer är €410 675 per år.

Finansieringen av de brittiska organisationerna är mer jämnt utspridda än i Grekland, Portugal och Sverige: fler organisationer i det brittiska stickprovet är finansierade. De är också bättre finansierade än organisationerna i Portugal och i Sverige.

Tabell 6.3: Finansiering i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien (euro)

	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt
Antal organisationer	28	25	25	27	105
Finansiering					
0		7			7
0-5K	1		14		15
6-20K		4	2	1	7
21- 50K	1			3	4
50-250K	2		1	7	11
250K+	5	4		12	22

Saknas	18	10	8	4	39
Totalt	19 303 965	3 966 029	12 918	10 266 893	33 549 805
Genomsnitt	689 427	75 146	5 148	410 675	295 099
Minst	0	0	0	15 544	-
Mest	7 965 366	2 000 000	85 057	2 700 000	-

6.1.3 Stödmottagare och räckvidd

Följande sektioner beskriver, jämför och analyser NGO:ernas räckvidd. Med räckvidd menas det antal människor som använder sig av organisationens tjänster, även kallade stödmottagare eller tjänstanvändare. Varje sektion presenterar de allmänna fynden (se sammanfattningstabell 6.4) och data uppdelat på land. Analysen ser till det allmänna antalet stödmottagare, deras ålder, etnicitet och religion. Här har de olika skälen till att välja ut minoritets-NGO:er i varje land en effekt på resultaten: organisationerna i varje land är inte nödvändigtvis samma typ av organisation.

Det totala antalet personer som använder tjänster och/eller stöd varje år varierar stort mellan organisationerna; från 2,2 miljoner (grekisk organisation) till 10 personer (portugisisk). I det grekiska fallet förklaras det relativt stora antalet stödmottagare med att alla inte är etniska minoriteter. Det finns två anledningar till detta: 1) några av de deltagande NGO:erna dokumenterar helt enkelt inte data om etnicitet och religion hos sina stödmottagare och 2) vissa NGO:er arbetar med utåtriktade och officiella kampanjer i skolan; de känner inte till eleverna i skolans etnicitet. De grekiska och brittiska organisationerna är större – både beträffande antalet personer som använder tjänsterna och stödet årligen och antalet personal de har anställt – än organisationerna i Portugal och Sverige. Den största diskrepansen mellan högsta årliga finansiering och lägsta antal stödmottagare som man når ut till finns i Storbritannien. Motsatsen, låg finansiering och högt antal stödmottagare finns i Grekland. De 2,2 miljoner stödmottagarna i den grekiska organisationen förvränger resultaten väsentligt och man bör notera att det grekiska stickprovet omfattar totala antalet stödmottagare, inte endast stödmottagare av etnisk minoritet.

Organisationerna i Sverige är mindre när det gäller stödmottagare (räckvidd) än i de andra länderna och når ut till totalt 4 002 personer, i genomsnitt 174 personer per organisation. I Portugal når organisationerna ut till 129 318 personer, i genomsnitt 5 388 personer per organisation. Det finns två väldigt stora grekiska och en väldigt stor portugisisk organisation som förvränger medelvärdet, de når ut till 2,2 miljoner respektive 115 000 personer. Om det tas bort ur stickprovet når de portugisiska organisationerna ut till 14 318 personer, ett genomsnitt på 623 personer. I Storbritannien är det totala antalet 33 174 personer, ett genomsnitt på 1 442 personer per organisation. De grekiska organisationerna når ut till 2 602 654 personer totalt, ett genomsnitt på 100 102 personer per organisation. Det här antalet omfattar de två grekiska organisationer som förvränger resultatet (2 233 091 personer och 290 520 personer). När dessa kontrolleras är den grekiska genomsnittsräckvidden 3 293 personer per organisation.

De största grupperna i stickprovet är afrikaner och araber, och de största trossamfundena är muslimer och kristna.

Tabell 6.4: Sammanfattning av NGO:ernas stödmottagare

Räckvidd	Totalt	Totalt (just)*	Genomsnitt	Genomsnitt(just)*	Största åldersgrupp	Etnicitet	Religion
Grekland						Afrikaner	Islam

	2 602 654	79 043	100 102	3 293	25-60	Östeuropeisk Afhansk	Kristendom Hinduism
Portugal	129 318	14 318	5 388	623	0-16	Afrikansk Brasiliansk Östeuropeisk	Kristendom Annat Islam
Sverige	4 002	4 002	174	174	25-60	Afrikansk Kurdisk Arabisk	Islam Kristendom Buddhism
Storbritannien	33 174	33 174	1 442	1 442	25-60	Pakistansk Afrikansk Latinamerikansk	Islam Kristendom Annat
Alla							

* Just=justerad: organisationer med mycket hög räckviddsnivå, d.v.s fler än 100 000 personer, har tagits bort från stickprovet.

6.1.3.1 Stödmottagarnas ålder

Majoriteten av stödmottagarna finns i åldersgruppen 25-60: 57 % av alla stödmottagare tillhör den här åldersgruppen. Den minsta åldersgruppen är 60+, 5 %. Den totala spridningen i de fyra länderna är liknande spridningarna i Grekland, Sverige och Storbritannien. I Portugal är den största gruppen stödmottagare dock i åldersgruppen 0-16. I Portugal är det fler personer i gruppen 0-16: Portugals räckvidd är yngre än i de andra tre länderna. Dock har de två organisationerna listat 500 000 stödmottagare i åldersgrupperna 16-25 och 25-60, men ingen av de portugisiska organisationerna har listat en total räckvidd över 115 000 (se tabell 5.1). Därför antas de 500 000 vara ett misstag. Med justerad räckvidd är den portugisiska räckvidden den högsta i åldersgruppen 25-60.

Tabell 6.5: Stödmottagarnas ålder i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

(Siffror inom parentes: antal saknade svar/blanka formulär)

	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt	Totalt just.*	% av totalen*
Åldersgrupper							
0-16	1 380 (19)	16 412 (14)	110 (15)	2 345 (10)	20 247	20 247	24
16-25	3 645 (14)	501 660 ⁴ (12)	1 540 (2)	4 627 ⁵ (5)	511 382	11 382	14
25-60	5 805 (10)	505 849 ⁶ (9)	2 970 (2)	33 343 ⁷ (4)	547 967	47 967	57
60+	875 (19)	1302 (13)	56 (17)	1 981 ⁸ (8)	4 214	4 214	5
Totalt	11 705	1 025 203	4 676	42 296	1 083 810	83 810	100

* Just.=justerad: de två organisationer med mycket hög räckviddsnivå, d.v.s de två portugisiska som svarade 500 000 i åldersgrupperna 16-25 och 25-60, har tagits bort.

⁴ Inkluderar en 500 000. Kan inte vara möjligt eftersom den största portugisiska organisationen uppgår till 115 000 personer

⁵ En organisation har svarat 20 %

⁶ Inkluderar en organisation med 500 000. Kan inte vara möjligt eftersom den största portugisiska organisationen uppgår till 115 000 personer

⁷ En organisation har svarat 70 %

⁸ En organisation har svarat 10 %

6.1.3.2 Stödmottagarnas etnicitet och lokal befolkning Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Den övergripande största gruppen stödmottagare är den afrikanska (30 %) följd av den brasilianska gruppen och den östeuropeiska (24 %). Det höga antalet brasilianska tjänstanvändare rapporteras av en portugisisk organisation, så även om det är en stor grupp är den endast relaterad till en de samplade NGO:erna.

Den arabiska gruppen delades upp i tre grupper i enkäten medan "afrikanska" var en grupp. Detta förändrar resultaten. Om de tre arabiska grupperna skulle slås ihop skulle det vara den största gruppen stödmottagare.

I **Grekland** är de fem största etniska grupperna bland stödmottagarna:

1. Den afrikanska
2. Den östeuropeiska
3. Den afghanska
4. Den arabiska
5. Den irakisk-arabiska

I **Portugal** är de fem största etniska grupperna bland stödmottagarna:

1. Den afrikanska
2. Den brasilianska
3. Den östeuropeiska
4. Den bangladeshiska
5. Den kinesiska

Man får vara uppmärksam på dessa resultat, eftersom antalet stödmottagare här, uppdelad efter etnicitet, långt överstiger resultatet för det totala antalet portugisiska stödmottagare (se tabell 5.1).

I **Sverige** är de fem största etniska grupperna bland stödmottagarna:

1. Den afrikanska
2. Den kurdiska
3. Den arabiska
4. Den iranska
5. Den irakisk-arabiska

I **Storbritannien** är de fem största etniska grupperna bland stödmottagarna:

1. Den pakistanska
2. Den afrikanska
3. Den latinamerikanska
4. Den turkiska
5. Den kurdiska.

Tabell 6.6: Stödmottagarnas etnicitet i NGO:erna i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien
(Siffror inom parentes: antal saknade svar/blanka formulär: tolkas som 0)

	Andel stickprov	av	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt
Afrikansk*	30		1494 (17)	326 (+400 000) (9)	870 ⁹ (9)	5455 (11)	
Östeuropeisk	24		1036 (20)	882 (+40 000) (7)	84 ¹⁰ (14)	763 (20) ¹¹	
Pakistansk	19		245 (19)	13 (20)	15 (23)	5754 (10) ¹²	
Arabisk	18		470 (25)	11 (20)	570 ¹³ (11)	301 (17)	
Iransk	17		292 (21)	12 (22)	535 ¹⁴ (14)	400 (19) ¹⁵	
Bangladeshisk	15		158 (24)	17 (+15 000) (19)	0	428 ¹⁶ (9)	
Indisk	14		88 (24)	22 (20)	0	926 (13)	
Irakisk-arabisk	13		383 (23)	0 (22)	500 ¹⁷ (12)	29 (23)	
Kurdisk	0		150 (27)	0 (24)	632 ¹⁸ (12)	2171 (23)	
Kinesisk	10		6 (25)	60 (17)	40 (23)	15 (22)	
Srilankesisk	7		28 (27)	0 (24)	0	387 (19) ¹⁹	
Malaysisk	4		0	0 (23)	2 (24)	18 (24)	
Annat*	25						
Karibisk				162		466	
Afghansk			775				
Brasiliansk				70 000			
Latinamerikansk						3856	
Albansk			250				
Assyrisk			220				

⁹ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁰ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹¹ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹² En organisation har svarat "Pakistansk".

¹³ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁴ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁵ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁶ En organisation har svarat 90 % och en annan "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁷ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁸ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

¹⁹ En organisation har svarat "ja", men inte angett någon siffra.

Romsk		180	4
Turkisk		10	2 356
Vietnamesisk			23
Västeuropeisk	260	7	730

*Afrikansk: Eritreansk/Nigeriansk/Somalisk/Sudansk/Ugandisk

6.1.3.3 Stödmottagarnas religion Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

Den övergripande största religiösa gruppen bland stödmottagarna är muslimer (31 %) följd av kristna (27 %). Det finns väsentliga luckor i formulären för stödmottagarnas religion. I allmänhet kan de brittiska organisationerna identifiera sina stödmottagares religion i större utsträckning än organisationerna i Grekland, Portugal och Sverige.

Tabell 6.8: Religion hos stödmottagarna i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

	Andel av stickprov	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt
Islam	31	1496	212	2911	9803 ²⁰	14 422
Kristendom	27	639	3029 ²¹	584	7771	12 033
Hinduism	5	10	0	0	399	409
Buddhism	5	0	0	90	4	94
Sikhism		0	0	0	468	468
Judism		0	0	0	1	1
Jainism		0	0	0	1	1
Ateister		0	0	0	0	0
Annat	7					
<i>Ospecificerat</i>		-	500		2823	3 223
<i>Agnostiker</i>					18	18

6.1.4 Typer av arbeten som genomförs av NGO:er i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

‘Utbildning’ är den vanligaste arbetskategori för organisationerna, 75 % av de granskade NGO:erna är engagerade i dessa aktiviteter. Det här resultatet understryker vikten av att kunna tillhandahålla material och verktyg av god kvalitet. 14 % engagerar sig i trosbaserat arbete.

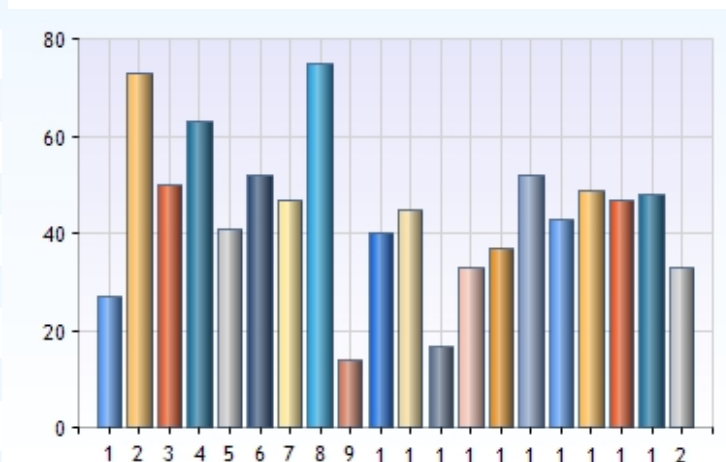
Fastän de flesta intervjuade organisationer i Storbritannien var minoritetsgrupper som arbetade med minoritetskvinnor som stod inför hedersrelaterat våld, arbetar bara hälften av de granskade organisationerna med minoritetskvinnogrupper. Om projektet syftar till att inrikta sig på både offer och förövare av hedersrelaterat våld är detta en störande låg andel.

²⁰ En organisation har svarat ”95 % Islam”.

²¹ En organisation har svarat ”99 % kristna”.

Graf 6.2: Typer av arbeten som genomförs av NGO:er

1	Boende (skydd/kvinnjour)	28 (27 %)
2	Råd	75 (73 %)
3	Stöd	52 (50 %)
4	Kampanjverksamhet	65 (63 %)
5	Medborgarskap	42 (41 %)
6	Samhällsarbete	54 (52 %)
7	Rådgivning	48 (47 %)
8	Utbildning	77 (75 %)
9	Trosbaserat arbete	14 (14 %)
10	Familjekonflikter	41 (40 %)
11	Hälsa (fysisk och psykisk)	46 (45 %)
12	Hjälplinje	18 (17 %)
13	Stöd rörande boende	34 (33 %)
14	Immigration och asyl	38 (37 %)
15	Socialvård	54 (52 %)
16	Socialarbete	44 (43 %)
17	Kvinnogrupper	50 (49 %)
18	Arbete med barn	48 (47 %)
19	Arbete med unga	49 (48 %)
20	Arbete med äldre	34 (33 %)

6.1.5 Partnerskap

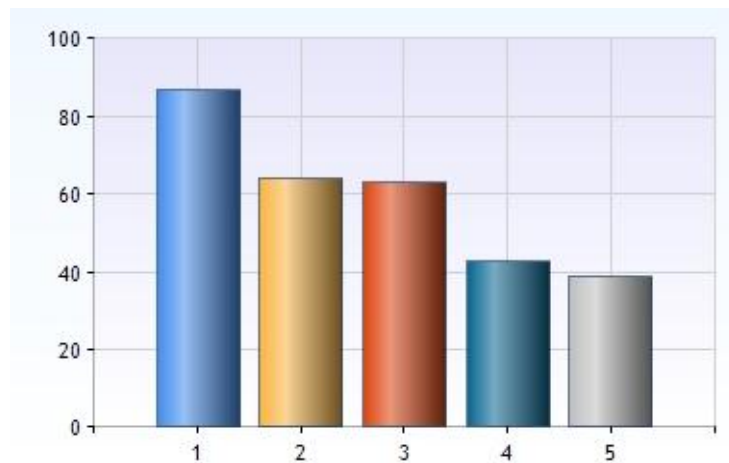
Organisationerna i alla fyra länder engagerar sig aktivt med olika andra typer av organisationer och myndigheter, även om det finns stor variation. Den stora skillnaden är mellan det höga antalet partnerskap som brittiska organisationer ingått, och det låga (nästan noll) antalet partnerskap som de svenska organisationerna ingått.

Ett annat fynd är att organisationerna är bättre kopplade till varandra på lokal nivå än nationell nivå, med en 20 % skillnad i antalet ingångna partnerskap på lokal och nationell nivå. Av de organisationer som har ingått partnerskap har majoriteten gjort det med lokala NGO:er (87 %). Partnerskap med nationella NGO:er är också vanliga; 64 % av organisationerna arbetar med NGO:er eller myndigheter på nationell nivå. 63 % är i någon form av partnerskap med lokala regeringsorgan och 43 % med nationella regeringsorgan. 39 % är i partnerskap med den privata sektorn.

Graf 6.3: NGO:ernas partnerskap med olika typer av partners

1	Lokala NGO:er	85 (87 %)
2	Nationella NGO:er	63 (64 %)
3	Lokala regeringsorgan	62 (63 %)
4	Nationella regeringsorgan	42 (43 %)
5	Privat sektor	38 (39 %)

6.1.5.1 Partnerskap med lokala NGO:er

85 av de 105 organisationerna (87 %) har ingått partnerskap med andra lokala NGO:er. Partnerskapen omfattar arbete med:

- **Portugal:** studentföreningar, jobbcenter, socialförsäkring, livsmedelsbank, kyrkor, humanitära organisationer, hälsotjänster, kommunalnämnd. De namngivna omfattar: Youth Union of People with Initiative, the Holy House of Mercy, the Mutual Assistance Groups in Job Search, Cruz Vermelha Portuguesa; Atlas Cooperativa Cultural; Oikos cooperativa e desenvolvimento, Câmara Municipal de Braga. Juntas de Freguesia, the Red Cross, Kerigma, SOPRO, Pastoral Universitária de Braga, Grupo de Leigos de Vicente Maria, Cáritas Portuguesa de Braga, Religiosos Espiritanos de Braga, Grupo Ação Social Cristã, SOPRO och Abel Varzim.
- **Grekland:** flyktingråd, migrantforum. De namngivna omfattar: the Greek Council for Refugees, PRAXIS, Mosaic-Arc of the World, Vavel, Sunday School for Refugees, Arsis Association, Unity of Filipino Migrants in Greece och A21.
- **Sverige:** studiecirkel, kvinnoföreningar och flyktingcenter och ungdomsföreningar. De namngivna omfattar: Association of Women (flera organisationer namnger den), MUCF, SGF Studieförbund, Somali Compound, Kurdish Compound och ABF.
- **Storbritannien:** kommunnämnder, jobbcenter, universitet, sjukhus, samhällskonstorganisationer, enheter för flyktinghjälp, nätverk för svarta och etniska minoriteter, flyktingforum och stödnätverk, välgörenhet för hemlösa, utbildningscenter, rådgivningstjänster, boendeföreningar, forum för våld i hemmet. De namngivna omfattar: Women's Aid, Oxfam, Community Art North West, Immigration Aid Unit, the YMCA, the Greater Manchester BME Network, FGM Greater Manchester Forum and the Citizen Advice Bureau, Halo, SBME Network, Carers centre, Living History NE, University of 3 Age, Young Asian Voices, AgeUK,

Angelou Centre, Middlesbrough BME Network, My Sisters Place, ARCH, Straightforward, Refuge Forum Open Door, Bangaldeshi Community Centre, Faliage Hub, Hopewood College, Workers Education Association, Gaddum Counselling Service, Petrus (välgörenhet för hemlösa), Victim Support, WAGH Housing Association, Women Solidarity Forum, Manchester Women's Aid, Safety for Sisters, Bangladeshi Women's Project, Wai Yin Chinese Society, Carers in Sheffield, Muslim Elders Service, Sheffield Cubed, Edinburgh Women's Aid, Sahelya, Street Work, Multi-Borough Family Base, Sikh Sanjog, Imece, Iranian and Kurdish Women's Rights Organisation, Asian Women Resource Centre, Refugee Women's Association, Migrant Rights Network, Migrant Recourse Centre, Black, Asian and Ethnic Minority Network (BAN), Wales Migration Partnership, Cardiff and Welsh Women's Aid, Type Help, New Pathways, Latin American Women's Aid, Kurdish and Middle East Women's Organisation, Daymer Turkish Kurdish Community Centre, London Violence against Women and Girls Consortium, Wish Centre, SAMS One Voice, Learning Centre, Saraf Northern Refugee Centre, Migration Yorkshire, Apna Haq, Together Women project, Pakistani Muslim Centre, Ashiana (Sheffield), Tassid, Rotherham Ethnic Minority Alliance (REMA), Clifton Partnership, Rotherham Women's Refuge, Rotherham Women's Counselling Service, Islington FGM Forum, Harmful traditional Practices Network, Islington Faith Based Forum, Islington Prevention Network, Islington BME Forum, Equality and Human Rights Forum in Southwark och Solace Women's Aid.

6.1.5.2 Partnerskap med nationella NGO:er

Partnerskapen med nationella NGO:er (64 % av organisationerna) inkluderar många olika partnerskapskonstellationer:

I **Portugal**: the Portuguese League Against Cancer, Protection Commission, National Commission on Children and Youth Protection, Food Bank, National Centre Immigrant Support, ACIDI ACM, University of Coimbra, Alto-comissariado para imigracao, Authority Working Conditions, Associação Portuguesa de Apoio à Vítima (APAV), Red Cross, CLAII, Comissão para a cidadania e igualdade de Género, Alto comissariado para as migrações, Centros de Saúde

- I **Grekland** omfattar det nationella samarbetet: the Red Cross, the Greek Council for Refugees, Doctors Without Borders, Caritas, Doctors of the World.
- I **Sverige** är majoriteten - nästan alla - NGO:er i vårt stickprov i partnerskap med Association of Women. Andra svenska partnerskap på nationell nivå omfattar Rädda barnen och Tulip.
- I **Storbritannien** finns det utvecklade partnerskap på nationell nivå mellan minoritets-NGO:er och i synnerhet IMKAAN, Southall Black Sisters and Women's Aid, men även med Forward, AgeUK, Oxfam, the Anti-slavery International, Amnesty International, Aylum Aid, Asha Projects, CEDAW working groupButtle UK, Eaves Housing, Human Trafficking Foundation, LifeStart, the Muslim Women's Network, NSPCC, Rights of Women, Refuge, Refuge Online, the Salvation Army, Victim Support, Women for Refugee Women, Women's Resource Centre.

6.1.5.3 Partnerskap med lokala regeringsorgan

63 % av organisationerna har ingått partnerskap med ett lokalt regeringsorgan. Det är i första hand med lokala kommunfullmäktige och det är övervägande i Storbritannien och i Portugal som dessa partnerskap har formats. De brittiska organisationerna har ingått många fler partnerskap än organisationerna i Grekland, Portugal och Sverige. Det finns väldigt få partnerskap bland de grekiska organisationerna och de svenska organisationerna har inte ingått något partnerskap med något lokalt regeringsorgan.

I **Grekland**: the OAED, Municipality of Athens, Manpower Employment Organization²², Youth and Sports Organization.

I **Portugal** är det vanligaste lokala regeringsorganets namn "Kommunfullmäktige" (City Council). Andra omfattar Stadshuset, socialförsäkring, Camara Municipal de Braga, Pastoral Universitária Braga, Câmara Municipal Braga, Câmara Municipal de Viana do Castelo, Escola Secundária de Santa Maria Maior, Cooperativa de Ensino Ancorensis,

I **Sverige** är inga organisationer i partnerskap med ett lokalt regeringsorgan.

I **Storbritannien**: Kommunfullmäktige (City Councils) så som Manchester City Council, Sunderland City Council, Middleborough City Council, Salford City Council, Liverpool City Council, Rochdale Council, Greater Manchester Police, St Mary's Hospital in Manchester, Local Council (Manchester), Health and Wellbeing Board, polisen, Mayor of London Police and Crime Commissioner, London Borough of Southwark, London Councils, Safer Islington Partnership, Hackney Refugee Forum, Islington Refugee Forum, Islington Harmful Practices Forum, Merseyside police, Liverpool Social Services, bostadsbolag, Multi-agency Risk Assessment Conferences, Rotherham Domestic Violence Strategic Group, Rotherham Council, Rotherham Local Strategic Partnership

6.1.5.4 Partnerskap med nationella regeringsorgan

Totalt har 43 % av organisationerna ingått partnerskap med ett nationellt regeringsorgan. Majoriteten, nästan alla av dessa, är brittiska och portugisiska. 2 är svenska och 1 (eller möjligen 0) är grekiskt.

- I **Grekland**²³; the General Secretariat for Gender Equality.
- I **Portugal** finns partnerskap med Foreign Service and Border Control, ambassader, the Commission for Gender Equality, the High Commissioner for Migration, Directorate General for Consular Affairs and Portuguese Communities, Alto Comissariado para a Imigração e Diálogo Intercultural, Comissão para a cidadania e igualdade de género, Centro Regional de Segurança Social, Instituto de Emprego e Formação Profissional
- I **Sverige**; Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor, Sida
- I **Storbritannien**; the Home Office (många organisationer nämner the Home Office), Forced Marriage Unit Partnership Board (flera nämner Forced Marriage Unit), Foreign and Commonwealth Office, Department of Education, Scottish Government, FGM Working Group, Welsh Violence against Women and Girls Advisory Group, Serious Organised Crime Agency och Metropolitans polisgrupper för hedersrelaterat våld.

6.1.5.5 Partnerskap med den privata sektorn

39 % av de granskade NGO:erna, 38 organisationer, har ingått partnerskap med den privata sektorn. Dessa finns övervägande i Portugal (11 organisationer) och Storbritannien (8 organisationer). Det finns två organisationer i Grekland och ingen i Sverige som är i partnerskap med privata sektorn.

---

²² Är detta verkligen ett regeringsorgan? Detta måste besvaras eller tas bort

²³ En organisation nämner INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION - AMNESTY INTERNATIONAL, UNICEF, WHO, Världsbanken men dessa är inte regeringsorgan.

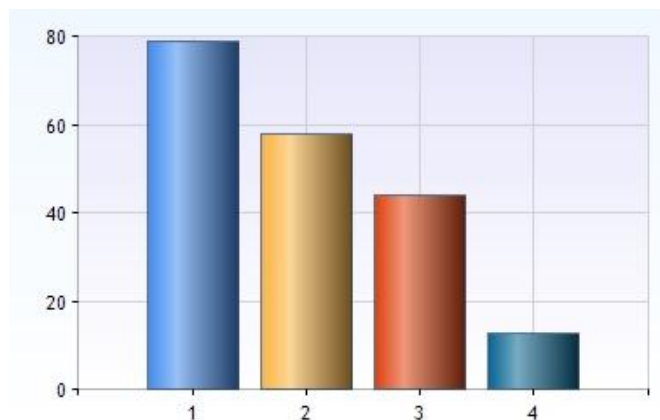
- I **Grekland** samarbetar båda minoritets-NGO:erna, som rapporterade att de var i partnerskap med den privata sektorn, med the Bodossaki Foundation. De flesta organisationer med partnerskap med privata sektorn har även utvecklat partnerskap med lokala regeringsorgan.
- De **portugisiska** partnerskapen med privata sektorn omfattar samarbete med olika utbildningstjänster, livsmedelsbanker, bank- och försäkringsföretag, tandläkare, frisörer, gym och förskolor.
- I **Storbritannien** omfattar partnerskapen universitet (som, bör noteras, kan ses som offentlig sektor i andra deltagande länder, exempelvis Sverige), advokatfirmor, företag för sociala medier, moskéer, Body Shop, Lush, Avon och andra mindre företag.

6.1.6 Nätverkssamarbete

Majoriteten av de granskade organisationerna, 79 % eller 56 organisationer, är medlemmar i ett lokalt NGO-nätverk. 58 % är medlemmar i ett nationellt NGO-nätverk och 44 % är medlemmar i ett lokalt statligt nätverk. 13 % är medlemmar i andra nätverk. På samma sätt som med partnerskapen verkar minoritets-NGO:erna från Storbritannien ha fler utvecklade partnerskap och nätverkssamarbeten.

Graf 6.4: Medlemskap i olika typer av nätverk

1	Medlem i lokalt NGO-nätverk	56 (79 %)
2	Medlem i nationellt NGO-nätverk	41 (58 %)
3	Medlem i lokalt statligt nätverk	31 (44 %)
4	Medlem i annat nätverk	9 (13 %)

- I **Grekland** är endast två organisationer medlemmar i lokala och nationella nätverk. En organisation är medlem i ett nationellt statligt nätverk (Asylum Campaign).
- I **Portugal** är fyra organisationer medlemmar i ett lokalt eller nationellt nätverk. En är medlem i ett nationellt statligt nätverk.
- I **Sverige** är två organisationer medlemmar i ett nationellt statligt nätverk; en är medlem i ett lokalt NGO-nätverk. Inga är medlemmar i nationella NGO-nätverk.
- I **Storbritannien** är majoriteten av organisationerna medlemmar i flera nätverk; endast tre organisationer säger att de inte är det. Nästan alla är medlemmar i ett lokalt nätverk, några få är medlemmar i ett nationellt NGO-nätverk. 6 är medlemmar i ett nationellt statligt nätverk. Två är medlemmar i europeiska nätverk. De brittiska organisationerna är de som är bäst sammankopplade.

6.1.6.1 Nätverkssamarbete med lokala NGO:er

- **Grekland:** ett lokalt nätverk nämns (Diktyo).
- **Portugal:** fyra nätverk nämns (Network to combat domestic violence and human trafficking, Thematic group dependencies; Thematic group of volunteers; Themed set of quality).
- **Sverige:** en organisation svarar "ja", men namnger inte nätverket.
- **Storbritannien:** nätverkslistan är lång: Sisters for Safety Network, ASHA (Asylum and Housing Support Group), Black Women's Forum, Greater Manchester BME Network, FGM Greater Manchester Forum, Voluntary and Community Association Sunderland; Black and Ethnic Community Organisations Network Middlesbrough BME Network, Manchester Refugee Support Network, Refugees in Rochdale, Manchester, Blackburn and Bury, Women Solidarity Forum, Sentinel Network, Domestic Violence Forum, Sheffield Cubed, Violence against Women and Girls Partnership, Fife Sexual and Domestic Abuse Partnership, East Midlothian Partnership, Islington BME Network, Islington Refugee Forum, Forum for Equalities and Human Rights in Southwark, Haringey Harmful Practices Group, Violence against Women Action Group, Human Trafficking Leadership Group, London Violence against Women and Girls Consortium, Islington Refugee Forum, BME Women's Network, Domestic Abuse Forum, Domestic Abuse Strategic Forum, Health and Wellbeing Forum, Domestic Violence Provider Group, South Yorkshire Women Against Violence Network, South Yorkshire Anti-trafficking Network, Liverpool Women's Strategic Partnership, Severa, Rotherham Ethnic Minority Alliance, Clifton Partnership, Islington FGM Forum, Harmful Traditional Practices Network, Islington Faith Based Forum, Islington Prevention Network, Equality and Human Rights Forum in Southwark, Lambeth Domestic Violence Forum, Stockton BME Network, BECON.

6.1.6.2 Nätverkssamarbete med nationella NGO:er

41 av de granskade organisationerna är medlemmar i nationella NGO-nätverk, men endast 10 % har namngett sina nätverk. Majoriteten av dessa organisationer är brittiska. NGO-nätverken på nationell nivå inkluderar nätverk som en nationell skydds rörelse, föreningar mot våld (både baserade på etnicitet/ras och inte) och organisationer som specifikt hanterar religiösa frågor (Storbritannien).

- I **Grekland** omfattar medlemsskapet ett nätverk: Orestis.
- I **Portugal** omfattar medlemsskapet the National Network of Shelters, the Union of IPSS, och Movimento International da Cruz Vermelha.
- I **Sverige** är ingen av organisationerna medlemmar i lokala NGO-nätverk.
- I **Storbritannien** är organisationerna medlemmar i många NGO-nätverk på nationell nivå, inklusive exempelvis IMKAAN (många är medlemmar i denna organisation), the Muslim Women's Network, Solidarity for Sisters, Trafficking Monitoring Group, National Working Group on Faith and Culture, Rights of Women, Women's Aid, Scottish Women's Aid, Women's Recourse Centre, London Violence against Women and Girls Consortium, Migrants Rights Network, the Anti-trafficking Monitoring Group, och Campaign to Reform No Recourse to Public Funds.

6.1.6.3 Nätverkssamarbete med lokala regeringsorgan

44 % av de granskade minoritets-NGO:erna är medlemmar i lokala statliga nätverk. Mönstret är väldigt tydligt här också: minoritets-NGO:erna i Storbritannien har en mycket bredare räckvidd och sammankoppling än NGO:erna i

Grekland, Portugal och Sverige. De svenska minoritetsorganisationerna namnger inte ett enda statligt nätverk på lokal nivå som de arbetar med.

Andra nätverk (13 %) omfattade arbetsmarknadsnätverk och nätverk på europeisk nivå, exempelvis the European Network against Racism (ENAR), Women Against Violence Europe (WAVE). Endast 3 % av respondenterna specificerade ett nätverk.

6.1.6.4 Nätverkssamarbete med nationella regeringsorgan

De flesta organisationerna är inte medlemmar i något nationellt regeringsorgansnätverk, endast 9 är det:

- 6 **brittiska** organisationer är medlemmar i nationella regeringsorgansnätverk, vilka omfattar: FGM National undergrupp med NHS-nätverk med sjukhus, Home Office Anti-trafficking Stakeholder Group, National Working Group on Faith and Culture, Scottish Government, Forced Marriage Working Group, FGM Working Group, Home Office Under-represented Groups Working Group, Content Development Group –National training framework, Forced Marriage Unit, FGM Working Group, Welsh Violence against Women and Girls Advisory Group, Met polisgrupper för hedersrelaterat våld.
- De **portugisiska** organisationerna rapporterar inga nätverkssamarbeten med nationella regeringsorgan.
- 2 **svenska** organisationer är medlemmar i Forensic Care och SIDA.
- 1 **grekisk** organisation är medlem i Asylum Campaign.

6.2 ÅSIKTER, ATTITYDER OCH ARBETE OM OCH MED MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Den här sektionen beskriver och jämför kunskapsnivåerna om konventioner för mänskliga rättigheter och lagstiftning och dess innehåll. De olika uppfattningarna om mänskliga rättigheter kategoriseras och jämförs. Sektionen analyserar även i vilken utsträckning organisationerna arbetar med mänskliga rättigheter och vilken typ av arbete och metoder NGO:erna engagerar sig i och drar nytta av.

6.2.1 Kunskap om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter

Medvetenhet om att FN och konventioner för barns och kvinnors rättigheter finns är hög hos de samplade NGO:erna och de flesta av dem arbetar aktivt med frågor om mänskliga rättigheter. 90 % av organisationerna säger att de känner till FN och dess konventioner för barns och kvinnors rättigheter, 10 % säger att de inte har kunskap om konventionen. När det gäller medvetenhet om lagstiftning för mänskliga rättigheter på nationell nivå är resultatet liknande: 85 % säger att de är medvetna om nationell lagstiftning för mänskliga rättigheter. 15 % av de granskade organisationerna svarade att de inte var medvetna om lagstiftningen för mänskliga rättigheter i sitt land. Majoriteten av dessa fanns i Portugal, följt av Grekland, några i Storbritannien och inga i Sverige. Två organisationer svarade att de hade viss medvetenhet: "Bara i allmänhet att alla har rätt till liv, rättigheter och frihet" och "viss medvetenhet, t.ex. Europakonventionen". I de återstående 85 organisationerna som rapporterade att de var medvetna varierar kunskapsnivån väsentligt, från svar som "Ja, alla har lika rättigheter till hälsa och utbildning", till bidragande svar för mänskliga rättigheters juridiska position (många i Storbritannien).

Den allmänna slutsatsen för den här delen av enkäten är att medvetenhetsnivån om att lagstiftningen för mänskliga rättigheter existerar är hög, likaså är kunskapen om de mänskliga rättigheternas status. Men det bör ske betydliga förbättringar för kunskapsnivåerna om innehållet i mänskliga rättigheter – och dessa varierar mellan länderna (se nedan). Majoriteten av de granskade organisationerna kunde inte beskriva lagstiftningen för mänskliga rättigheter i sina länder, i synnerhet beskrev inte/kunde inte de svenska och de portugisiska organisationerna beskriva innehållet i lagstiftningen för mänskliga rättigheter. Det finns variationer i kunskap mellan länderna. Utbildningsmaterialet för att utbilda NGO:erna bör ta dessa resultat i beaktande. FATIMA-projektet har stor potential för inflytande här.

6.2.1.1 Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i grekiska NGO:er

22 av de 28 grekiska NGO:erna svarar att de är medvetna om vad den grekiska lagstiftningen fastställer rörande mänskliga rättigheter. De konceptualiserar (övervägande) fyra olika sätt:

1. Mänskliga rättigheter som lagar, ramverk och institutioner skapade genom politiska konventioner
2. Mänskliga rättigheter som universellt medfött hos människan, oavsett lagstiftning eller konventioner
3. Mänskliga rättigheter som en uppsättning oförstörbara värderingar
4. Mänskliga rättigheters etiska och moraliska principer

Den första kategorin organisationer som beskriver mänskliga rättigheter som skapade genom konventioner tenderar att lista innehållet av stycken och betona individens relation till mänskliga rättigheter:

Grekland under artikel 28 stycke 2 av grundlagen är förpliktigt enligt internationellt avtal om mänskliga rättigheter, vilket är ett parti (ratificerad genom lag). Dessutom innehåller den grekiska lagstiftningen flertalet lagar rörande skyddsfrågor för mänskliga rättigheter så som våld i hemmet, jämlikhet i anställningsförhållanden, lagen för antirasism, etc.

Mänskliga rättigheter uttrycks och garanteras av lagen, i form av avtal, internationell sedvanerätt, allmänna principer och andra källor för internationell lag. Lagen för mänskliga rättigheter behandlar vidare förpliktelser för regeringen att agera på särskilda sätt eller att avstå från vissa åtgärder, för att kunna främja och skydda mänskliga rättigheter och individens/gruppens fundamentala frihet. Eftersom vi har rätt till våra mänskliga rättigheter, bör vi på individnivå även respektera andras mänskliga rättigheter.

Den andra organisationskategorin beskriver mänskliga rättigheter som universella och medfödda hos människan, oavsett lagstiftning eller konventioner, och i viss utsträckning som redan existerande och i sin tur, skapar konventioner:

Mänskliga rättigheter är de grundläggande rättigheter och friheter som tillhör varje människa i världen. Även om konceptet mänskliga rättigheter har utvecklats under flera århundraden uppnåddes starkt internationellt stöd efter Förintelsen och andra världskriget. Dessa rättigheter och friheter – baserade på kärnprinciper som värdighet, jämlikhet och respekt – inspirerade en rad internationella och regionala fördrag för mänskliga rättigheter. De skyddar vår frihet, deltar effektivt i beslut som tas av offentliga myndigheter och får rättvisa och jämlika tjänster från offentliga myndigheter.

Mänskliga rättigheter är medfödda rättigheter hos alla människor, oavsett nationalitet, boendeplats, kön, nationellt eller etniskt ursprung, färg, religion, språk eller någon annan status. Deras ramverk skyddar civila, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

För den tredje organisationskategorin är mänskliga rättigheter en uppsättning oförstörbara värderingar, och ibland sammanlänkade med en specifik uppsättning värderingar som ska skyddas. Dessa värderingar kan vara frihet, jämlikhet eller mer specifika tillstånd hos specifika personer:

Mänskliga rättigheter är grundläggande rättigheter och friheter som tillhör varje person i världen och omfattar att respektera människors värdighet. De skyddar erkännandet av värderingar, identitet och förmåga att säkerställa en adekvat livsstandard.

Mänskliga rättigheter refererar till varje person i världen. Det finns rättigheter och frihet – baserade på principer som jämlikhet, värdighet och respekt.

Mänskliga rättigheter är grundläggande rättigheter och frihet som alla människor har rätt till oavsett nationalitet, kön, etniskt ursprung, ras, religion, språk eller annan status. Mänskliga rättigheter omfattar civila och politiska rättigheter, så som rätten till liv, frihet och yttrandefrihet; och sociala, kulturella och ekonomiska rättigheter inklusive rätten att delta i kultur, rätten till mat och rätten till att arbeta och få en utbildning.

Den fjärde kategorin definierar mänskliga rättigheter som kollektiva etiska och moraliska principer, som är del av människan, som människor, och kopplad till individen:

Mänskliga rättigheter är moralprinciper som beskriver vissa normer i mänskligt beteende, och skyddade som juridiska rättigheter enligt lag. Alla människor har rättigheter i livet, frihet, tala, arbete, utbildning, etc. oavsett nation, boendeplats, språk, religion, etniskt ursprung eller annan status.

Mänskliga rättigheter är universella och baserade på principen respekt för individen. Deras grundläggande antagande är att varje person är ett moraliskt och rationellt väsen som förtjänar att behandlas med värdighet. Mänskliga rättigheter är rättigheter som alla har rätt till – oavsett vilka de är eller var de bor – helt enkelt för att de är vid liv.

6.2.1.2 Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i portugisiska NGO:er

15 av de 25 portugisiska NGO:erna säger att de är medvetna om vad den portugisiska lagstiftningen föreskriver rörande mänskliga rättigheter. De som säger att de inte är medvetna svarar antingen "nej" eller är tveksamma till innehållet. En organisation "har kunskap om lagen men vet inte hur man ska beskriva vad som föreskrivs" och en annan säger att de har viss kunskap men vet inte objektivt sett. De portugisiska NGO:erna, till skillnad från de grekiska, beskriver innehållet i lagstiftningen för mänskliga rättigheter med väldigt få ord. Majoriteten av de portugisiska organisationerna refererar till mänskliga rättigheter som styrande principer och lagstiftning. De kan kategoriseras i fyra grupper:

1. Mänskliga rättigheter som styrelseform och lag, vilket garanterar jämlikhet och rätten till jämlik tillgång till något

En uppsättning regler som styr ett land (respekt, liv, socialt skydd, juridiskt skydd...)

Enligt lagen finns en rättighet till frihet, utbildning, hälsa, religionsfrihet, uttryckande

Enligt lagen finns en rättighet till jämlik utbildning, uttryckandefrihet bland annat

Lagstiftningen omfattar åtgärder för olika länder med målet standardisering

Utformade för att skydda alla människors värdighet, de juridiska normer som länderna antagit

2. Mänskliga rättigheter som individuella rättigheter, förvarade i människan:

Alla mänskliga rättigheter så som rätten till liv, utbildning, hälsa och boende

3. Mänskliga rättigheter som berättigande:

Ja, de föreskriver mänskliga rättigheter som berättigade till liv, boende, utbildning, hälsa och frihet

Alla har lika rätt till utbildning

4. Mänskliga rättigheter som värderingar:

Lika möjligheter, icke-diskriminering av ras och nationalitet, jämlikhet, respekt och värdighet

6.2.1.3 Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i svenska NGO:er

18 av de 25 svenska NGO:erna svarar att de är medvetna om vad svensk lagstiftning föreskriver om mänskliga rättigheter. 1 organisation säger att den inte är medveten om det. Det saknas 6 svar. Ingen av de svenska organisationerna har gett några detaljer om vad de tror att lagstiftningen föreskriver.

6.2.1.4 Uppfattning om konventioner och lagstiftning för mänskliga rättigheter i brittiska NGO:er

De brittiska organisationerna definierar mänskliga rättigheter på övervägande ett och samma sätt: de tenderar att namnge eller lista olika delar ur lagstiftningen för mänskliga rättigheter och upprepa innehållet. Nedan följer några exempel på svaren från de brittiska organisationerna:

Europakonventionen, t.ex. ombesörjande av privat- och familjeliv, yttrandefrihet etc. Barnkonventionen – lag i Storbritannien – rätt till utbildning etc.

The Human Rights Act 1998 (också känd som the Act eller the HRA) trädde i kraft i Storbritannien i oktober 2000. Den består av en rad sektioner som har effekten att kodifiera skydden i Europakonventionen till brittisk lag. Detta betyder, bland annat, att individer kan ta fall för mänskliga rättigheter till nationell domstol och behöver inte längre åka till Strasbourg för att argumentera för sin sak.

Human Rights Act 1998 – jämlik behandling för alla, rättvisa, värdighet, respekt etc., FN-riktlinjer för Kvinnokonferensen och FN:s deklarationer mot våld mot kvinnor.

Ja, inklusive barnlagen, lagen mot våld i hemmet, lagen om jämställdhet

Lagen om mänskliga rättigheter, Europakonventionen och olika FN-konventioner så som CEDAW (direktören har en hög nivå av medvetenhet om dessa frågor men det betyder inte att resten av personalen och volontärerna har det)

Ja, inklusive lagen om jämställdhet, CEDAW, barnlagen, etc. Allmän medvetenhet.

Ja i allmänhet – Europakonventionen, CEDAW, Europarådets konvention om människohandel. FN:s särskilde rapportör om våld mot kvinnor ger rättsverkningar i Storbritannien för vissa grundläggande rättigheter och friheter i Europakonventionen. De skyddar dig från liv och död och rätten att inte utsättas för tortyr men påverkar även ditt dagliga liv: vad du kan säga och göra, din tro, dina rättigheter till en rättvis rättegång och andra grundläggande rättigheter:

Rätt till liv, rätten att inte utsättas för tortyr och inhuman eller förnedrande behandling; rätten till frihet och säkerhet, förbud mot slaveri och tvångsarbete, rätt till en rättvis rättegång, inget straff utan stöd i lag; respekt för ditt privat- och familjeliv, hem och korrespondens; åsiktsfrihet; tro och religion; yttrandefrihet; mötesfrihet och frihet att bilda föreningar; rätt att ingå äktenskap och starta en familj; skydd från diskriminering rörande dessa rättigheter och friheter.

6.2.1.5 Sammanfattande jämförelse av organisationernas förståelse för mänskliga rättigheter

Den största likheten mellan Grekland, Portugal och Storbritannien är att många organisationer definierar mänskliga rättigheter som lagar, ramverk och institutioner som skapats genom politiska konventioner. Både de grekiska och portugisiska organisationerna uppfattar även mänskliga rättigheter som något bortom lagstiftning och regeringsstruktur; de uppfattar även mänskliga rättigheter som en uppsättning oförstörbara värderingar, ibland universellt medfött hos människan, oavsett lagstiftning eller konventioner. Mänskliga rättigheter i den här konstruktionen är individualiserade.

6.2.2 Arbete med frågor rörande mänskliga rättigheter

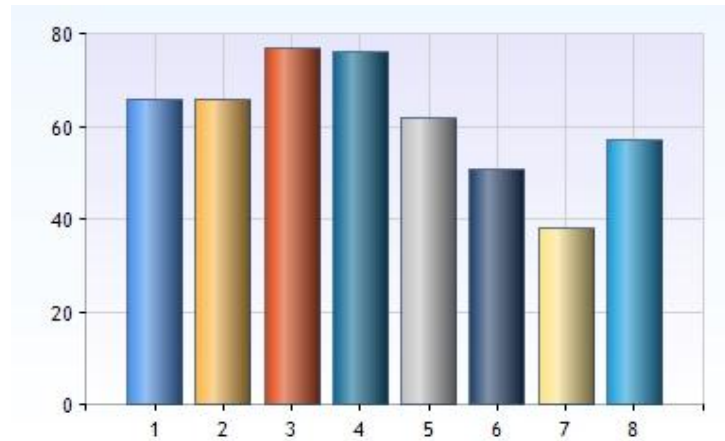
78 % av organisationerna arbetar aktivt med mänskliga rättigheter, 22 % gör det inte. Detta resultat antyder att projektet kan behöva hitta ytterligare organisationer i de länder där de 22 % finns, eller så måste utbildningsmaterialet utvecklas på en väldigt grundläggande nivå. De 22 % finns övervägande i Portugal och Grekland.

Lärorika aktiviteter och att ge information är de två vanligaste formerna av arbete som organisationerna utför. 77 % respektive 76 % av NGO:erna engagerar sig i dessa former av arbete. Medvetandegörande och anordnande av seminarier är också väldigt vanligt, 66 % av NGO:erna engagerar sig i medvetandegörande och anordnar seminarier. Vi vet inte vilken typ av medvetandegörande aktiviteter de engagerar sig i, men vi vet att 57 % av NGO:erna erbjuder någon slags hjälp med immigrationsfrågor. 62 % arbetar direkt med hjälp och stöd för offer och 51 % arbetar med stöd för offer.

Graf 6.5: Arbete med frågor rörande mänskliga rättigheter

1	Medvetandegörande aktiviteter	57 (66 %)
2	Seminarier	57 (66 %)
3	Lärorika aktiviteter	66 (77 %)
4	Givande av information	65 (76 %)
5	Hjälp och stöd för offer	53 (62 %)
6	Stöd för offer	44 (51 %)
7	Stöd med civil/kriminell åtgärd	33 (38 %)
8	Hjälp med immigration Andra frågor	49 (57 %)

6.3 VÅLD MOT KVINNOR OCH FLICKOR I GEMENSKAPERNA

Följande sektioner beskriver den allmänna uppfattningen om våld mot kvinnor i gemenskaperna och definitioner av hedersrelaterat våld. De kategoriserar de olika definitionerna och uppfattningarna om hedersrelaterat våld och analyserar det genomförda arbetet och de metoder som används i samhället och på politisk nivå för att ta itu med olika former av våld, i synnerhet kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap och våld i hemmet. De identifierar luckorna och barriärerna som finns när det gäller att arbeta mot utrotning av dessa former av övergrepp.

6.3.1 Attityder gentemot samt definitioner av hedersrelaterat våld

Definitionerna av hedersrelaterat våld varierar mer mellan organisationerna än mellan länderna. Den stora majoriteten av organisationerna relaterar hedersrelaterat våld till familjen, gemenskapen eller brott (antingen som brott i sig själv eller som ett brott begått mot mänskliga rättigheter) (se figur 6.3 nedan). De flesta organisationer i enkäten, 62 % av dem, har inte besvarat den här frågan.

Figur 6.1: Ordmoln: definitioner av hedersrelaterat våld

Det beror på kulturen

Alla typer av våld som påverkar vad jag tror på har att göra med värderingar, sedvänjor, traditioner och rättigheter.

Jag skulle definiera det som vilka övergrepp som helst som utförs för att skydda familjens heder, av en eller flera medlemmar i familjen eller gemenskapen

Hedersrelaterat våld är ett våldsamt brott som begås för att skydda familjens eller gemenskapens heder, på grund av förövarens åsikt att offret har brutit mot principerna i en gemenskap eller religion, vanligtvis av anledningar som att inte vilja ingå ett arrangerat äktenskap, att vara i ett förhållande som inte godkänns av familjen eller att vara ett offer för våldtäkt.

HRV bringar skam över familjen. Skamrelaterat.

HRV är alla sorters våld mot kvinnor i hederns namn – som använder heder som anledning.

HRV är en samling av praktiker som används för att kontrollera familjemedlemmarnas och andra sociala gruppers beteende, för att skydda uppfattade kulturella eller religiösa trosbekännelser.

HRV är ett brott som begås mot personen för att skydda familjens, gemenskapens eller religionens heder.

I allmänhet fysiskt våld som vållas en individ av förövare som anser att offret har bringat skam över familjen, klanen eller gemenskapen genom att uppföra sig på ett sätt som uppfattas som omoraliskt eller oacceptabelt på grund av religiösa och kulturella normer/standarder.

HRV är kulturella normer i vissa gemenskaper.

Ett hedersmord är en hämndåtgärd mot en medlem i en familj av andra medlemmar, på grund av förövaren anser att offret har bringat skam eller vanära över familjen, eller har brutit mot principerna i en gemenskap eller religion, vanligtvis av anledningar som att inte vilja ingå ett arrangerat äktenskap, att vara i ett förhållande som inte godkänns av familjen, att bli offer för en våldtäkt eller att klä sig på sätt som anses opassande.

6.3.1.2 Hedersrelaterat våld som en form av diskriminering eller brott mot mänskliga rättigheter

Det är ett brott mot mänskliga rättigheter.

Diskriminering på alla nivåer; våld mot andra, brott mot grundläggande rättigheter

En form av diskriminering

HRV är brott mot en människas rätt till heder och värdighet

Min organisation definierar hedersrelaterat våld som alla typer av våld som går emot mänsklig värdighet.

HRV är alla former av övergrepp som begås eller rättfärdigas i hederns namn. Det är ett brott mot mänskliga rättigheter och en form av könsbaserat våld. Det är ett sätt att kontrollera och begränsa frihet; det är inte en religiös fråga.

Alla brott som kränker mänskliga rättigheter, alla typer av handlingar som utförs på någon annan där det inte finns någon respekt för deras tro, religion och kultur

6.3.1.3 Hedersrelaterat våld som ett brott

Hedersrelaterat våld är ett våldsamt brott som begås på grund av förövarens åsikt att offret har brutit mot familjens principer.

Hedersbaserat våld är ett våldsamt brott eller incident som kan ha begåtts för att skydda eller försvara familjens eller gemenskapens heder. Exempelvis kan hedersbaserat våld begås mot en kvinna som vill bryta sig ur ett tvångsäktenskap.

Jag definierar det som ett brott.

HRV är ett våldsamt brott eller en incident som kan ha begåtts för att skydda eller försvara familjens eller gemenskapens heder.

Hedersbaserat våld är ett våldsamt brott som begås för att skydda familjens eller gemenskapens heder.

Hedersrelaterat våld definierar en vanärad familjs brott.

HRV är ett brott eller incident för att skydda familjens/gemenskapens heder (polisdefinition)

Hedersbaserat våld uppmuntrar våld mot familjemedlemmar som anses ha vanärat sin familj. Det är ett brott som begås för att skydda eller försvara hedern.

Brott som är relaterade till personlig värdighet, yrkesmässig och social, våld mot grundläggande rättigheter, en persons värdighet och värderingar, skador, emotionellt och fysiskt våld, inkräktande på privatliv, åsidosättande av varje individs väsen, alla sorters våld mot en individs fysiska, psykiska, emotionella och andliga välbefinnande, respektlöshet mot varandra på olika nivåer

Hedersvåld är när en person, vanligtvis en man, begår ett brott eftersom han anser att han förolämpats

6.3.1.4 Hedersrelaterat våld som en könsrelaterad fråga, eller relaterat till jämlikhet mellan könen

Alla åtgärder som vidtas för att hindra en kvinna/flicka/person från att leva sitt liv som de vill, där åtgärden är våldsamt

HRV är brist på respekt, speciellt för kvinnor. Kvinnor har inga rättigheter eller friheter. Kvinnor behandlas som underlägsna och dominerade och kontrollerade av män. Omfattar övergrepp som tvångsäktenskap, våld i hemmet etc.

När en man som anser att han definierar hederskodexen och tillämpar den som det passar honom, ofta genom att döda en kvinna – kränkare.

Brist på respekt för och utövande av makt på kvinnor och barn

HRV är alla former av övergrepp som begås eller rättfärdigas i hederns namn. Det är ett brott mot mänskliga rättigheter och en form av könsbaserat våld. Det är ett sätt att kontrollera och begränsa friheten

Det är våld i hederns namn, ägandeskap av kvinnor och barn

Enligt nyare FN-rapporter och ECRI mördas 5 000 kvinnor varje år på grund av "heder", även om NGO:er världen över tror att morden överstiger 20 000 varje år eftersom många av dem presenteras som självmord och inte mord.

6.3.1.5 Hedersrelaterat våld som en form av våld i hemmet eller andra typer av våld

Alla typer av våld mot någon annan (rasism, diskriminering, intolerans, respektlöshet...)

HRV är en form av våld i hemmet i regeringens definition. Våld i hemmet där det finns en hederslag och en kränkning av denna lag. Det finns tvång och hemliga överenskommelser från gemenskapen som definierar heder.

HRV är svaret på brott mot hederslagen. Placerat i ett holistiskt ramverk – del av våld i hemmet.

HRV är kopplat till definitionen av våld i hemmet. Det handlar om skam – man vidtar extrema åtgärder för att kontrollera kvinnor för att undvika skam.

Jag skulle definiera det som våld

6.3.1.6 Hedersrelaterat våld distansierat från religion, etnicitet, kultur

En ytterligare kategori av uppfattning är en där NGO:erna tar avstånd från och aktivt tar ställning mot åsikten att hedersrelaterat våld är religions- eller kulturspecifikt:

Våld av alla anledningar verkar bringa vanära eller skam över familj eller gemenskap. Inte baserat på någon gemenskap eller religiösa värderingar – moraliskt fel

HRV är alla former av övergrepp som begås eller rättfärdigas i hederns namn. Det är ett brott mot mänskliga rättigheter och en form av könsbaserat våld. Det är ett sätt att kontrollera och begränsa frihet, det är ingen religiös fråga.

Det är ofta kopplat till familjemedlemmar som felaktigt anser att någon bringat skam över familjen/gemenskapen genom att göra något som inte är i enlighet med den traditionella tron.

6.3.1.7 Organisationer som är obekanta med hedersrelaterat våld

Sju organisationer, som alla är grekiska, vet inte vad hedersrelaterat våld är, eller så har de inte arbetat med frågan. Exempel inkluderar:

Vi har ingen definition – vi har inte arbetat med den frågan

Tyvärr är vi inte bekanta med det här ämnet

Vi är inte bekanta med det här ämnet. Dock anser vi att hedersvåld är våld som sker på grund av förövarens åsikt att offret har bringat skam eller vanära över familjen.

Jag är inte bekant med ämnet

6.3.2 Typer av övergrepp och våld som organisationerna hanterar

83 % (78) av organisationerna anser att det finns våld i gemenskaperna där organisationen är aktiv. Det är ganska överraskande att 17 % anser att det inte finns våld mot kvinnor och flickor i gemenskaperna där de arbetar. 11 organisationer har inte besvarat den här frågan.

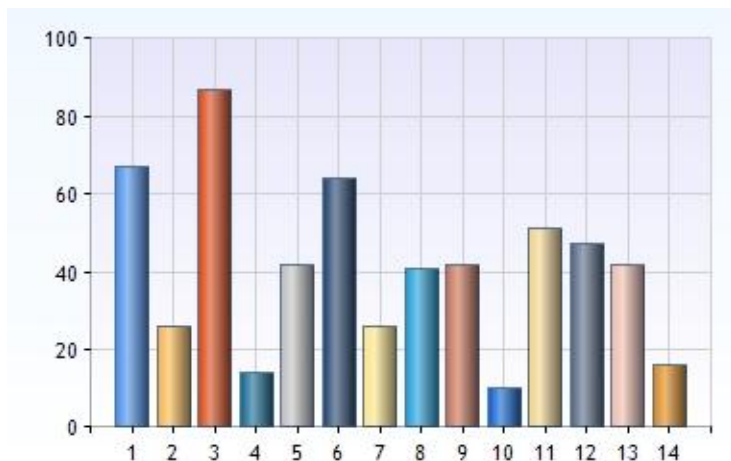
Bland organisationerna som hanterar våld mot kvinnor och flickor är våld i hemmet den vanligaste formen av våld som hanteras. 87 % av de granskade organisationerna hanterar våld i hemmet. Den andra vanligaste formen av våld är övergrepp mot barn, som 67 % av organisationerna hanterar. Av de givna alternativen är de minst vanliga formerna av våld eder (10 %) och hemgiftsrelaterade övergrepp/brudpris (14 %). Tvångsäktenskap, som tas upp av 41 % av organisationerna, ses ibland som en form av våld i hemmet, och resultatet bör tolkas med viss försiktighet eftersom vi inte vet hur organisationerna definierar de olika formerna av våld.

Annat (7 % av organisationerna besvarade den här frågan) kan grupperas i: våldtäkt, arbete, äktenskap, människohandel, grooming, sexmobbing på nätet, stämpla flickor/barn som häxor och slavarbete i hemmet. Tre organisationer tillade våldtäkt som deras område, men det bör noteras att det var avsett att inkludera våldtäkt i sexuella övergrepp. Gruppvåldtäkt tillades som en specifik fråga utöver sexuella övergrepp/våld. Två organisationer listade utnyttjande av arbetskraft som del av en form av våld som de arbetar med.

Mänskliga rättigheter nämndes av en organisation. Två organisationer arbetar med frågor som bigami och skenäktenskap, en lite mer försiktig formulering än tvångsäktenskap. Endast två organisationer tillade människohandel utöver arbete med immigrationsrelaterat våld.

Graf 6.6: Typer av hot och våld som tas upp (flera alternativ möjliga)

1	Övergrepp mot barn	58 (67 %)
2	Barnvistelse/kontakt/bottrövande	22 (26 %)
3	Våld i hemmet	75 (87 %)
4	Hemgiftsrelaterade övergrepp/ brudpris	12 (14 %)
5	För tidigt äktenskap	36 (42 %)
6	Familjens/gemenskapens normer om kontrollbehov av flickor/unga kvinnor	55 (64 %)
7	Kvinnlig könsstympning/skärande	22 (26 %)
8	Tvångsäktenskap/bottrövande	35 (41 %)
9	Hedersbrott	36 (42 %)
10	Eder (afrikanskt)	9 (10 %)
11	Sexuella övergrepp (familjen)	44 (51 %)
12	Sexuella övergrepp (inte familjen)	40 (47 %)
13	Stalking	36 (42 %)
14	Annat (vänligen specificera)	14 (16 %)

6.3.3 Arbete med hedersrelaterat våld

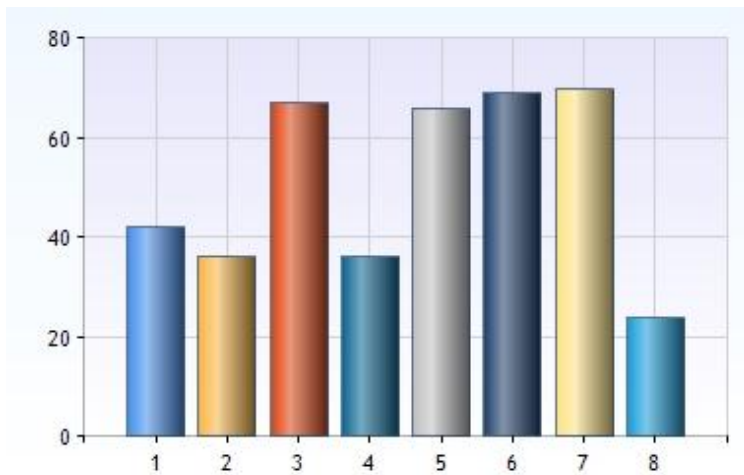
56 % av organisationerna arbetar aktivt med sina stödmottagare med frågor om hedersrelaterat våld. Förebyggande arbete och medvetandegörande inom gemenskaperna är de vanligaste typerna av arbete. Av de 56 % som arbetar aktivt med hedersrelaterat våld arbetar 93 % med förebyggande och medvetandegörande. 77 % av organisationerna arbetar aktivt med tjänster och stöd för offer/potentiella offer. Det förebyggande arbetet är övervägande informellt, med gruppaktiviteter och samtal (93 %). 61 % arbetar formellt med förebyggande. Exempel av den här typen omfattar seminarier, presentationer och informationsmaterial och gemenskapsevenemang.

Tabell 6.9: Mönster för NGO:ernas arbete med hedersrelaterat våld

	Ja	Nej	Tjänster och stöd	Medvetandegörande	Informellt	Formellt
Arbetar aktivt med HRV	56 %	44 %	77 %	93 %	93 %	61 %

Graf 6.7: Formellt arbete med att förebygga hedersrelaterat våld som utförs av NGO:erna i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

1	Konst och drama	28 (42 %)
2	Partnerskap med gemenskap/religiösa ledare	24 (36 %)
3	Gemenskapsevenemang	45 (67 %)
4	Gemenskapsradio	24 (36 %)
5	Informationsmaterial-posters, broschyrer	44 (66 %)
6	Presentationer	46 (69 %)
7	Seminarier	47 (70 %)
8	Annat? Vänligen specificera	16 (24 %)

Andra former av arbete med att förebygga hedersrelaterat våld omfattar (besvarat av 14 organisationer (8 %)):

- Utbildning (3 organisationer)
- Skolor (2 organisationer)
- Workshoppar (2 organisationer)
- Kampanjer
- Rådgivning
- Hänskjutande till de behöriga myndigheterna inom regering eller stödnivå/lokalt stöd och vägledning
- Konstallationer
- Grupparbete
- Musik
- Gemenskapstidning

6.3.4 Reaktioner på våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld

Det finns en lång rad olika reaktioner på hedersrelaterat våld. Följande tabeller visar reaktionerna på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp från tre uppsättningar aktörer: a) civila samhället/NGO:er/gräsrotsnivå; b) samhället i övrigt och c) regeringen/parlamentet i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien. Reaktionerna har summerats och samma svar har inte upprepats.

6.3.4.1 Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland

Stöd för offer är de vanligaste reaktionerna från det civila samhället i Grekland när det gäller de fyra formerna av våld mot kvinnor. Stöd för offer omfattar både psykosocialt och juridiskt stöd. Det saknas en civil samhällelig röst i både tvångsäktenskap och sexuella övergrepp/våldtäkt. Det vill säga: de kvinnor som påverkas mest av dessa former av våld hörs inte – har ingen röst – av offentliga myndigheter. De tillfrågas inte.

Tabell 6.10: Det grekiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som ger detta svar

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp och våldtäkt
Stöd (3)	Stöd för offer (3)	Psykosocialt och juridiskt stöd (12)	Psykosocialt och juridiskt stöd (9)
Psykosocialt och juridiskt stöd (3)	Psykosocialt och juridiskt stöd (2)	Medvetandegörande aktiviteter (4)	Medvetandegörande aktiviteter (9)
Stöd för offer (1)	Medvetandegörande inom lokala gemenskaper (1)	Stöd för offer (6) och familjer (1)	Stöd för offer (9) och familjer (1)
Medvetandegörande (1)		Rådgivning (3)	Rådgivning (2)
Röst: NGO:erna saknar tillgång till myndigheterna (1)		Primärt förebyggande (2)	Primärt förebyggande (2)
Otillräcklig rådgivning och vägledning (1)		Utbildning av branschsakkunniga(1)	Utbildning av branschsakkunniga (1)
		Kampanjer (1)	Otillräcklig rådgivning och vägledning (1)
		Otillräcklig rådgivning och vägledning (1)	Röst: NGO:erna saknar tillgång till myndigheterna (1)

6.3.4.2 Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal

Det civila samhällets reaktioner på våld i Portugal, för alla former, är stöd för offer, medvetandegörande kampanjer och hänskjutande/rapportering till åklagarmyndigheten.

Tabell 6.11: Det portugisiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Siffror inom parentes = antalet NGO:er

CJS= criminal justice system(straffrättsligt system)

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Stöd för offer (7), juridiskt (2)	Medvetandegörande kampanjer (11) för förövare (1)	Medvetandegörande kampanjer (1)	Hänskjutning (8) och rapportera till allmänt åtal (8)
Medvetandegörande (8)	Stöd för offer (8)	Hänskjutande, vidarebefordra, rapportera till CJS (5) och offentliga myndigheter (3)	Medvetenhet (6)
Utbildning i offrens försvar (2)	Utbildning (3)	Konsultering (6)	Rådgivning (5)
Utbildning om regler och plikter (1)	Skydd av offer (2)	Juridiskt stöd (4)	Stöd för offer (emotionellt stöd, medicinskt, säkerhetsplanering, hjälpgrupper) (4)
	Information och utbildning för tekniker (1)	Utbildning och dela erfarenheter(2)	Försvar och skydd för offer (2)
		Behandling (1)	Behandling (1)
		Familjemedling (1)	Stödrespons (1)
		Flerdimensionella insatser med offer och förövare (1)	

6.3.4.3 Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige

De svenska enkäterna för den här frågan var blanka, förutom en som angav "gud". Detta svar har tolkats som ett misstag. Resultatet är förmodligen på grund av faktumet att den svenska samlingen av organisationer medvetet inriktade sig på mindre minoritets-NGO:er som nödvändigtvis inte var aktiva i området våld mot kvinnor, och där kunskap och kompetens behöver skapas.

Slutsatsen från de svenska svaren är att FATIMA-projektet har en lucka att fylla, både rörande kunskapsproduktion och kunskapsöverföring. Utbildning och medvetandegörande är mycket viktigt.

Tabell 6.12 Det svenska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Tvångsäktenskap	Kvinnlig könsstypning	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
-	-	-	-

6.3.4.4 Det civila samhällets reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstypning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien

Det finns en lång rad svar i Storbritannien, flest sett till länderna, som sträcker sig från medvetandegörande aktiviteter till vägvisare, utbildning av poliser och att lokalisera kulturellt känsliga läkare. Medvetandegörande kampanjer (posters, banderoller, mediakampanjer, gemenskapsradio) och nätverk är de vanligaste svaren. Det saknas kunskap om hur man kan stötta kvinnor från BME-gemenskaper. De brittiska svaren sticker ut genom att vara mer varierade och flera i antal. Detta är en del av reflektionerna hos de samplade organisationerna: de brittiska NGO:erna är alla minoritets-etniska organisationer som är aktiva på området hedersrelaterat våld.

Tabell 6.13: Det brittiska civila samhällets reaktioner på våld mot kvinnor

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som ger detta svar BME=black and minority ethnic (mörkhyade och etniska minoriteter)

Tvångsäktenskap	Kvinnlig könsstypning ²⁴	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Medvetandegörande kampanjer (4) (gemenskapsradio, posters, banderoller, sociala medier) och seminarier (2) och presentationer (1) av BME-NGO:er	Medvetandegörande (5) (posters/banderoller & sociala medier och mediakampanjer med hög profil) (3)	Medvetandegörande (mediakampanj) inom lokala gemenskaper (4)	Medvetandegörande (t.ex mediakampanjer) (1) inom lokala gemenskaper (2)
Stöd för offer (6)	Stöd (juridiskt och emotionellt) och råd till offren (7)	Logi för flyktingar/tjänster (4)	Stöd för offer (5)
Tillhandahållande av tjänster för offer (5)	Stöd (2)	Stöd/råd/vägledning för offer (5)	Förebyggande (nätverk) (1)
Stöd för offer (egenmakt) (5) Vägledning för offer (1) Utbildning för myndigheter i frontlinjen (1)	Utbildning (seminarier, diskussioner, filmer) (2)	Brist på kunskap om lagen eftersom det påverkar BME-kvinnor, mainstream-NGO:er förstår inte ras- och	Stöd (juridiskt, socialt, psykosocialt) (5) och rådgivning för offer (2)

²⁴ Kritiska röster: "Många NGO:er ger respons på FGM eftersom det är väldigt aktuellt. Men finansiering och resurser saknas. Hög profil för tillfället – vissa NGO:er ansluter sig till 'tåget' på grund av tillgänglig finansiering."

		könskorsning (1)	
BME-flyktingar (2) och tillfällig logi (1)	Gemenskapschampions som stöttar kvinnor (1)	“Mainstream”-tillhandahållare ignorerar BME-frågor (1)	Seminarier/presentationer av specialist-BME (1) och “mainstream”-kvinnogrupper (1)
Rapportcenter för tvångsäktenskap och nätverk för aktionsgrupper för tvångsäktenskap (1)	Vägvisare (1)	Seminarier och presentationer av specialist- BME och “mainstream”-kvinnogrupper (1)	Vägvisare till relevanta myndigheter, seminarier, hjälpa kvinnor att gå till seminarierna (1)
Röst: Institutionaliserade konsulteringar och lobbying “Mainstream” och specialiserade NGO:er (!)	Rådgivning för offer (1)	Forskning, rapporter, enkäter, formulär etc. (1)	Vägledning för offer (1)
Utbildning av polis (1)	Utbildning av myndigheter i frontlinjen (1)	Ge kvinnor utrymme att tala om sina erfarenheter	
Medvetandegörande (4) (konferens om kriminalisering, rollspel, låtsasrättegångar) (1)		Vägvisare (1)	
Seminarier (1)	Lokalisera kulturellt känsliga läkare (1)	Lobbyverksamhet med regeringen (1)	
Råd (1)		Ärendehantering (1) Rådgivning (1)	

6.3.4.5 Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland

De två största reaktionerna från samhället i övrigt i Grekland på våld mot kvinnor är tystnad eller ogillande. Medan tystnad kan uppfattas som en passiv form av acceptans kan andra reaktioner så som samverkan med förövare, brist på fördömande och döljande av incidenter uppfattas som aktiv acceptans. Det är en utmaning för FATIMA-projektet att involvera samhället i övrigt.

Tabell 6.14: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Grekland

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1

Tvångsäktenskap	Kvinnlig könsstympning	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp och våldtäkt
Ogillande	Ogillande	Tystnad (9)	Ogillande inom gemenskaperna (6)
Ignorerande (2)	Ovetskap (2)	Ogillande (6)	Tystnad (4)
Samverkan med förövare	Samverkan med förövare;	Kvinnjourer (2)	Kvinnjourer (2)
Döljande av incidenter	Döljande av incidenter	Juridiskt (2), psykosocialt (2) och socialt (2) stöd	Juridiskt (2), psykosocialt (2) och främjande (1) stöd
Brist på fördömande inom gemenskaperna	Brist på fördömande inom gemenskaperna	Ovetskap	Ovetskap (2)

Lokala gemenskaper bryr sig inte	Lokala gemenskaper bryr sig inte	Lokala gemenskaper bryr sig inte	Lokala gemenskaper bryr sig inte
Lokala gemenskaper tar inte ansvar	Lokala gemenskaper tar inte ansvar	Lokala gemenskaper tar inte ansvar	Lokala gemenskaper tar inte ansvar
		Döljande av incidenter	Döljande av incidenter
		Underrapportering	Underrapportering
		Rådgivningscenter	
		Stigmatisering av offer	

6.3.4.6 Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal

De viktigaste reaktionerna från samhället i övrigt om våld mot kvinnor i Portugal är samverkan, delaktighet och utelämnande. Det är en synnerligen nedsättande bild. Brist på kunskap är vanlig och det finns ringa involvering i allmänhet från samhället i övrigt. Det finns vissa specialiserade tjänster, men inte tillräckligt. Det är en utmaning för FATIMA-projektet att involvera samhället i övrigt.

Table 6.15: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Portugal

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1. SA= sexual assault (sexuella övergrepp)

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Delaktighet (8) baserat på kultur	Delaktighet/samverkan (10) baserat på kultur	Delaktighet (4)	Klagomål (4)
Utelämnande (3)	Brist på kunskap (4)	Ignorerande av klagomål	Delaktighet (3)
Brist på censur inom gemenskaperna (2)	Utelämnande (3)	Icke-inblandning (3)	Ovetande
Klagomål	Klagomål	Klagomål (3)	Hjälpa offer, vara informerad och förvarna relevanta myndigheter
Specialiserade tjänster	Specialiserade tjänster	Ringa involvering (2)	Seminarier för att diskutera SA
Medvetandegöra lokal gemenskap	Vara informerad om ämnet (2)	Brist på klagomål (3)	Ringa involvering (5)
Vara informerad om ämnet	Skapa informella stödgrupper för offer	Medvetandegöra och utbilda myndigheter (polis, brandkår, sjukhus)	Medvetandegöra och utbilda myndigheter (polis, brandkår, sjukhus)
Utbildning om ämnet		Vara informerad om ämnet	Information/vara informerad om ämnet (2)
		Utbildning om våld i hemmet	Brist på klagomål (3)
		Förvarna myndigheter	

6.3.4.7 Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige

De svenska enkäterna för den här frågan var blanka, förutom en som angav "gud". Detta svar har tolkats som ett misstag. Resultatet är förmodligen på grund av faktumet att den svenska samplingen av organisationer medvetet inriktade sig på mindre minoritets-NGO:er som nödvändigtvis inte var aktiva i området våld mot kvinnor, och där kunskap och kompetens behöver skapas.

Slutsatsen från de svenska svaren är att FATIMA-projektet har en lucka att fylla, både rörande kunskapsproduktion och kunskapsöverföring. Utbildning och medvetandegörande är mycket viktigt.

Tabell 6.16: Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Sverige

Tvångsäktenskap	Kvinnlig könsstympning	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
-	-	-	-

6.3.4.8 Samhället i övrigts reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien

Samhället i övrigts ovetande är en vanlig reaktion. I vissa fall är det frågan om samverkan och aktivt beskyddande av förövare, men i majoriteten av reaktionerna verkar det finnas ovetande och brist på kunskap och medvetenhet om, till exempel, den befintliga lagstiftningen och politiken. Det finns ett behov av mer specialiserade BME-tjänster i det brittiska fallet. Det finns också brist på bevis här, eftersom gemenskaperna ofta är slutna. Det är en utmaning för FATIMA-projektet att involvera samhället i övrigt.

Tabell 6.17 Samhället i övrigts reaktioner på våld mot kvinnor i Storbritannien

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Samverkan med förövare/motvillighet att träda fram på grund av skam/förnekandeproblem finns – tunn linje mellan arrangerat/tvångsäktenskap; brist på fördömande inom gemenskaperna. Kvinnor håller tyst trots kriminalisering (3)	Brist på medvetenhet och rädsla för polisens/regeringens åtgärd mot problemet, men långsamt ökande medvetenhet. Trosledare fortarande i tidigt skede – reagerar positivt men mer måste göras	Ovetande (lokal regering förstår inte behovet av att finansiera speciella BME-kvinnors tjänster, eller de risker som BME-kvinnor tar när de talar ut och ber om hjälp från specialisttjänster)	Svårt att veta eftersom gemenskaperna är slutna. Kvinnorna råds till att inte rapportera till polisen – har hört om en incident när kvinnan rapporterade och undveks av hela gemenskapen
Brist på kunskap (skillnad mellan arrangerat och tvångsäktenskap inte helt tydligt förstått; lagen) (3)	Samverkan med förövare, hjälpa till att dölja brottet, under jorden, brist på fördömande inom gemenskaperna (4)	Vissa kvinnor håller utkik efter tecken för att det händer i deras gemenskap och låter kvinnorna veta att det finns stöd för dem	Vill inte yppa på grund av rädsla för gemenskapen
Press från gemenskapen, vill inte prata om det på grund av rädsla.	Fler personer i gemenskapen öppnar upp om FGM. Men många förnekar fortfarande och är förvirrade om lagen – det finns konflikt mellan vad gemenskapen vill och juridiska krav	Anses vara privata familjeaffärer	I förnekelse, inte deras problem
Omedveten om kriminalisering av tvångsäktenskap	Problemet har gått under jorden – lågt antal åtal	Rädda för att berätta på grund av gemenskapen/blunda för det/acceptera i kulturen	Offerbeskyllan (offret 'bad om det')
Tvångsäktenskap normaliserat i kulturen. Historiskt sett förnekad som problem. Väldigt dolt problem men anser inte att det finns samverkan eller fördömande.	Tystnad	Vill ha medling och försoning snarare än att hjälpa kvinnorna att fly, gömma problemet	Något förbättrad medvetenhet, dock måste mycket mer arbete göras. Kvinnan ska beskyllas, hon bringar vanära över familjen

Vill ha medling och försoning snarare än att hjälpa kvinnorna att fly, gömma problemet (2)	Ovetande om kriminalisering av FGM	Bättre medvetenhet, polisen är bättre utbildad – mer utrymme för förbättringar Privat fråga Privat fråga	Skamligt/bäst att hålla hemligt.
Problemet ignoreras i latinamerikanska gemenskaper (1) och problemet har tagits ner under jorden (1)			
Ignorerande av befintlig lagstiftning			
Gemenskap i förnekelse			
Stöttande av gemenskapschampions			

6.3.4.9 Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Grekland

Majoriteten av de politiska reaktionerna på våld mot kvinnor i Grekland är lagstiftning och kriminalisering. Politiken döljer också våld. Ett annat problem är att lagarna inte upprätthålls korrekt. Att kvinnor inte rapporterar till polisen och stigmatiseringen av offer. Enligt deltagarna är lagstiftning inte en politisk reaktion på området våld i hemmet, vilket faktiskt är fel: det finns lagstiftning om våld i hemmet i Grekland.

Tabell 6.18: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Grekland

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp och våldtäkt
Lagstiftning (5)	Lagstiftning (5)	Tystnad (9)	Lagstiftning (17)
Kriminalisering (2)	Kriminalisering (2)	Ogillande mot dessa typer av handlingar (5)	Rådgivning (hjälpplinj)
Döljande av incidenter	Döljande av incidenter	Kvinnojourer (2)	Genomförande av program, primärt, sekundärt och tertiärt bekämpande
Det finns lagar som inte upprätthålls för att försvara offren		Juridiskt, psykosocialt, socialt stöd (2)	Döljande av incidenter
		Rådgivningscenter	Kriminalisering (3)
		Fördömande inom gemenskaperna	Det finns lagstiftning men de juridiska förfarandena är okända och upprätthålls inte för att försvara offren
		Stigmatisering av offren	
		Sådana incidenter rapporteras sällan	
		Döljande av incidenter	
		Okunnighet	
		Tvekan och motvillighet	
		Lokala gemenskaper bryr sig inte och säger att det inte är deras ansvar	

6.3.4.10 Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Portugal

De viktigaste politiska reaktionerna i Portugal inkluderar lagstiftning, kriminalisering och höjda straff för förövare. Det finns en brist på tillräckligt genomförande i alla former av våld, förutom i fallet våld i hemmet där bristen på engagemang betonas som ett huvudproblem.

Tabell 6.19: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Portugal

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Lagstiftning (14)	Lagstiftning (10)	Gemenskapen mer alert och fler klagomål (3)	Lagstiftning (10)
Kriminalisering (6)	Verkställande av lagstiftning	Delaktighet (4)	Strängare straff
Genomförande av lagstiftning	Strängare straff	Ringa engagemang (5)	Verkställande av lagstiftning
Verkställande av lagstiftning	Interkulturell dialog		Spridning av de åtgärder som beivrar brottet; information på strategiska platser
Skyddsorder	Medvetandegörande	Brist på klagomål (3)	Finansiering
Medvetenhet om dessa problem		Utbildning om ämnet (2)	Kampanjer för medvetandegörande
Ogiltigförklaring		Ovetande om klagomål	
Pågående och väldigt skarp – kulturell barriär		Medvetandegöra myndigheterna (polis, brandkår, sjukhusmyndigheter), tillhandahåll utbildning	
Brist på censur i gemenskapen		Förvarna relevanta myndigheter	

6.3.4.1.1 Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Sverige

De svenska enkäterna för den här frågan var blanka, förutom en som angav "gud". Detta svar har tolkats som ett misstag. Resultatet är förmodligen på grund av faktumet att den svenska samlingen av organisationer medvetet inriktade sig på mindre minoritets-NGO:er som nödvändigtvis inte var aktiva i området våld mot kvinnor, och där kunskap och kompetens behöver skapas.

Slutsatsen från de svenska svaren är att FATIMA-projektet har en lucka att fylla, både rörande kunskapsproduktion och kunskapsöverföring. Utbildning och medvetandegörande är mycket viktigt.

Tabell 6.20: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Sverige

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
-	-	-	-

6.3.4.1.2 Politiska reaktioner på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, våld i hemmet och sexuella övergrepp i Storbritannien

Fästän det finns en strategi för civilt välfärdsskydd har de politiska reaktionerna i Storbritannien ett klart fokus på brott och straff, och organisationerna är kluvna rörande effekterna av kriminalisering av tvångsäktenskap. Å ena

sidan sänder kriminalisering ett väldigt tydligt budskap men å andra sidan finns en rädsla att kvinnor inte rapporterar brott, att brotten "går under jorden" och att fokus på brottet inte kommer att förändra människors tänkesätt.

Tabell 6.21: Politiska reaktioner på våld mot kvinnor i Storbritannien

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1 NGO

FMPO = Forced Marriage Protection Order (Beslut som fattas av domstol om skyddande av dem som gifts bort mot sin vilja)

Tvångsäktenskap	FGM	Våld i hemmet	Sexuella övergrepp
Kriminalisering (3) Lagstiftning (3)	Kriminalisering (6) Lagstiftning (FGM Act 2003)	Lagstiftning	Kriminalisering (4) Lagstiftning (Sexual Offences Act 2003)
Kriminalisering fungerar inte: ingen träder fram; brist på stödtjänster; flickor åker tillbaka hem-får med stor sannolikhet problem med våld i hemmet: brist på erkännande av problem med tvångsäktenskap utomlands av asylsökare; riktar inte in sig på den latinamerikanska gemenskapen; kriminalisering har delad åsikt; offren är motvilliga mot att anmäla	För fokuserade på åtal, behöver arbeta tillsammans för att förändra tänkesättet; riktar inte in sig på den latinamerikanska gemenskapen; kriminalisering kommer att driva ner problemet under jorden		
Brott mot FMPO (3)	Utveckla ramverk, förbindelser, policyer och obligatorisk rapportering	Bättre medvetenhet, polisen bättre utbildad	Verkställandeproblem för BME-kvinnor
Forced Marriage Unit	Verkställandeproblem: Regeringen vet inte hur detta ska verkställas inom gemenskapen	Den lokala regeringen förstår inte behovet av att finansiera specialisttjänster för BME-kvinnor	Oberoende rådgivare för sexuellt våld
Regeringen finansierar inte tillräckligt med tjänster.	Specialisttjänster	Rädda att berätta på grund av gemenskapen	Dåligt gensvar, inget bra stöd och få dömda, skyller fortfarande på kvinnorna
Socialarbetare behandlar fortfarande inte tvångsäktenskap som övergrepp mot barn.	Finansiering för gräsrotskampanjer för att förändra tänkesättet	Vill hellre ha medling och försoning än att hjälpa kvinnorna att fly, gömma problemet	Brist på förståelse/empati för offer för sexuellt våld, detta avspeglas i rättsprocessen som gynnar förövaren
	Hett ämne: mediakampanjer, polisen mer intresserad av FGM än tvångsäktenskap och hedersmord.	Privat familjeangelägenhet(2)	
	Lokala sjukhus hanterar FGM-barnmorskor		
	Medvetandegörande möten för flickor		

6.3.4.1.3 Identifierade luckor i lösningar för tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning och våld i hemmet

Enkäterna identifierade områden där det fanns luckor i effektiva lösningar på tvångsäktenskap, kvinnlig könsstämpning och våld i hemmet, vilket inkluderade brist på resurser, verkställande och adekvat lagstiftning i Grekland, Portugal och Storbritannien.

Tabell 6.22: Identifierade luckor och brister inom politiska lösningar för hedersrelaterat våld i varje land

Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien
			Brist på finansiering
Inadekvat lagstiftning	Inadekvat lagstiftning	-	Brist på lagstiftning om HRV
Kvinnors rättigheter	Inadekvata straff	-	Brist på utrymme i gemenskapen, engagemang, etc.
Informationskampanjer	(Adekvata) resurser för verkställande	-	Brist på verkställande
Övervakning och utvärdering	Skydd av offer	-	Mångfald, kultur
Kvinnojourer		-	Stigmatisering
		-	Mainstream
			Resurser

6.4 KAPACITET OCH RESURSER

Det allmänna tillståndets problem och typ av kunskapsproduktion och överföringsprocesser omfattar frågor som: vilka metoder NGO:erna använder; om de är medvetna om mänskliga rättigheter som en resurs; och om ja, hur mänskliga rättigheter används som en resurs. Vilka metoder används och var är luckorna? Vilka skulle fungera? Vad är målgruppen? Vad är målgruppens behov?

Följande sektioner kartlägger, jämför och analyserar minoritets-NGO:ernas kapaciteter och resurser samt den utbildning de har genomgått och de specifika utbildningsbehov de själva säger att de har. Resurser rörande storlek, personal, finansiering och räckvidd diskuteras i kapitel 6.1.

6.4.1 Utbildning av personal och volontärer

Majoriteten av NGO:erna har fått viss utbildning i projektorganisering eller projektledning, men det är ojämnt de fyra länderna emellan, och även förmågan att organisera och leda workshoppar är ojämn. 55 % av de granskade minoritets-NGO:erna säger att deras personal och/eller volontärer har fått utbildning i projekt/organisationsledning, vilket betyder att 45 % inte har fått det.

Det är huvudsakligen i Portugal och Storbritannien som utbildningen har ägt rum. I Grekland finns ett exempel och i Sverige har det inte funnits någon utbildning för de granskade NGO:erna. Detta tyder på en stor ojämnhet mellan NGO:erna i de fyra länderna.

6.4.1.1 Befintlig utbildning i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien: typer och nivåer

I **Grekland** svarar en organisation att den fått utbildning i projektledning.

I **Portugal** har 14 av de 25 NGO:erna fått någon form av utbildning i projektledning. Detta är 56 % av de 25 NGO:erna, vilket kan jämföras med 55 % mellan de fyra länderna. Utbildningen har antagit former som:

- Projektutformning;

- Projektorganisering och -ledning;
- Verkställande av sociala projekt;
- Konflikthantering;
- Territoriell kvalifikation;

I **Sverige** har ingen av NGO:erna fått utbildning på projektledningsnivå.

I **Storbritannien** har majoriteten av minoritets-NGO:erna fått någon form av utbildning på ledningsnivå, men det finns ett behov av mer djupgående utbildning och mer uppdaterad utbildning.

Tabell 6.23: Utbildning på projektledningsnivå i de deltagande länderna

Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien
Projektledning	Verkställande av sociala projekt		Ledningsnivå- ledningsgrupp och förvaltare och några medlemmar ur WAST.
	Projektutformning		På alla nivåer i organisationen
	Ledning, projektorganisering		Seniornivå
	Territoriell kvalifikation		Grundläggande
	Hantera gemenskapsprojekt		Ledningsnivå och grundläggande medvetenhet för dem som gynnas av projektet
	Hantera institutioner		Viss utbildning på olika nivåer
	Utveckling av gemenskapen		Behov av mer djupgående utbildning och med uppdaterad utbildning
	Câmara		Förvaltare och ledning
	Element med utbildning på området		Liten mängd för all personal
	Formell information		Viss ledning och annan personal
	Juridisk, social, familjeåterförening och specifik observationsutbildning		Seniorledning
	Internt och externt		Teamledare/ledningsnivå

6.4.1.2 Utbildningsbehov i Grekland, Portugal, Sverige och Storbritannien

NGO:erna erfordrar specifik utbildning, särskilt i projekthantering, finansiering och fundraising samt ledarskap (se tabell 6.37 nedan för detaljerade utbildningsbehov). De mest efterfrågade utbildningarna är projektledning (27 förekomster) och fundraising (6 förekomster).

Figur 6.2: Utbildningsbehov

Tabell 6.24: Utbildningsbehov för att fungera mer effektivt och bli hållbara

Siffror inom parentes = antalet NGO:er som gett detta svar. Ingen siffra = 1 NGO

Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien
Verktyg och metoder för projektledning (10)	Projektledning/organisatoriska projekt (7)	Tematiskt: hedersrelaterat våld	Fundraising/säkrad finansiering/hållbar finansieringsstrategi/anförtroende/anskaffning (15)
Fundraising och verktyg för fundraising (8)	Projektutveckling och tillämpning (3)	Affärsutveckling	Projektledning (för personal, volontärer och stödmottagare) (5)
Innehåll i befintlig lagstiftning (2)	Stresshantering och tidsplanering (3)	Gemensamt samtal om kvinnor ²⁵	Marknadsföring (sociala medier, socialt inflytande och ökande kommunikation) (4)
e-lärande (2)	Nätverkande/partnerskap (3)		Övervakning och utvärdering av projekt, påverka bedömningssystem (3)
Rådgivningsverktyg	Fundraising/hållbar finansiering (2)		Affärer, affärsspråk (2)
Interpersonell kommunikation	Interpersonell kommunikation (2)		Skapande av stöd
Konflikthantering	Service för individen (2)		Kapacitetsuppbyggande
Ledarskap	Ledarskap (2)		Ledarskap
God praxis i Grekland och utomlands	Social marknadsföring		Hur stärka argument för specialisttjänster för BME-kvinnor
Workshoppar	Workshoppar		Kontraktshantering
Tematiskt: mänskliga rättigheter	Teammotivation		Finanser
	Offerstöd		
	Specifik utbildning på kulturell nivå		
	Tematiskt: våld mot heder (2)		
	Tematiskt: mänskliga rättigheter		
	Tematiskt: migration		

6.4.2 Utbildning i hedersrelaterat våld

I 36 % av de granskade NGO:erna har personalen/volontärerna fått någon form av utbildning i hedersrelaterat våld. 64 % har inte fått någon utbildning alls. Detta är en stor lucka i utbildningen. Av dem som hade fått utbildning i hedersrelaterat våld tycker 74 % av utbildningen var effektiv. 26 % anser att utbildningen inte var effektiv. Anledningarna till att utbildningen ansågs vara effektiv varierar mellan länderna.

²⁵ Det är oklart vad "gemensamt samtal om kvinnor" betyder

I **Portugal** har 17 av de 25 (68 %) NGO:erna inte fått någon utbildning i hedersrelaterat våld, vilket kan jämföras med 36 % i de fyra länderna. Av de åtta (32 %) som har fått utbildning i hedersrelaterat våld säger fyra att det inte var effektivt. Anledningarna till detta är:

- Utbildningen fokuserade inte på praktiska problem
- Utbildningen innehöll för mycket/var för omfattande/för detaljerad

Den portugisiska utbildningen är lyckad när utbildningen fokuserar på praktiska problem och ger en omfattande och tematisk översikt av problemen. De portugisiska NGO:erna betonar bristen på geografiskt utspridd utbildning och säger att de övervägande erbjuds i Lissabonområdet.

I **Storbritannien** säger organisationerna att träningens effektivitet är relaterad till dess grundläggande nivå för medvetandegörande – alla kan lära sig. De brittiska NGO:erna ber om mer djupgående utbildning.

Det finns inga svar från Grekland och Sverige om anledningar till varför utbildningen var effektiv eller inte.

6.4.2.1 Innehåll i erhållen utbildning

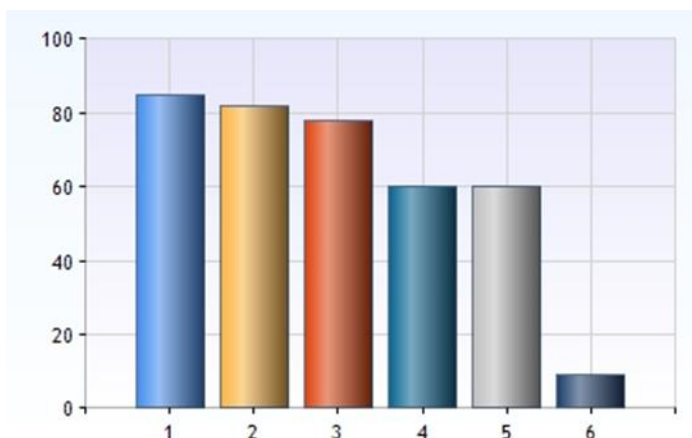
Innehållet, utsträckningen och ämnena som utbildningen täcker varierar stort. De svenska NGO:erna rapporterar i stort sett ingen utbildning, där däremot de brittiska listar en lång rad av utbildningar som erhållits:

- I **Grekland** har NGO:erna fått utbildning i mänskliga rättigheter; hatbrott, nationell lagstiftning och internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Internationell lagstiftning om mänskliga rättigheter, jämlikhet, brottmål, element i offentlig rätt, lagstiftning om våld i hemmet och om principer för skydd av personer med psykisk ohälsa, jämlikhet, element i offentlig rätt, lagstiftning om våld i hemmet. En NGO får årlig utbildning, vars innehåll beslutas av kvalificerade läkare och utländska terapeuter. Utvärderingen Konventionen för rättigheter för personer med funktionsnedsättning, välfärd och skyddande av rättigheter som möjliggör erbjudna tjänster för den psykiska hälsan hos individer och deras familjer nämns också.
- I **Portugal** är majoriteten av den utbildning som erhållits av 32 % av organisationerna som fått utbildning i hedersrelaterat våld tematiskt listad och inkluderar, men går bortom, utbildning om själva hedersvåldet. Det omfattar: våld i hemmet (tre organisationer), sexuellt våld, stalking, grundläggande medvetenhet, mänskliga rättigheter och hedersrelaterat våld.
- De **svenska** NGO:erna i enkäten har fått utbildning om kunskap och uppfattning om hedersrelaterat våld (två NGO:er).
- I **Storbritannien** fokuserar utbildningen på grundläggande medvetenhet, mänskliga rättigheter. Många av de brittiska minoritets-NGO:erna får sin utbildning från IMKAAN, som erbjuder en ackrediterad utbildningsmodul på två dagar. KMEWO nämns också, och en dvd om HRV som diskuterar tvångsäktenskap och FGM förklarar problemets natur, dess effekt och var man kan söka hjälp. Många ämnen täcks men en huvudsaklig slutsats i enkäten är att brittiska minoritets-NGO:er vill ha och behöver mer djupgående utbildning. Deras allmänna kunskapsnivå är hög men ytlig. Ämnen i deras utbildning är e-lärande kurser om hedersrelaterat våld, kvinnlig könsstympning, tvångsäktenskap och grooming; vad hedersrelaterat våld är, vilka traditionella övertygelser som finns omkring tvångsäktenskap och vad det betyder. Det har också funnits utbildning i lagen, riktlinjer, gemenskaps- och yrkesmässiga lösningar, unga

- 5 Använda medier/sociala medier för medvetandegörande 55 (60 %)
- 6 Annat, vänligen specificera: 8 (9%)

6.4.2.2.1 Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Grekland

Fynden från de grekiska enkäterna visar att för att kunna ge mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld ber NGO:erna om utbildning i frågor övervägande relaterade till rådgivningsverktyg.

Av de 18 grekiska organisationerna som svarade på den här frågan säger 7 att de behöver rådgivningsverktyg och tekniker; 2 vill ha verktyg för att bättre kunna arbeta med mänskliga rättigheter och ytterligare 2 ber om utbildning i e-lärande och workshoppar. 2 organisationer säger att för att de ska kunna erbjuda stödmottagarna bättre tjänster behöver de utbildning i effektiva sätt att nå ut till kvinnor och utbildning om hur de kan närma sig kvinnliga våldsoffer. En organisation nämner information, utbildning och vidare utbildning i primär och sekundär prevention.

6.4.2.2.2 Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Portugal

Fynden från de portugisiska organisationerna visar att för att kunna ge mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld ber NGO:erna om utbildning i frågor övervägande relaterade till innehållet och betydelsen av hedersrelaterat våld. Endast en organisation nämner ett behov av utbildning i den institutionaliserade form/policy och förfaranden som omger hedersrelaterat våld.

Av de 16 (64 %) portugisiska organisationer som svarade på den här frågan sade en: "Det finns ingen utbildare" och en annan "det är inte målet med vårt arbete". Av de återstående 14 organisationerna bad en om medvetandegörande om våld i nära relationer; en om utbildning i identitet, rättigheter och skyldigheter; och ytterligare en om mer teknisk och social information gällande immigration.

2 organisationer (12.5 %) bad om utbildning i våld i hemmet och FGM (inklusive policy och lagstiftning); 2 sade att all utbildning är välkommen, vilket indikerar att de för tillfället inte får någon specifik utbildning.

8 organisationer (50 %) bad om utbildning specifikt i hedersrelaterat våld, inklusive både allmän och grundläggande kunskap och medvetandegörande samt mer detaljerade önskemål så som utbildning i hur man kan identifiera offer för att kunna hjälpa dem.

Organisationerna behöver även utbildning i uppfattning om och definitioner av begreppet 'heder' baserat på olika religioner och traditioner för att kunna erbjuda mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld.

Alternativ listade under 'Annat' omfattar: förfaranden, god praxis och mobbning.

6.4.2.2.3 Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Sverige

Fynden från de svenska organisationernas enkäter visar ett väldigt homogent utbildningsbehov: 19 av de 22 organisationer som svarat på frågan säger att för att kunna ge mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld behöver de utbildning i FN-konventioner och nationell politik rörande kvinnors rättigheter. 7 ber om utbildning i FN-konventioner och nationell politik rörande barns rättigheter. Ytterligare 7 andra organisationer vill ha/behöver utbildning i (kunskap och uppfattning om) hedersrelaterat våld.

6.4.2.2.4 Utbildningsbehov för hedersrelaterat våld i Storbritannien

Fynden från de brittiska organisationernas enkäter visar att för att kunna ge mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld ber NGO:erna om utbildning i frågor övervägande relaterade till fördjupad kunskap om hedersrelaterat våld. Av de 20 svaren behöver 7 organisationer utbildning i just hedersrelaterat våld; både djupgående utbildning och repetitionsutbildning. Utbildningen skulle kunna vara för både personal och gemenskapen i stort.

De brittiska organisationerna ber om utbildning i lagstiftning och kriminalisering för hedersrelaterat våld; lagens inverkan och hur man kan implementera nationella och lokala standarder.

En annan form av utbildning som skulle kunna ge mer effektiva tjänster rörande hedersrelaterat våld är utbildning i specifika områden så som: kampanjverksamhet, lobbying, fundraising och projektledning.

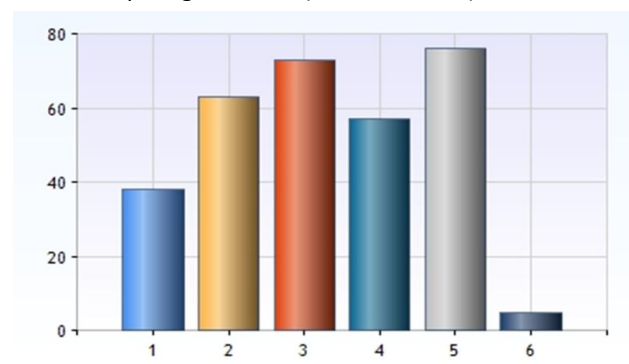
Det finns även önskemål att sakkunniga ska hålla i undervisningen.

6.4.3 Undervisningsmetoder: hur och för vem

Utbildningen bör ges med öga-mot-öga-metoder. 76 % av de granskade NGO:erna föredrar presentationer och den näst mest efterfrågade metoden är gruppdiskussion, 73 %. Fallstudier (63 %) och rollspel (57 %) hamnar också högt upp. 38 % vill ha utbildning via dvd. Kategorin 'Annat' omfattar: workshoppar (Grekland), seminarier och nätverksevenemang (Portugal), diskussioner i öppna forum och tvåspråkig litteratur (Storbritannien).

Graf 6.9: Undervisningsmetoder

1	Dvd	37 (38 %)
2	Fallstudier	62 (63 %)
3	Gruppdiskussioner	72 (73 %)

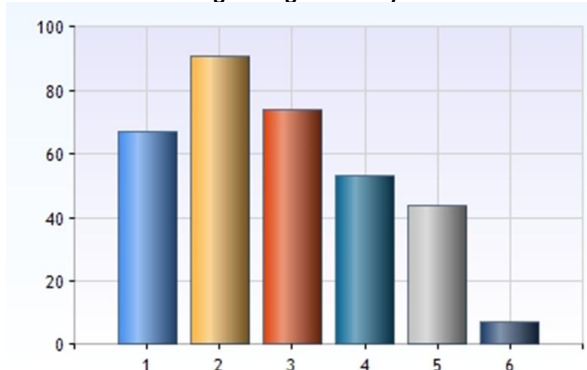
4	Rollspel	56 (57%)
5	Presentationer	74 (76%)
6	Annat, vänligen specificera:	5 (5%)

Utbilda andra

82 % av de granskade minoritets-NGO:erna vill utbilda andra i mänskliga rättigheter och/eller hedersrelaterat våld, 18 % vill inte utbilda andra. Av de 82 % vill de flesta utbilda personer i den egna gemenskapen (91 %), inklusive gemenskapschampions (t.ex. individer så som bekymrade medborgare, offentliga tjänstemän) och många vill utbilda socialarbetare, volontärer, det vill säga personer som initierar eller stöttar interventioner som riktar in sig på en särskild grupp i gemenskapen (74 %). Kategorin Annat (nedan) omfattar politiker, studenter, media, universitetsinstitutioner och små grupper av kvinnor i den lokala gemenskapen.

Graf 6.10: Grupper/organ som minoritets-NGO:er skulle undervisa om mänskliga rättigheter och/eller hedersrelaterat våld

1	Grupper/tjänstanvändare	58 (67 %)
2	Gemenskaper	78 (91 %)
3	Gemenskapschampions*	64 (74 %)
4	Gemenskaps-/religiösa ledare	46 (53 %)
5	Myndigheter och regeringsorgan	38 (44 %)
6	Annat	6 (7 %)

*Gemenskapchampions är individer, till exempel en bekymrad medborgare, offentlig tjänsteman, socialarbetare, volontär, som startar/stöttar interventioner för att förbättra livskvaliteten för en speciell grupp i gemenskapen.

6.4.4. Språk i undervisningsmetoderna för samhället i övrigt

Engelska är det mest nämnda språket som behövs för att sprida utbildningen till samhället i övrigt (42 organisationer), följt av grekiska (26 organisationer), arabiska (18 organisationer), portugisiska (14), urdu (13) och punjabi (13). Språkbehoven är dock olika bland de olika organisationerna i de fyra deltagande länderna där Grekland och Portugal är relativt homogena i kontrast till Sverige och särskilt till Storbritannien, vilka snarare är heterogena beträffande språkbehov.

I **Grekland** är topp-två-språken grekiska (alla utom två organisationer erfordrar grekiska) och engelska (20 organisationer). Franska, romani och ryska erfordras av respektive en organisation.

I **Portugal** är topp-två-språken som erfordras för att sprida utbildning portugisiska (13 organisationer) och engelska (8 organisationer). 2 organisationer behöver utbildningsmaterial på franska.

I **Sverige** är topp-två-språken arabiska (8 organisationer) och somali (6 organisationer). 3 organisationer erfordrar farsi och ytterligare 3 kurdiska.

I **Storbritannien** är topp-fyra-språken engelska (22 organisationer), urdu (13 organisationer), punjabi (13 organisationer) och arabiska (10 organisationer). 8 organisationer erfordrar utbildningsmaterial på bengali, 5 organisationer på somali och 3 på hindi. Utbildningsmaterial på franska, swahili och kurdiska (sorani och kurmanjialekter) erfordras av 2 organisationer. Tigrinja, turkiska, spanska, hausa behövs var och en av 1 organisation.

Tabell 6.26: Antal organisationer som behöver ett specifikt språk för att sprida utbildningen till samhället i övrigt

	Grekland	Portugal	Sverige	Storbritannien	Totalt
Engelska	20	8	0	22	42
Grekiska	26	-	-	-	26
Arabiska	-	-	8	10	18
Portugisiska	-	13	-	1	14
Urdu	-	-	-	13	13
Punjabi	-	-	-	13	13
Somali	-	-	6	5	11
Bengali	-	-	-	8	8
Franska	1	2	1	2	6
Hindi	-	-	-	3	3
Farsi	-	-	3	-	3
Kurdiska (Sorani)	-	-	2	1	3
Kurdiska (Kurmanji)	-	-	1	1	2
Swahili	-	-	-	2	2
Tigrinja	-	-	1	1	2
Romani	1	-	-	-	1
Ryska	1	-	-	-	1
Turkiska	-	-	-	1	1
Spanska	-	-	-	1	1
Hausa	-	-	-	1	1

6.6 POLITISKA REKOMMENDATIONER

Den här sektionen identifierar och summerar organisationernas rekommendationer för policy och för praktiska riktlinjer i vart och ett av de fyra länderna.

6.5.1 Politiska rekommendationer för Grekland

1. Offerskydd och stöd

Den politiska rekommendationen här är att skapa effektiva interventionsprogram (direkta och indirekta), effektivt förebyggande, skydd och återintegrering av offren. Det bör finnas kampanjer om psykosociala stödprogram för överlevare.

2. Medvetenhet och information

Den politiska rekommendationen här är att höja medvetenheten med hjälp av medvetandegörande aktiviteter på samhälls nivå.

3. Jämlikhet

Den politiska rekommendationen här är att främja jämlikhet mellan könen, bekämpa diskriminering och stereotyper.

4. Program för förövare

Den politiska rekommendationen här är att införa program för förövare och se till att de erbjuder terapi för förövare.

5. Staten

Den politiska rekommendationen här är att erkänna statens ansvar och roll i hanteringen av våld. Specifikt bör staten: a) informera allmänheten och offren för våld om dess stöd och rapportera våldsincidenter; b) informera om organisationer och organ som stöttar offer för våld. Deras åtgärder bör förstärkas; och c) anordna seminarier och program som inriktar sig på att förebygga våld, införa program för att återintegrera förövare.

6.5.2 Politiska rekommendationer för Portugal

1. Resurser

Rekommendationen här är att policyn bör tillhandahålla resurser för långvariga och hållbara interventioner.

2. Medvetenhet och information

Rekommendationen här är att policyn bör uppmuntra och stötta medvetenhetskampanjer riktade mot allmänheten, göra projekten synliga inom detta ramverk samt innehålla praktiska exempel av tillämplighet. Det finns ett behov av allmän medvetenhet om våldets existens, om lagstiftningen och dess implementering.

3. Skydd för offer och stöd samt straff

Policyn bör ge mer skydd till offer och mer effektiv kontroll av förövare. En NGO rekommenderar strängare straff för brott.

4. Lagstiftning och implementering

Rekommendationen här är att skapa lagstiftning för de former av våld som ännu inte existerar. För det andra måste lagstiftningen säkerställa att integriteten hos människor skyddas, oavsett deras kön, ras, religion eller sexuella läggning. Lagstiftningen och policyn måste vara mer medveten om och känslig för kulturella skillnader och mänskliga rättigheter.

6.5.3 Politiska rekommendationer för Sverige

De svenska NGO:erna har inte föreslagit några politiska rekommendationer.

5.5.4 Politiska rekommendationer för Storbritannien

1. Röst och inflytande

Policyn bör utvecklas i samarbete med specialistmyndigheter för mörkhyade och etniska minoritetskvinnor. Policy och riktlinjer bör använda sig av den speciella kunskap som redan finns i gemenskaperna för mörkhyade och etniska minoriteter. Rösten hos de som övervägande påverkas av dessa typer av våld bör beaktas när policier och riktlinjer skapas; offer för hedersrelaterat våld bör vara inkluderade i konsultationsprocesserna. Riktlinjerna bör vara bemyndigande för kvinnor – sätt dem i mitten av beslutsfattandet.

2. Mänskliga rättigheter och jämlikhet

Policy och riktlinjer bör tydligt fastställa att hedersrelaterat våld är en form av våld mot kvinnor och flickor (måste vara en holistisk snarare än en fragmenterad policy). De bör använda ett perspektiv för mänskliga rättigheter och jämlikhet. Policyn bör erkänna kvinnoförtrycket i Storbritannien och i andra länder och tillämpa en feministisk strategi. Den bör erkänna inflytandet över asylsökande kvinnor i Storbritannien och utomlands – där kvinnor flyr våld. Det bör omfatta perspektivet asylsökande kvinnor och se till helheten.

3. Bästa praxis, minimistandarder och checklistor

Policy och riktlinjer bör omfatta minimistandarder (policier om stöd, skydd för barn och sårbara vuxna) och bästa praxis, särskilt för lokala myndigheter. Bästa praxis bör omfatta en tydlig användning av ramverket för mänskliga rättigheter, juridiska åtgärder och ramverk samt vara offercentrerad.

För bästa praxis är säkerhet, sekretess och hur överträdelser ska hanteras, gränser mellan yrken, faran i att skapa självständighet, speciellt för sårbara grupper, viktiga frågor att beakta.

För professionella i frontlinjen som erbjuder stöd till offer bör det finnas en checklista för att se om de har tagit vederbörlig hänsyn till HRV-beteende. Riktlinjerna bör beakta positivt inflytande för offren och ha referenser till god praxis. De bör omfatta ett positivt test för offer så att dessa inte missgynnas på grund av deras situation.

4. Definition och förtydligande

Policy och riktlinjer bör vara tydliga och tydligt definiera de olika formerna av hedersrelaterat våld. Policyn bör också tydligt informera om vilka policyerna och förfarandena är. Policy och riktlinjer måste vara specifik för gemenskaperna. Det är svårt att prata om policier i gemenskapen – riktlinjerna behöver noteringar eller en sammanfattning för gemenskapen.

5. Lärarik och specialiserad utbildning

Utbildning i hedersrelaterat våld bör vara inkluderad i läroplanen i skolan (från sjunde året, 10/11 år).

Program för föräldrakompetens, hur god kommunikation kan möjliggöras mellan barn och föräldrar vilket förebygger nedbrytning eller övergrepp senare, bör utvecklas. Barnmorskor, barnsköterskor, polis och alla offentliga tjänster bör ha utbildning i hedersrelaterat våld som del av sitt jobb, information om lagen i ursprungslandet. Utbildningen bör inkludera arbetsstandarder, kvalitetsstandarder, rikta in sig på fler gemenskaper och undvika stereotyper.

6. Resurser

Policyn måste säkerställa finansiering för kvinnojourer och tjänster och öronmärka finansiering för etniska minoritetsgrupper för mörkhyade kvinnor, med kvinnojourer och tjänster med feministperspektiv för mörkhyade.

Re
ko
m
me
nd
ati
on
er

6. REKOMMENDATIONER

7. REKOMMENDATIONER

1. Höj medvetenheten hos personal och volontärer om hedersrelaterat våld, förutom hos gemenskapen och yrkeskunniga – i Storbritannien omfattar detta mer djupgående kunskap. Detta kan uppnås med hjälp av långsiktiga, finansierade utbildningsmöjligheter som är öppna för alla;
2. Öka utbildningen i mänskliga rättigheter, speciellt kvinnors och barns rättigheter, hos minoritets-NGO:er som är aktiva både på området våld och utanför området våld. Den här utbildningen måste vara konkret;
3. Förstärk minoritets-NGO:ernas kapacitet att överföra kunskap om kvinnors rättigheter och hedersrelaterat våld; kunskapsluckan och förmågan att överföra befintlig kunskap är stor;
4. Tillhandahåll utbildning för kapacitetsuppbyggnad, särskilt projektledning och fundraising;
5. Tillhandahåll praktisk utbildning med omfattande översikter och anpassade verktyg;
6. De utvecklade verktygen bör omfatta praktiskt material, presentationer, diskussioner och fallstudier;
7. De utvecklade verktygen bör ta hänsyn till känsligheten hos problemet hedersrelaterat våld;
8. Utbildningsmaterialet måste vara flexibelt och ta olika publikgrupper, behov lokalt och i länderna samt profiler i beaktande;
9. Intrastatligt lärande med Storbritannien i spetsen skulle hjälpa till att öka kunskapen om HRV och hur det kan hanteras på en organisatorisk kapacitetsuppbyggande nivå samt utbildnings- och policynivå; och
10. Det måste finnas ett ekonomiskt och kunskapsbaserat främjande av sektorövergripande, transnationella och överskridande kapacitetssamarbeten.

RE

FE

RE

NS

ER

7. REFERENSER

8. REFERENSER

Andersson Jona, Pernilla och Wadensjö, Eskil (2011) *Rekrytering av utländsk arbetskraft: Invandrares arbetsmiljö och anknytning till arbetsmarknaden i Sverige*. Rapport 2011:1. Stockholms universitets Linnécentrum för integrationsstudier (SULCIS).

Baldwin-Edwards, Martin (2014) *Immigrants, Racism and the New Xenophobia of Greece's Immigration Policy*. Mediterranean Migration Observatory Working Paper, Nr 11, juli 2014.

Bennett, Jane (1999) *A preliminary assessment of current South African research being undertaken (or completed) on connections between gender-based violence, peacebuilding and development initiatives in South Africa*. Cape Town: African Gender Institute.

Brownmiller, Susan (1975) *Against our will: Men, women and rape*. New York: Simon and Schuster.

Council of Europe (2011) *Draft Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence*. Document prepared by the Directorate General of Human Rights and Legal Affairs. Strasbourg.

Crenshaw, Kimberley W. (1989) 'Demarginalizing the intersection of race and sex: A black feminist critique of antidiscrimination doctrine, feminist theory, and antiracist politics', *University of Chicago Legal Forum* 14: 538-54.

Crenshaw, Kimberley W. (1991) 'Mapping the margins: Intersectionality, Identity politics, and violence against women of color', *Stanford Law Review* 43(6): 1241-99.

Crompton, Rosemary, och Michael Mann (1986) *Gender and stratification*. London: MacMillan.

Dobash, Russell P. och Dobash, Emerson R. (1977) *Violence against wives: A case against patriarchy*. New York: The Free Press.

Dustin, Moira, och Phillips, Anne (2008) 'Whose agenda is it? Abuses of women and abuses of "culture" in Britain', *Ethnicities* 8(3): 405-24.

Gill, Aisha, och Radford, Lorraine (2007) 'Domestic violence policies under New Labour: Wasted years?' i *Social Justice and criminal Justice*, s. 105-120 i Roberts, Rebecca and McMahon, Will (eds). London: Centre for Crime and Justice Studies.

Hancock, Agne-Marie (2007) 'When multiplication doesn't equal quick addition', *Perspectives on Politics* 5(1): 63-79.

Hankivsky, Olena, och Renee Cormier (2011) 'Intersectionality and public policy: some lessons from existing models', *Political Research Quarterly* 64(1): 217-29.

Hartmann, Heidi (1976) 'Capitalism, patriarchy and job segregation by sex', *Signs* 1: 137-70.

Hearn, Jeff (2011) 'Neglected intersectionalities in studying men: Age/ing, virtuality, transnationality', i *Framing Intersectionality: Debates on a Multi-faceted Concept in Gender Studies. The Feminist Imagination-Europe and Beyond*, ed. Helma Lutz, Maria Teresa, Herrera Viovar, and Linda Supik, 89-104. Ashgate: Farnham.

Hellgren, Zenia, och Barbara Hobson (2008) 'Cultural dialogues in the good society: The case of honour killings in Sweden', *Ethnicities* 8(2): 385-404.

Kelly, Liz (1988) *Surviving sexual violence*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Koss, Mary P, Lisa A. Goodman, Angela Browne, Louise F. Fitzgerald, Gwendolyn Puryear Keita, och Nancy Felipe Russo (1994) *No safe haven: Male violence against women at home, at work, and in the community*. Washington, DC: American Psychological Association.

Citizen in Deed (Ergo Polition)(2008) *Study on the Legislative and Fiscal Framework of Civil Society Organisations in Greece*.

Patel, Pragna och Siddiqui, Hannana (2010) 'Shrinking secular spaces: Asian women at the intersect of race, religion and gender', i Thiara, R.K. och Gill, A.K. (eds) *Violence against Women in South Asian Communities: Issues for Policy and Practice*, London: Jessica Kingsley Publishers.

Rolandsen Augustin, Lise (2011) *Gender equality and diversity at the transnational level*. Aalborg: Aalborg university press.

Russo, Nancy (2006) 'Violence against women: a global health issue', *Proceedings of the 28th International Congress of Psychology*, Beijing, 2004. New York: Psychology Press.

Russo, Nancy, och Pirlott, Angela (2006) 'Gender-based violence: Concepts, methods, and findings', *Annals of the New York Academy of Science* 1087(1): 178-205.

SCB (Statistics Sweden) (2008) Integration: en beskrivning av läget i Sverige. Integration: Report 1. Stockholm: SCB. Finns på: http://www.scb.se/statistik/_publikationer/LE0105_2008A01_BR_BE57BR0801.pdf

SCB (Statistics Sweden) (2015) 'Största folkökningen någonsin', Pressrelease 2015-02-19. http://www.scb.se/sv/_Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Befolkning/Befolkningens-sammansattning/Befolkningsstatistik/25788/25795/Behallare-for-Press/385509/

SCB (Statistics Sweden) (inget datum) Utrikesfödda efter födelseland. SCB Databas (hämtad 2015-06-30) finns på: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101E/UtrikesFoddaR/?rxid=4c1437f3-0ae2-4028-af30-4f6285298f7a

SCB (Statistics Sweden) (inget datum) *Invandringar och utvandringar efter medborgarskapsland*. SCB Database (hämtad 2015-06-30) finns på: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__BE__BE0101__BE0101J/ImmiEmiMedb/?rxid=0818ba82-45d1-40e3-8b51-6d405cc820b6

Siddiqui Hannana (2005) 'There is no "honour" in domestic violence, only shame! Women's struggles against 'honour' crimes in the UK', in Welchman, L. och Hossain, S. (eds) *'Honour' Crimes, Paradigms and Violence Against Women*, London: Zed Books.

Siddiqui, Hannana (2008) 'Making the grade?: meeting the challenge of tackling violence against ethnic minority women', i Mossa, Z. (ed) *Seeing Double: Race and Gender in Ethnic Minority Women's Lives*, London: Fawcett.

Strid, Sofia (2015) *Gendered interests in the European Union. The European women's lobby and the organisation and representation of women's interests*. Saarbrücken: GlobeEdit.

UNHCR (2010) *High Commissioner speaks out against domestic violence and 'honour killing' on occasion of International Women's Day*. Office of the High Commissioner for Human Rights. Finns på: <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?LangID=E&NewsID=9869>

Walby, Sylvia och Olive, Philippa (2015) *Estimating the costs of gender based violence in the EU*. Vilnius: EIGE. Finns på: <http://eige.europa.eu/sites/default/files/MH0414745ENC.pdf>

Watts, Charlotte och Zimmerman, Cathy (2002) 'Violence against women: global scope and magnitude', *Violence against Women* 1. Finns på: http://www.researchgate.net/profile/Cathy_Zimmerman/publication/11410834_Violence_against_women_global_scope_and_magnitude/links/02bfe50f46628b0469000000.pdf

Woodward, Alison (2004) 'Building velvet triangles. In Informal Governance in the European Union', ed. T. Christiansen, och S. Piattoni, Cheltenham: Edward Elgar.

Yuval-Davis, Nira (2006) 'Intersectionality and feminist politics' *European Journal of Women's Studies* 13(3): 193-210.

WHO (World Health Organization) (2013) *Global and Regional Estimates of Violence against Women*. WHO: Geneve. Finns på: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85239/1/9789241564625_eng.pdf, s. 2.

Bil ag or

8. Bilagor

9. BILAGOR

Bilaga 1: Online-enkät

Fatima-projektet

NGO-ENKÄT

Januari 2015

**Radera där så är lämpligt
Grekland/Portugal/Sverige/Storbritannien**

INTERVJUARENS NAMN

DATUM FÖR INTERVJUN

ANVÄNT SPRÅK

DEL 1- OM NGO:N

Namn på NGO

Den intervjuades namn

Den intervjuades etnicitet

Talat/talade språk

Kontakt detaljer

Position i NGO:n

1.1 Organisatorisk struktur

Grundad år

Antal personal

Antal volontärer

Ledningsstruktur

Organisationens juridiska status

Välgörenhetsorganisationens nummer _____

Företagsnummer _____

Icke-registrerat _____

1.2 Finansiering

Erhållen total årlig finansiering

Kryssa i det som stämmer

Stödorgan

Lokal Nationell EU Finansieringskälla Reger. (lokal) Reger. (nationell) Välgörenhet/fond Privat **1.3 Stödmottagare och räckvidd**

1.3.1 Totalt antal personer som använder tjänsterna och/eller stödet årligen

1.3.2 Ålder på stödmottagare (Ange siffror)

0-16 16-25 25-60 60+

1.3.3 Stödmottagarnas religion och etnicitet

Ange siffror för varje kategori:

Etnicitet	Antal i NGO	Befolkning i lokalt område	Religion/tro	Antal i NGO	Befolkning i lokalt område
Afrikansk Eritreansk/ Nigeriansk/Somalisk/ Sudanesisk/ Ugandisk (annan, vänligen specificera)					
Arabisk			Ateism		
Bangladeshisk			Buddhism		
Kinesisk			Kristendom		
Östeuropeisk			Hinduism		
Malaysisk			Islam		
Pakistansk			Jainism		
Indisk			Judism		
Iranisk			Sikhism		
Irakisk-arabisk			Annan (vänligen specifiera)		
Kurdisk					
Srilankesisk					
Annan, vänligen specificera					

1.3.4 Typ av arbete som NGO:n utför (kryssa i de som stämmer)

Boende (kvinnojour/härbärge)	☐	Hälsa (fysisk och psykisk)	☐
Råd	☐	Hjälplinje	☐
Stöd	☐	Bostadsstöd	☐
Kampanjverksamhet	☐	Immigration och asyl	☐
Medborgarskap	☐	Social välfärd	☐
Arbete i gemenskapen	☐	Socialarbete	☐
Vägledning	☐	Kvinnogrupp	☐
Utbildning	☐	Arbete med barn	☐
Trosbaserat arbete	☐	Arbete med ungdomar	☐
Familjekonflikt	☐	Arbete med äldre	☐

1.3.5 Nivå av utriktande inom olika gemenskaper

Kryssa för det lämpligaste Lokalt Regionalt Nationellt

1.3.6 Partnerskap och nätverk

Kryssa i det som stämmer och specificera under varje nedan med namn och detaljer:

Partnerskap och samarbete	Nätverk
Partnerskap med lokala NGO:er	Medlem i lokalt NGO-nätverk
Partnership med nationella NGO:er	Medlem i nationellt NGO-nätverk
Partnerskap med lokala regeringsorgan	Medlem i lokalt regeringsnätverk
Partnerskap med nationella regeringsorgan	Medlem i nationellt regeringsnätverk
Partnerskap med privat sektor	Medlem i annat nätverk
	Vänligen specificera

DEL 2 ÅSIKTER OM/ATTITYDER MOT MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

2.1 Arbetar du aktivt med mänskliga rättigheter med dina stödmottagare? Ja/Nej

2.2 Om ja, vänligen specificera hur:

Medvetandegörande aktiviteter

Seminarier

Lärorika aktiviteter

Informationsgivande

Hjälp och stöd för offer

Främjande för offer

Stöd med civila/kriminella handlingar

Hjälp med immigrationsfrågor

2.3 Känner du till Förenta Nationerna och dess konventioner om kvinnors och barns rättigheter? Ja/Nej

2.4 Är du medveten om lagstiftningen för mänskliga rättigheter i ditt land?

Om ja, vet du vad den föreskriver?

2.5 Tror du att det pågår våld mot kvinnor och flickor i den/de gemenskap/er du arbetar med? Ja/Nej

Om ja, vilka är de olika formerna av övergrepp och våld som du hanterar?

Kryssa i alla relevanta alternativ och lägg till specifika frågor

Övergrepp mot barn	Tvångsäktenskap/bortrövande
Barnvistelse/kontakt/bortrövande	Hedersbrott
Våld i hemmet	Eder (afrikanskt)
Hemgiftsrelaterade övergrepp/ brudpris	Sexuella övergrepp (familjen)
För tidigt äktenskap	Sexuella övergrepp (inte familjen)
Familjens/gemenskapens normer om kontrollbehov av flickor/unga kvinnor	Stalking
Kvinnlig könsstympning/skrärande	Annat (vänligen specificera)

2.6 Hur skulle du/din organisation definiera hedersrelaterat våld?

2.6.1 Arbetar du aktivt med dina stödmottagare med frågor rörande hedersrelaterat våld? Ja/Nej

Om ja, vänligen beskriv hur du arbetar med dessa frågor

- a) Tjänster och stöd för offer/potentiella offer Ja/Nej
- b) Förebyggande arbete och medvetandegörande inom gemenskaperna Ja/Nej

2.6.2 Förebyggande arbete

Vänligen beskriv hur du arbetar med dessa frågor:

- Informellt, med gruppaktiviteter och samtal Ja/Nej

Och/eller

- Formellt- Ja/Nej (kryssa i de metoder du använder)

Konst och drama

Partnerskap med gemenskap/religiösa ledare

Gemenskapsevenemang

Gemenskapsradio

Informationsmaterial-posters, broschyrer

Presentationer

Seminarier

Annat? Vänligen specificera

2.6.3 Vilka reaktioner på olika hedersrelaterade och andra våldspröblem finns från a) det civila samhället/NGO:er/gräsrotsnivå, b) samhället i stort och c) regeringen/parlamentet?

Problem	NGO:ns reaktion på problemet	Gemenskapens reaktion på problemet	Regeringens reaktion på problemet
<i>Exempel: Storbritannien- Tvångsäktenskap</i>	<i>Hjälp, främjande stöd för offer; medvetandegörande inom lokala gemenskaper</i>	<i>Samarbete med förövare, brist på fördömande inom gemenskaperna</i>	<i>Lagstiftning –Forced marriage Act och kriminalisering av tvångsäktenskap</i>

Tvångsäktenskap

FGM

Våld i hemmet

Sexuella övergrepp och våldtäkt

(lägg till ytterligare problem)

...

...

2.7 Vilka barriärer möter du på familje-/gemenskapsnivå när du tar itu med dessa frågor?

2.8. Vilka luckor kan du identifiera i policy och praktik när det gäller att effektivt ta itu med dessa problem?

2.10 Vilka utbildningsbehov har du som kommer att hjälpa dig att mer effektivt hantera dessa frågor?

DEL 3- KAPACITET OCH RESURSER

3.1 Har din personal/volontärer fått någon utbildning i projekt-/organisationsledning?

Ja, på vilken nivå?

Nej

3.1.1 Vilken utbildning behöver din grupp/organisation för att fungera mer effektivt och bli hållbar?

3.2 Har din personal/volontärer fått någon utbildning i HRV?

3.2.1 Var detta effektivt? Ja/Nej

Om Nej, varför?

3.2.2 Vad var utbildningens innehåll?

3.3 Vilken utbildning behöver din organisation för att tillhandahålla mer effektiva tjänster om hedersrelaterat våld?

3.3.1 Vad bör utbildningens innehåll vara?

Kunskap om FN/nationell lagstiftning om barns rättigheter

Kunskap om FN/nationell lagstiftning om kvinnors rättigheter

Kunskap om och uppfattning av hedersrelaterat våld

Lobbying och kampanjverksamhet

Använda media, sociala medier för medvetandegörande

Annat, vänligen specificera:

3.3.2 Hur skulle undervisningen gå till?

Dvd

Fallstudier

Gruppdiskussioner

Rollspel

Presentationer

Annat, vänligen specificera:

3.4 Skulle du vilja bli undervisad eller undervisa andra? Ja/Nej

Om Ja,

Vilka är de grupper/organ som du skulle vilja undervisa om mänskliga rättigheter och/eller hedersrelaterat våld?

Grupper/tjänsteanvändare

Gemenskaper

Gemenskapschampions (individer – t.ex. en bekymrad medborgare, offentlig tjänsteman, socialarbetare, volontär – som startar/stöttar interventioner för att förbättra livskvaliteten hos en specifik grupp i gemenskapen)

Gemenskap/religiösa ledare

Myndigheter och regeringsorgan

Annat, vänligen specificera:

3.5 Hur skulle undervisningen gå till för samhället i stort? (prioritera 1-x där 1 är mest relevant):

- bräd-/kortspel
- böcker
- tecknade serier
- fallstudier
- datorspel
- gemenskapsradio
- diskussionsseminarier/gruppdiskussioner
- dvd
- informationsmaterial
- onlineresurser
- presentationer
- telefonappar
- rollspel
- teater
- annat, vänligen specificera:

3.5 Vilka språk behövs för undervisningen för samhället i stort?

3.6 Vad tycker du att policyer eller praktiska riktlinjer rörande HRV bör omfatta?

TACK FÖR DIN TID OCH ENGAGEMANG

Bilaga 2: Deltagande NGO:er

Grekland

European Anti-Violence Network

A21 Campaign

Information and Documentation Center on Racism, Ecology, Peace and Non Violence (ANTIGONE)

ARSIS – Association for the Social Support of Youth

FOUR ELEMENTS

Hellenic League for Human Rights (HLHR)

KEAN

The Hellenic Center of Art and Culture

Human Rights Defence Centre (KEPAD)

Hellenic Red Cross - Asylum Centre

Tact Hellas

Polydynamo Centre Social Support and Integration for Refugees

Greek Red Cross, social welfare section/accommodation centre of Volos

Marangopoulos Foundation for Human Rights

Anthropomania Voluntary Humanitarian Action

Association of Families and Friends for Mental Health (SOFPSY)

Social and Educational Action- Support Center for family and children

Thessalian Center of Research (THESSIS)

Charitable Association "Saint John the Merciful"

The Hellenic Center of Art and Culture

Apostoli (Mission)

Assyrian Union of Hellas

Greek Council for Refugees

The Smile of the Child

World Wide Aid and Cooperation (WWAC)

National Chamber Network of Women Entrepreneurs

Association for regional development and mental health (EPAPSY)

Programs of development social support and medical cooperation (PRAKSIS)

Portugal

Centro Social, Cultural e Recreativo Abel Varzim

Serviço de Apoio ao Cidadão Comunitário

Serviço de Ação Social do Município de Esposende

Fundação Bomfim

Gabinete de Atendimento e Acompanhamento Social de Famalicão

Equipa Multidisciplinar de Acompanhamento às Urbanizações Sociais

Centro Local de Apoio à Integração Imigrante

Comissão de Proteção De Crianças e Jovens de Famalicão

Gabinete Atendimento à Família

Associação Mais Brasil

Cruz Vermelha Portuguesa- Clai

Social Department Universidade do Minho

Support service for immigrants

Associação Fazer Mais
Centros Locais de Apoio à Imigração Claii- Câmara Municipal de Guimarães
Serviço de apoio ao emigrante e imigrante
CNAII
Altos
Municipality of Póvoa de Varzim - CLAI
Grupo Acção Social Cristã
Universidade Católica Portuguesa
CLAI - Viana de Castelo - Caritas Diocesana de Viana do Castelo
Cruz Vermelha Portuguesa - Delegação de Barcelos
Municipality of Barcelos (Office to support migrants)
CASFIG
KIBELE

Sverige

Women's Centre for Integration & Development (KCIU)
Uppsala compound
Örnsköldsvik Thaiförening
Selmagruppen
Selmagruppen
UN Women Örebro
IFK Stockholm
IFK Umeå
KIBELLE
Sudanese Association
Elektra lokalavdelning Fryshuset Göteborg
Ordfronten
Tulpan uppsala
Kurdiska förening
FTS produktioner förening för film teater och specialproduktioner
Internationella förening i Sundsvall
Svensk-kinesiska förening
Somaliska ungdomsförening Västerås
Somaliska förening i Uppsala
Afghanska förening Uppsala
Yari
Alborz Kulturförening
Sina kulturförening
Iranska Föreningen i Karlstad

Storbritannien

Women Asylum Seekers Together (WAST)
New Step for African Community (NASTAC)
Middlesborough
Sheffield BE Network
BAWSO

Imece Women's Centre
Hopscotch Asian Women's Centre
Humraaz
Ashiana Sheffield
Amadudu
-
Amadudu
Apna Haq
Kurdish Middle East Women's Organisation (KMEWO)
Northern Ireland Council for Ethnic Minorities
Asha Projects
BME Network CIC
Sunderland Bangladesh International Centre
Halo project
Straightforward Community Organisation
Afruca (Africans Unite against Child Abuse)
Rochdale Women's Welfare Association
Saheli Asian women's Project
Roshni
Roshni Asian Women's Resource Centre
Shakti Women's Aid
Latin American Women's Rights Service (LAWRS)